

CHỦ ĐỀ 1 : HỆ TRỤC TỌA ĐỘ OXYZ

LÍ THUYẾT

➤ Trong không gian xét hệ trục $Oxyz$, có trục Ox vuông góc với trục Oy tại O , và trục Oz vuông góc với mặt phẳng Oxy tại O . Các vectơ đơn vị trên từng trục Ox , Oy , Oz lần lượt là $\vec{i} = (1; 0; 0)$, $\vec{j} = (0; 1; 0)$, $\vec{k} = (0; 0; 1)$.

▪ Nếu $\vec{a} = a_1\vec{i} + a_2\vec{j} + a_3\vec{k}$ thì $\vec{a} = (a_1; a_2; a_3)$.

▪ $M(x_M; y_M; z_M) \Leftrightarrow \overrightarrow{OM} = x_M\vec{i} + y_M\vec{j} + z_M\vec{k}$

▪ Cho $A(x_A; y_A; z_A)$ và $B(x_B; y_B; z_B)$

▪ Ta có: $\overrightarrow{AB} = (x_B - x_A; y_B - y_A; z_B - z_A)$ và $AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2}$.

▪ M là trung điểm AB thì $M\left(\frac{x_A + x_B}{2}; \frac{y_A + y_B}{2}; \frac{z_A + z_B}{2}\right)$.

➤ Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$. Cho $\vec{a} = (a_1; a_2; a_3)$ và $\vec{b} = (b_1; b_2; b_3)$ ta có

▪ $\vec{a} = \vec{b} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = b_1 \\ a_2 = b_2 \\ a_3 = b_3 \end{cases} \quad \vec{a} \pm \vec{b} = (a_1 \pm b_1; a_2 \pm b_2; a_3 \pm b_3) \quad k\vec{a} = (ka_1; ka_2; ka_3)$

▪ $\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cos(\vec{a}, \vec{b}) = a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3 \quad |\vec{a}| = \sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2}$

▪ $\cos\varphi = \cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3}{\sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2} \cdot \sqrt{b_1^2 + b_2^2 + b_3^2}}$ (với $\vec{a} \neq \vec{0}$, $\vec{b} \neq \vec{0}$)

▪ \vec{a} và \vec{b} vuông góc $\Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \Leftrightarrow a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3 = 0$

▪ \vec{a} và \vec{b} cùng phương $\Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{R} : \vec{a} = k\vec{b} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = kb_1 \\ a_2 = kb_2 \\ a_3 = kb_3 \end{cases}$

➤ Tích có hướng của $\vec{a} = (a_1; a_2; a_3)$ và $\vec{b} = (b_1; b_2; b_3)$ là $[\vec{a}, \vec{b}] = (a_2b_3 - a_3b_2; a_3b_1 - a_1b_3; a_1b_2 - a_2b_1)$

▪ \vec{a} và \vec{b} cùng phương $\Leftrightarrow [\vec{a}, \vec{b}] = \vec{0}$ $\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}$ đồng phẳng $\Leftrightarrow [\vec{a}, \vec{b}] \cdot \vec{c} = 0$

▪ Diện tích tam giác: $S_{ABC} = \frac{1}{2} |[\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AC}]|$

▪ Thể tích tứ diện $V_{ABCD} = \frac{1}{6} |[\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AC}] \cdot \overrightarrow{AD}|$

▪ Thể tích khối hộp: $V_{ABCD.A'B'C'D'} = |[\overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AD}] \cdot \overrightarrow{AA'}|$

➤ Một số kiến thức khác

▪ Nếu M chia đoạn AB theo tỉ số k ($\overrightarrow{MA} = k\overrightarrow{MB}$) thì ta có:

$$x_M = \frac{x_A - kx_B}{1 - k}; y_M = \frac{y_A - ky_B}{1 - k}; z_M = \frac{z_A - kz_B}{1 - k} \quad \text{Với } (k \neq 1)$$

▪ G là trọng tâm của tam giác ABC

$$x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3}; y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3}; z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3}$$

▪ G là trọng tâm của tứ diện $ABCD \Leftrightarrow \overrightarrow{GA} + \overrightarrow{GB} + \overrightarrow{GC} + \overrightarrow{GD} = \vec{0}$

VÍ DỤ MINH HỌA

VÍ DỤ 1: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho vectơ $\vec{u} = (1; 1; -2)$, $\vec{v} = (1; 0; m)$. Tìm m để góc giữa hai vectơ \vec{u}, \vec{v} bằng 45° .

- A** $m = 2$ **B** $m = 2 - \sqrt{6}$ **C** $m = 2 + \sqrt{6}$ **D**

Lời giải

Chọn B

$$\text{Ta có: } \cos(\vec{u}, \vec{v}) = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| \cdot |\vec{v}|} = \frac{1 - 2m}{\sqrt{1^2 + 1^2 + (-2)^2} \cdot \sqrt{1^2 + m^2}} = \frac{1 - 2m}{\sqrt{6} \cdot \sqrt{1 + m^2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Leftrightarrow 1 - 2m = \sqrt{3} \sqrt{1 + m^2}$$

$$\Leftrightarrow 4m^2 - 4m + 1 = 3 + 3m^2 \quad (\text{điều kiện } m < \frac{1}{2}).$$

$$\Leftrightarrow m^2 - 4m - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m = 2 - \sqrt{6} \\ m = 2 + \sqrt{6} \end{cases}. \text{Đổi chiều điều kiện ta có } m = 2 - \sqrt{6}.$$

VÍ DỤ 2: Trong không gian $Oxyz$, cho hai vectơ $\vec{a} = 2; 1; -2$, $\vec{b} = 0; -\sqrt{2}; \sqrt{2}$. Tất cả giá trị của

m để hai vectơ $\vec{u} = 2\vec{a} + 3m\vec{b}$ và $\vec{v} = m\vec{a} - \vec{b}$ vuông góc với nhau là

- A.** $\frac{\pm 26 + \sqrt{2}}{6}$. **B.** $\frac{26 \pm \sqrt{2}}{6}$. **C.** $\frac{11\sqrt{2} \pm \sqrt{26}}{18}$. **D.** $\frac{\pm \sqrt{26} + \sqrt{2}}{6}$

Lời giải

Chọn D

Ta có:

$$\vec{u} = 2\vec{a} + 3m\vec{b} = 2; 2 - 3m\sqrt{2}; -4 + 3m\sqrt{2} \quad \text{và} \quad \vec{v} = m\vec{a} - \vec{b} = 2m; m + \sqrt{2}; -2m - \sqrt{2}.$$

$$\text{Khi đó: } \vec{u} \cdot \vec{v} = 0 \Leftrightarrow 4m + 2 - 3m\sqrt{2} \cdot m + \sqrt{2} + -4 + 3m\sqrt{2} \cdot -2m - \sqrt{2} = 0.$$

$$\Leftrightarrow 9m^2\sqrt{2} - 6m - 6\sqrt{2} = 0 \Leftrightarrow m = \frac{\pm \sqrt{26} + \sqrt{2}}{6}.$$

VÍ DỤ 3: Trong mặt phẳng tọa độ $Oxyz$, cho bốn điểm $A(0; -1; 2)$, $B(2; -3; 0)$, $C(-2; 1; 1)$,

$D(0; -1; 3)$ Gọi (L) là tập hợp tất cả các điểm M trong không gian thỏa mãn đẳng thức $\overline{MA} \cdot \overline{MB} = \overline{MC} \cdot \overline{MD} = 1$. Biết rằng (L) là một đường tròn, đường tròn đó có bán kính r bằng bao nhiêu?

- A.** $r = \frac{\sqrt{3}}{2}$. **B.** $r = \frac{\sqrt{5}}{2}$. **C.** $r = \frac{\sqrt{11}}{2}$. **D.** $r = \frac{\sqrt{7}}{2}$.

Lời giải

Chọn C

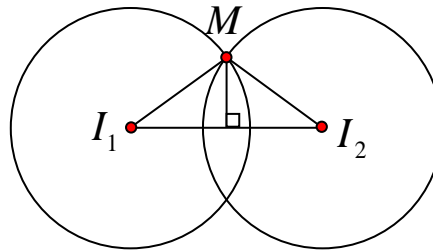
Gọi $M(x; y; z)$ là tập hợp các điểm thỏa mãn yêu cầu bài toán. Ta có

$$\overline{AM} = (x; y+1; z-2), \overline{BM} = (x-2; y+3; z), \overline{CM} = (x+2; y-1; z-1), \overline{DM} = (x; y+1; z-3).$$

$$\text{Từ giả thiết: } \overline{MA} \cdot \overline{MB} = \overline{MC} \cdot \overline{MD} = 1 \Leftrightarrow \begin{cases} \overline{MA} \cdot \overline{MB} = 1 \\ \overline{MC} \cdot \overline{MD} = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x(x-2) + (y+1)(y+3) + z(z-2) = 1 \\ x(x+2) + (y+1)(y-1) + (z-1)(z-3) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 2z + 2 = 0 \\ x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 4z + 1 = 0 \end{cases}$$

Suy ra quỹ tích điểm M là đường tròn giao tuyến của mặt cầu tâm $I_1(1; -2; 1)$, $R_1 = 2$ và mặt cầu tâm $I_2(-1; 0; 2)$, $R_2 = 2$.

$$\text{Ta có: } I_1I_2 = \sqrt{5}. \text{ Dễ thấy: } r = \sqrt{R_1^2 - \left(\frac{I_1I_2}{2}\right)^2} = \sqrt{4 - \frac{5}{4}} = \frac{\sqrt{11}}{2}.$$

VÍ DỤ 4: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(-2; 3; 1)$ và $B(5; 6; 2)$. Đường thẳng

AB cắt mặt phẳng (Oxz) tại điểm M . Tính tỉ số $\frac{AM}{BM}$.

A. $\frac{AM}{BM} = 2$.

B. $\frac{AM}{BM} = \frac{1}{2}$.

C. $\frac{AM}{BM} = \frac{1}{3}$.

D. $\frac{AM}{BM} = 3$.

Lời giải

Chọn B

$$M \in (Oxz) \Rightarrow M(x; 0; z); \begin{cases} \overline{AB} = (7; 3; 1) \Rightarrow AB = \sqrt{59} \\ \overline{AM} = (x+2; -3; z-1) \end{cases}$$

$$A, B, M \text{ thẳng hàng} \Rightarrow \overline{AM} = k \cdot \overline{AB} \quad (k \in \mathbb{R}) \Leftrightarrow \begin{cases} x+2 = 7k \\ -3 = 3k \\ z-1 = k \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -9 \\ -1 = k \\ z = 0 \end{cases} \Rightarrow M(-9; 0; 0).$$

$$\overline{BM} = (-14; -6; -2) \Rightarrow BM = \sqrt{118} = 2 \cdot AB.$$

VÍ DỤ 5: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho bốn điểm $A(2; -3; 7)$, $B(0; 4; 1)$, $C(3; 0; 5)$

và $D(3; 3; 3)$. Gọi M là điểm nằm trên mặt phẳng (Oyz) sao cho biểu thức

$|\overline{MA} + \overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}|$ đạt giá trị nhỏ nhất. Khi đó tọa độ của M là:

A. $M(0; 1; -2)$.

B. $M(0; 1; 4)$.

C. $M(0; 1; -4)$.

D. $M(2; 1; 0)$.

Lời giải

Chọn B

Ta có: $\overline{AB} = (-2; 7; -6)$, $\overline{AC} = (1; 3; -2)$, $\overline{AD} = (1; 6; -4)$ nên $[\overline{AB}, \overline{AC}] \cdot \overline{AD} = -4 \neq 0$.

Suy ra: \overline{AB} , \overline{AC} , \overline{AD} không đồng phẳng.

Gọi G là trọng tâm tứ diện $ABCD$. Khi đó $G(2; 1; 4)$.

Ta có: $|\overline{MA} + \overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}| = |4\overline{MG}| = 4MG$.

Do đó $|\overline{MA} + \overline{MB} + \overline{MC} + \overline{MD}|$ nhỏ nhất khi và chỉ khi MG ngắn nhất.

Vậy M là hình chiếu vuông góc của G lên mặt phẳng (Oyz) nên $M(0; 1; 4)$.

VÍ DỤ 6: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho bốn điểm $A(7; 2; 3)$, $B(1; 4; 3)$, $C(1; 2; 6)$, $D(1; 2; 3)$ và điểm M tùy ý. Tính độ dài đoạn OM khi biểu thức $P = MA + MB + MC + \sqrt{3}MD$ đạt giá trị nhỏ nhất.

- A. $OM = \frac{3\sqrt{21}}{4}$. B. $OM = \sqrt{26}$. C. $OM = \sqrt{14}$. D. $OM = \frac{5\sqrt{17}}{4}$

Hướng dẫn giải

Chọn C

Ta có $\overline{DA} = (6; 0; 0)$, $\overline{DB} = (0; 2; 0)$, $\overline{DC} = (0; 0; 3)$ nên tứ diện $ABCD$ là tứ diện vuông đỉnh D .

Giả sử $M(x+1; y+2; z+3)$.

Ta có $MA = \sqrt{(x-6)^2 + y^2 + z^2} \geq |x-6| \geq 6-x$, $MB = \sqrt{x^2 + (y-2)^2 + z^2} \geq |y-2| \geq 2-y$.

$MC = \sqrt{x^2 + y^2 + (z-3)^2} \geq |z-3| \geq 3-z$, $\sqrt{3}MD = \sqrt{3(x^2 + y^2 + z^2)} \geq \sqrt{(x+y+z)^2} \geq x+y+z$. Do đó $P \geq (6-x) + (2-y) + (3-z) + (x+y+z) = 11$.

Vậy P đạt giá trị nhỏ nhất bằng 11 , khi và chỉ khi $\begin{cases} x = y = z = 0 \\ 6 - x \geq 0 \\ 2 - y \geq 0 \\ 3 - z \geq 0 \\ x + y + z \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = y = z = 0$.

Khi đó $M(1; 2; 3)$ suy ra $OM = \sqrt{1^2 + 2^2 + 3^2} = \sqrt{14}$.

VÍ DỤ 7: Trong không gian $Oxyz$, cho bốn điểm $A(1; 1; 4)$, $B(5; -1; 3)$, $C(2; 2; m)$, $D(3; 1; 5)$. Tìm tất cả giá trị thực của tham số m để A, B, C, D là bốn đỉnh của một hình tứ diện.

- A. $m > 6$. B. $m < 6$. C. $m \neq 6$. D. $m = 6$.

Chọn C

Ta có $\overline{AB} = (4; -2; -1)$, $\overline{AD} = (2; 0; 1)$, $[\overline{AB}, \overline{AD}] = (-2; -6; 4)$, $\overline{AC} = (1; 1; m-4)$

Để A, B, C, D là bốn đỉnh của một hình tứ diện khi $[\overline{AB}, \overline{AD}] \cdot \overline{AC} \neq 0$

$\Leftrightarrow -2 - 6 + 4m - 16 \neq 0 \Leftrightarrow m \neq 6$.

DẠNG 1**Điểm và vectơ trong hệ trục tọa độ****I. PHẦN ĐỀ BÀI**

- Câu 1.** Trong không gian với hệ trục $Oxyz$ cho ba điểm $A(-1;2;-3)$, $B(1;0;2)$, $C(x;y;-2)$ thẳng hàng. Khi đó $x+y$ bằng
- A. $x+y=1$. B. $x+y=17$. C. $x+y=-\frac{11}{5}$. D. $x+y=\frac{11}{5}$.
- Câu 2.** Tìm tọa độ vectơ \vec{u} biết rằng $\vec{u}+\vec{a}=\vec{0}$ và $\vec{a}=(1;-2;1)$.
- A. $\vec{u}=(-3;-8;2)$. B. $\vec{u}=(1;-2;8)$. C. $\vec{u}=(-1;2;-1)$. D. $\vec{u}=(6;-4;-6)$.
- Câu 3.** Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(-1;0;2)$, $B(2;1;-3)$ và $C(1;-1;0)$. Tìm tọa độ điểm D sao cho $ABCD$ là hình bình hành.
- A. $D(0;2;-1)$. B. $D(-2;-2;5)$. C. $D(-2;2;5)$. D. $D(2;2;-5)$.
- Câu 4.** Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(1;1;1)$. Tìm tọa độ hình chiếu vuông góc của A trên mặt phẳng (Oxz) .
- A. $(1;1;0)$. B. $(0;1;1)$. C. $(1;0;1)$. D. $(0;1;0)$.
- Câu 5.** Trong không gian $Oxyz$, cho $A(-3;1;2)$, tọa độ điểm A' đối xứng với điểm A qua trục Oy là
- A. $(3;-1;-2)$. B. $(3;-1;2)$. C. $(3;1;-2)$. D. $(-3;-1;2)$.
- Câu 6.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho ba điểm $A(1;2;-1)$; $B(2;-1;3)$; $C(-3;5;1)$. Tìm tọa độ điểm D sao cho tứ giác $ABCD$ là hình bình hành.
- A. $D(-4;8;-5)$ B. $D(-4;8;-3)$. C. $D(-2;8;-3)$. D. $D(-2;2;5)$.
- Câu 7.** Trong không gian $Oxyz$, cho đường thẳng $d: \frac{x-3}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{2}$ và điểm $M(1;2;-3)$. Gọi M_1 là hình chiếu vuông góc của M lên đường thẳng d . Độ dài đoạn thẳng OM_1 bằng
- A. $2\sqrt{2}$. B. $\sqrt{6}$. C. 3. D. 2.
- Câu 8.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(-2;4;1)$ và $B(4;5;2)$. Điểm C thỏa mãn $\overrightarrow{OC} = \overrightarrow{BA}$ có tọa độ là
- A. $(-6;-1;-1)$. B. $(-2;-9;-3)$. C. $(6;1;1)$. D. $(2;9;3)$.
- Câu 9.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho $A(1;1;2)$, $B(2;-1;1)$, $C(3;2;-3)$. Tìm tọa độ điểm D để tứ giác $ABCD$ là hình bình hành.
- A. $(4;2;-4)$. B. $(0;-2;6)$. C. $(2;4;-2)$. D. $(4;0;-4)$.
- Câu 10.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(3;1;-2)$, $B(2;-3;5)$. Điểm M thuộc đoạn AB sao cho $MA = 2MB$, tọa độ điểm M là

A. $M\left(\frac{7}{3}; \frac{-5}{3}; \frac{8}{3}\right)$. B. $M(4; 5; -9)$. C. $M\left(\frac{3}{2}; -5; \frac{17}{2}\right)$. D. $M(1; -7; 12)$.

Câu 11. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, gọi a, b, c lần lượt là khoảng cách từ điểm $M(1; 3; 2)$ đến ba mặt phẳng tọa độ (Oxy) , (Oyz) , (Oxz) . Tính $P = a + b^2 + c^3$?

A. $P = 32$. B. $P = 18$. C. $P = 30$. D. $P = 12$.

Câu 12. Cắt một hình trụ bởi một mặt phẳng qua trục của nó, ta được thiết diện là một hình vuông có cạnh bằng $3a$. Tính diện tích toàn phần của hình trụ đã cho.

A. $9a^2\pi$. B. $\frac{27\pi a^2}{2}$. C. $\frac{9\pi a^2}{2}$. D. $\frac{13\pi a^2}{6}$.

Câu 13. Trong không gian $(Oxyz)$ cho $\vec{OA} = \vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k}$, điểm $B(3; -4; 1)$ và điểm $C(2; 0; -1)$. Tọa độ trọng tâm của tam giác ABC là

A. $(1; -2; 3)$. B. $(-2; 2; -1)$. C. $(2; -2; 1)$. D. $(-1; 2; -3)$.

Câu 14. Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho hình thang cân $ABCD$ có hai đáy AB, CD thỏa mãn $CD = 2AB$ và diện tích bằng 27, đỉnh $A(-1; -1; 0)$, phương trình đường thẳng chứa cạnh

CD là $\frac{x-2}{2} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-3}{1}$. Tìm tọa độ điểm D biết $x_B > x_A$.

A. $D(-2; -5; 1)$. B. $D(-3; -5; 1)$. C. $D(2; -5; 1)$. D. $D(3; -5; 1)$.

Câu 15. Trong không gian $Oxyz$, cho $\vec{OA} = \vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k}$, điểm $B(3; -4; 1)$ và điểm $C(2; 0; -1)$. Tọa độ trọng tâm tam giác ABC là

A. $(1; -2; 3)$. B. $(-2; 2; -1)$. C. $(2; -2; 1)$. D. $(-1; 2; -3)$.

Câu 16. Trong không gian $Oxyz$, cho $\vec{AO} = \vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k}$, điểm $B(3; -4; 1)$ $C(2; 0; -1)$ và điểm $D(a; b; c)$ sao cho B là trọng tâm tam giác ACD . Khi đó $P = a + b + c$ bằng

A. 1. B. -3. C. -1. D. 3.

Câu 17. Trong không gian $Oxyz$, cho hình hộp $ABCD.A'B'C'D'$ biết $A(1; 0; 1)$, $B(2; 1; 2)$, $D(1; -1; 1)$, $C'(4; 5; -5)$. Tọa độ của điểm A' là:

A. $A'(4; 6; -5)$. B. $A'(-3; 4; -1)$. C. $A'(3; 5; -6)$. D. $A'(3; 5; 6)$.

Câu 18. Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(2; -2; 1)$, $B(0; 1; 2)$. Tọa độ điểm M thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho ba điểm A, B, M thẳng hàng là

A. $M(4; -5; 0)$. B. $M(2; -3; 0)$. C. $M(0; 0; 1)$. D. $M(4; 5; 0)$.

Câu 19. Trong không gian $Oxyz$, vectơ \vec{u} vuông góc với hai vectơ $\vec{a} = (1; 1; 1)$ và $\vec{b} = (1; -1; 3)$; đồng thời \vec{u} tạo với tia Oz một góc tù và độ dài vectơ \vec{u} bằng 3. Tìm vectơ \vec{u} .

A. $\left(\sqrt{6}; -\frac{\sqrt{6}}{2}; -\frac{\sqrt{6}}{2}\right)$. B. $\left(\sqrt{6}; \frac{\sqrt{6}}{2}; -\frac{\sqrt{6}}{2}\right)$. C. $\left(-\sqrt{6}; \frac{\sqrt{6}}{2}; \frac{\sqrt{6}}{2}\right)$. D. $\left(-\sqrt{6}; -\frac{\sqrt{6}}{2}; \frac{\sqrt{6}}{2}\right)$.

Câu 20. Trong hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho các điểm $M(1; -1; 1)$, $N(2; 0; -1)$, $P(-1; 2; 1)$. Xét điểm Q sao cho tứ giác $MNPQ$ là một hình bình hành. Tọa độ Q là

A. $(-2; 1; 3)$ B. $(-2; 1; 3)$ C. $(-2; 1; -3)$ D. $(4; 1; 3)$

- Câu 30.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho các vector $\vec{a} = (2; m-1; 3)$, $\vec{b} = (1; 3; -2n)$. Tìm m, n để các vector \vec{a}, \vec{b} cùng hướng.
- A. $m = 7; n = -\frac{3}{4}$. B. $m = 4; n = -3$. C. $m = 1; n = 0$. D. $m = 7; n = -\frac{4}{3}$.
- Câu 31.** Trong không gian $Oxyz$, cho $A(1; 1; -3)$, $B(3; -1; 1)$. Gọi G là trọng tâm tam giác OAB , vector \overrightarrow{OG} có độ dài bằng:
- A. $\frac{2\sqrt{5}}{3}$. B. $\frac{2\sqrt{5}}{5}$. C. $\frac{3\sqrt{5}}{3}$. D. $\frac{3\sqrt{5}}{2}$.
- Câu 32.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho hình thang cân $ABCD$ có hai đáy AB, CD thỏa mãn $CD = 2AB$ và diện tích bằng 27, đỉnh $A(-1; -1; 0)$, phương trình đường thẳng chứa cạnh CD là $\frac{x-2}{2} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-3}{1}$. Tìm tọa độ điểm D biết hoành độ điểm B lớn hơn hoành độ điểm A .
- A. $D(-2; -5; 1)$. B. $D(-3; -5; 1)$. C. $D(2; -5; 1)$. D. $D(3; -5; 1)$.
- Câu 33.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$ cho hai điểm $A(2; 3; 2)$, $B(-2; -1; 4)$. Tìm tọa độ điểm E thuộc trục Oz sao cho E cách đều hai điểm A, B .
- A. $\left(0; 0; \frac{1}{2}\right)$. B. $\left(0; 0; \frac{1}{3}\right)$. C. $(0; 0; -1)$. D. $(0; 0; 1)$.
- Câu 34.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho $A(1; 0; 2)$, $B(3; 1; 4)$, $C(3; -2; 1)$. Tìm tọa độ điểm S , biết SA vuông góc với (ABC) , mặt cầu ngoại tiếp tứ diện $S.ABC$ có bán kính bằng $\frac{3\sqrt{11}}{2}$ và S có cao độ âm.
- A. $S(4; 6; -4)$. B. $S(4; -6; -4)$. C. $S(-4; 6; -4)$. D. $S(-4; -6; -4)$.
- Câu 35.** Trong không gian $Oxyz$, cho hình thang cân $ABCD$ có các đáy lần lượt là AB, CD . Biết $A(3; 1; -2)$, $B(-1; 3; 2)$, $C(-6; 3; 6)$ và $D(a; b; c)$ với $a; b; c \in \mathbb{R}$. Tính $T = a + b + c$.
- A. $T = -3$. B. $T = 1$. C. $T = 3$. D. $T = -1$.
- Câu 36.** Trong không gian $Oxyz$, cho tam giác ABC với $A(1; 2; 5)$, $B(3; 4; 1)$, $C(2; 3; -3)$. Gọi G là trọng tâm tam giác ABC và M là điểm thay đổi trên $mp(Oxz)$. Độ dài GM ngắn nhất bằng
- A. 2. B. 3. C. 4. D. 1.
- Câu 37.** Trong không gian $Oxyz$ cho các điểm $A(5; 1; 5)$, $B(4; 3; 2)$, $C(-3; -2; 1)$. Điểm $I(a; b; c)$ là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC . Tính $a + 2b + c$?
- A. 1. B. 3. C. 6. D. -9.
- Câu 38.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho vector $\vec{a} = (1; -2; 4)$, $\vec{b} = (x_0; y_0; z_0)$ cùng phương với vector \vec{a} . Biết vector \vec{b} tạo với tia Oy một góc nhọn và $|\vec{b}| = \sqrt{21}$. Giá trị của tổng $x_0 + y_0 + z_0$ bằng
- A. -3. B. 6. C. -6. D. 3.

- Câu 39.** Trong không gian $Oxyz$ cho $A(4; -2; 6)$, $B(2; 4; 2)$, $M \in (\alpha): x + 2y - 3z - 7 = 0$ sao cho $\overline{MA} \cdot \overline{MB}$ nhỏ nhất. Tọa độ của M bằng
- A. $\left(\frac{29}{13}; \frac{58}{13}; \frac{5}{13}\right)$. B. $(4; 3; 1)$. C. $(1; 3; 4)$. D. $\left(\frac{37}{3}; \frac{-56}{3}; \frac{68}{3}\right)$.
- Câu 40.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hình thang $ABCD$ có hai đáy AB, CD ; có tọa độ ba đỉnh $A(1; 2; 1)$, $B(2; 0; -1)$, $C(6; 1; 0)$. Biết hình thang có diện tích bằng $6\sqrt{2}$. Giả sử đỉnh $D(a; b; c)$, tìm mệnh đề đúng?
- A. $a + b + c = 6$. B. $a + b + c = 5$. C. $a + b + c = 8$. D. $a + b + c = 7$.
- Câu 41.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(\alpha): x + y + z - 3 = 0$ và đường thẳng $d: \frac{x}{1} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-2}{-1}$. Gọi Δ là hình chiếu vuông góc của d trên (α) và $\vec{u} = (1; a; b)$ là một vectơ chỉ phương của Δ với $a, b \in \mathbb{Z}$. Tính tổng $a + b$.
- A. 0. B. 1. C. -1. D. -2.
- Câu 42.** Trong không gian $Oxyz$, cho hình lăng trụ tam giác đều $ABC.A'B'C'$ có $A'(\sqrt{3}; -1; 1)$, hai đỉnh B, C thuộc trục Oz và $AA' = 1$ (C không trùng với O). Biết vectơ $\vec{u} = (a; b; 2)$ với $a, b \in \mathbb{R}$ là một vectơ chỉ phương của đường thẳng $A'C$. Tính $T = a^2 + b^2$.
- A. $T = 5$. B. $T = 16$. C. $T = 4$. D. $T = 9$.
- Câu 43.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1; 2; -2)$ và $B\left(\frac{8}{3}; \frac{4}{3}; \frac{8}{3}\right)$. Biết $I(a; b; c)$ là tâm của đường tròn nội tiếp tam giác OAB . Giá trị của $a - b + c$ bằng
- A. 1. B. 3. C. 2. D. 0.
- Câu 44.** Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(1; 0; 0)$, $B(2; 2; -2)$, $C\left(\frac{11}{3}; \frac{4}{3}; \frac{8}{3}\right)$. Bán kính đường tròn nội tiếp tam giác ABC thuộc nửa khoảng
- A. $\left[0; \frac{1}{2}\right]$. B. $\left[\frac{1}{2}; 1\right]$. C. $\left[1; \frac{3}{2}\right]$. D. $\left[\frac{3}{2}; 2\right]$.
- Câu 45.** Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(-1; 0; 0)$, $B(0; 2; -2)$, $C\left(\frac{5}{3}; \frac{4}{3}; \frac{8}{3}\right)$. Độ dài đường phân giác trong đỉnh A của tam giác ABC là
- A. $\frac{12\sqrt{2}}{7}$. B. $\frac{12\sqrt{3}}{7}$. C. $\frac{13\sqrt{2}}{7}$. D. $\frac{13\sqrt{3}}{7}$.
- Câu 46.** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): x - y + 2 = 0$ và hai điểm $A(1; 2; 3)$, $B(1; 0; 1)$. Điểm $C(a; b; -2) \in (P)$ sao cho tam giác ABC có diện tích nhỏ nhất. Tính $a + b$
- A. 0. B. -3. C. 1. D. 2.
- Câu 47.** Trong không gian tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(1; 0; 0)$, $B(5; 6; 0)$ và M là điểm thay đổi trên mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 1$. Tập hợp các điểm M trên mặt cầu (S) thỏa mãn $3MA^2 + MB^2 = 48$ có bao nhiêu phân tử?

A. 0.

B. 1.

C. 2.

D. 3.

Câu 48. Trong không gian Oxyz, cho $\overrightarrow{OA} = \vec{i} + \vec{j} - 3\vec{k}$, $B(2;2;1)$. Tìm tọa độ điểm M thuộc trục tung sao cho $MA^2 + MB^2$ nhỏ nhất.

A. $M(0; -2; 0)$.

B. $M\left(0; \frac{3}{2}; 0\right)$.

C. $M(0; -3; 0)$.

D. $M(0; -4; 0)$.

Câu 49. Trong không gian Oxyz cho hai điểm $A(1;5;0)$, $B(3;3;6)$ và đường thẳng $d: \frac{x+1}{2} = \frac{y-1}{-1} = \frac{z}{2}$. Điểm $M(a;b;c)$ thuộc đường thẳng d sao cho chu vi tam giác MAB nhỏ nhất. Khi đó biểu thức $a + 2b + 3c$ bằng

A. 5.

B. 7.

C. 9.

D. 3.

Câu 50. Trong không gian Oxyz, cho các điểm $A(0;4\sqrt{2};0)$, $B(0;0;4\sqrt{2})$, điểm $C \in (Oxy)$ và tam giác OAC vuông tại C , hình chiếu vuông góc của O trên BC là điểm H . Khi đó điểm H luôn thuộc đường tròn cố định có bán kính bằng

A. $2\sqrt{2}$.

B. 4.

C. $\sqrt{3}$.

D. 2.

II. PHẦN HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Câu 1. Chọn A

Có $\overrightarrow{AB} = 2; -2; 5$, $\overrightarrow{AC} = x+1; y-2; 1$.

$$A, B, C \text{ thẳng hàng} \Leftrightarrow \overrightarrow{AB}, \overrightarrow{AC} \text{ cùng phương} \Leftrightarrow \frac{x+1}{2} = \frac{y-2}{-2} = \frac{1}{5} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{3}{5} \\ y = \frac{8}{5} \end{cases} \Rightarrow x+y=1.$$

Câu 2. Chọn C

Ta có $\vec{u} + \vec{a} = \vec{0} \Leftrightarrow \vec{u} = -\vec{a} = (-1; 2; -1)$.

Câu 3. Chọn B

Gọi $D(a; b; c)$; $\overrightarrow{AB} = (3; 1; -5)$; $\overrightarrow{AC} = (2; -1; -2)$

Vì $\frac{3}{2} \neq \frac{1}{-1}$ nên \overrightarrow{AB} không cùng phương $\overrightarrow{AC} \Rightarrow$ tồn tại hình bình hành $ABCD$.

$$\text{Suy ra } ABCD \text{ là hình bình hành khi } \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{DC} \Leftrightarrow \begin{cases} 3 = 1 - a \\ 1 = -1 - b \\ -5 = -c \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = -2 \\ c = 5 \end{cases}. \text{ Vậy } D(-2; -2; 5).$$

Câu 4. Chọn C

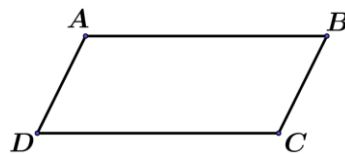
Vì $A(1; 1; 1)$ nên tọa độ hình chiếu vuông góc của A trên mặt phẳng (Oxz) là $(1; 0; 1)$.

Câu 5. Chọn C

Gọi $A(x; y; z)$, $A'(x'; y'; z')$ là điểm đối xứng với điểm A qua trục Oy .

$$\text{Điểm } A' \text{ đối xứng với điểm } A \text{ qua trục } Oy \text{ nên } \begin{cases} x' = -x \\ y' = y \\ z' = -z \end{cases}. \text{ Do đó } A' = (3; 1; -2).$$

Câu 6. Chọn B

Ta có $\overrightarrow{AB} = (1; -3; 4)$; $\overrightarrow{AC} = (-4; 3; 2)$ nên $\overrightarrow{AB}; \overrightarrow{AC}$ không cùng phương hay A, B, C không thẳng hàng. Gọi $D(x; y; z) \Rightarrow \overrightarrow{DC} = (-3-x; 5-y; 1-z)$.

$$\text{Lúc đó, } ABCD \text{ là hình bình hành khi và chỉ khi } \overrightarrow{AB} = \overrightarrow{DC} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 = -3-x \\ -3 = 5-y \\ 4 = 1-z \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -4 \\ y = 8 \\ z = -3 \end{cases}.$$

Vậy $D(-4; 8; -3)$.

Câu 7. Chọn B

Cách 1: Phương trình tham số của đường thẳng d là:
$$\begin{cases} x = 3 + 2t \\ y = -1 + t \\ z = 1 + 2t \end{cases}$$

Một vtcp của d là $\vec{u} = (2; 1; 2)$.

Gọi (α) là mặt phẳng đi qua điểm $M(1; 2; -3)$ và vuông góc với đường thẳng d . Khi đó (α) có vtpt là $\vec{n} = \vec{u} = (2; 1; 2)$.

Phương trình mặt phẳng (α) : $2(x-1) + 1(y-2) + 2(z+3) = 0 \Leftrightarrow 2x + y + 2z + 2 = 0$.

M_1 là hình chiếu vuông góc của M lên đường thẳng d nên M_1 là giao điểm của d và (α) .

Xét hệ phương trình:
$$\begin{cases} x = 3 + 2t & (1) \\ y = -1 + t & (2) \\ z = 1 + 2t & (3) \\ 2x + y + 2z + 2 = 0 & (4) \end{cases}$$

Thay (1), (2), (3) vào (4) ta được: $2(3+2t) - 1 + t + 2(1+2t) + 2 = 0 \Leftrightarrow 9t + 9 = 0 \Leftrightarrow t = -1$.

Suy ra
$$\begin{cases} x = 1 \\ y = -2 \\ z = -1 \end{cases} \Rightarrow M_1(1; -2; -1).$$

Độ dài đoạn thẳng OM_1 là: $OM_1 = \sqrt{1^2 + (-2)^2 + (-1)^2} = \sqrt{6}$.

Cách 2: Phương trình tham số của đường thẳng d là:
$$\begin{cases} x = 3 + 2t \\ y = -1 + t \\ z = 1 + 2t \end{cases}$$

Một vtcp của d là $\vec{u} = (2; 1; 2)$.

$M_1 \in d \Rightarrow M_1(3+2t; -1+t; 1+2t) \Rightarrow \overline{MM_1} = (2+2t; -3+t; 4+2t)$.

Ta có $\overline{MM_1} \perp \vec{u} \Leftrightarrow \overline{MM_1} \cdot \vec{u} = 0 \Leftrightarrow 4 + 4t - 3 + t + 8 + 4t = 0 \Leftrightarrow t = -1$.

Suy ra $M_1(1; -2; -1)$

Độ dài đoạn thẳng OM_1 là: $OM_1 = \sqrt{1^2 + (-2)^2 + (-1)^2} = \sqrt{6}$.

Câu 8. Chọn A

Gọi $C(x; y; z)$. Ta có $\overline{OC} = (x; y; z)$, $\overline{BA} = (-6; -1; -1)$.

Khi đó $\overline{OC} = \overline{BA} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -6 \\ y = -1 \\ z = -1 \end{cases}$. Vậy $C(-6; -1; -1)$.

Câu 9. Chọn C

Gọi tọa độ điểm $D(x; y; z)$. Ta có: $\overline{AD} = (x-1; y-1; z-2)$, $\overline{BC} = (1; 3; -4)$.

$$\text{Tứ giác } ABCD \text{ là hình bình hành} \Leftrightarrow \overline{AD} = \overline{BC} \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=1 \\ y-1=3 \\ z-2=-4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=2 \\ y=4 \\ z=-2 \end{cases}. \text{ Vậy } D(2;4;-2).$$

Câu 10. Chọn A

Gọi $M(x; y; z)$.

Vì điểm M thuộc đoạn AB sao cho $MA = 2MB \Rightarrow \overline{AM} = 2\overline{MB}$

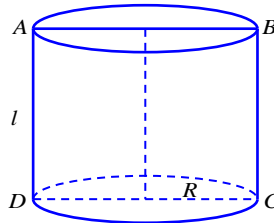
$$\Leftrightarrow \begin{cases} x-3=2(2-x) \\ y-1=2(-3-y) \\ z+2=2(5-z) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=\frac{7}{3} \\ y=-\frac{5}{3} \\ z=\frac{8}{3} \end{cases} \Rightarrow M\left(\frac{7}{3}; -\frac{5}{3}; \frac{8}{3}\right). \text{ Vậy } M\left(\frac{7}{3}; -\frac{5}{3}; \frac{8}{3}\right).$$

Câu 11. Chọn C

Với $A(x_o; y_o; z_o) \in (Oxyz)$. Khi đó $d(A, (Oxy)) = z_o$, $d(A, (Oxz)) = y_o$, $d(A, (Oyz)) = x_o$.

Theo bài ra ta có: $a = d(M; (Oxy)) = 2$; $b = d(M; (Oyz)) = 1$, $c = d(M; (Oxz)) = 3$.

$$P = a + b^2 + c^3 = 2 + 1^2 + 3^3 = 30.$$

Câu 12. Chọn B

Do thiết diện qua trục của hình trụ là một hình vuông có cạnh bằng $3a$ nên ta có bán kính đáy

$$R = \frac{3a}{2} \text{ và độ dài đường sinh } l = 3a.$$

$$\text{Diện tích toàn phần hình trụ là: } S_p = 2\pi R^2 + 2\pi Rl = \frac{27\pi a^2}{2}.$$

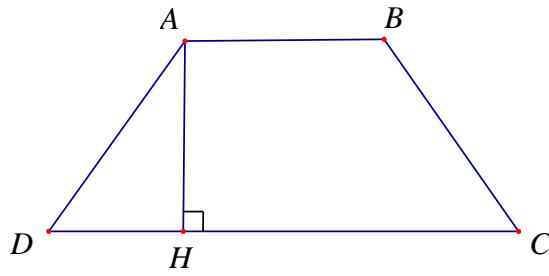
Câu 13. Chọn C

Ta có $\overline{OA} = \vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k} \Rightarrow A(1; -2; 3)$.

Gọi G là trọng tâm của tam giác ABC ta có

$$\begin{cases} x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} = \frac{1+3+2}{3} = 2 \\ y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3} = \frac{-2-4+0}{3} = -2. \text{ Vậy } G(2; -2; 1). \\ z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3} = \frac{3+1-1}{3} = 1 \end{cases}$$

Câu 14. Chọn A

Gọi điểm H là hình chiếu vuông góc của A lên đường thẳng CD .

Khi đó $H(2+2t; -1+2t; 3+t) \Rightarrow \overline{AH}(3+2t; 2t; 3+t)$.

Đường thẳng CD có vtcp là: $\vec{u}(2; 2; 1)$. Ta có:

$$\overline{AH} \perp \vec{u} \Rightarrow \overline{AH} \cdot \vec{u} = 0 \Rightarrow 2(3+2t) + 2 \cdot 2t + 3+t = 0 \Leftrightarrow t = -1 \Rightarrow H(0; -3; 2) \Rightarrow AH = 3.$$

Đường thẳng AB đi qua A và song song với $CD \Rightarrow$ phương trình AB là: $\frac{x+1}{2} = \frac{y+1}{2} = \frac{z}{1}$

$$B \in AB \Rightarrow B(-1+2a; -1+2a; a) \Rightarrow AB = 3|a| \Rightarrow CD = 6|a|$$

$$\text{Theo bài ra ta có: } S_{ABCD} = \frac{AB+CD}{2} \cdot AH \Leftrightarrow \frac{3|a|+6|a|}{2} \cdot 3 = 27 \Leftrightarrow |a| = 2 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -2 \end{cases}$$

$$\text{Với } a = -2 \Rightarrow B(-5; -5; -2).$$

$$\text{Với } a = 2 \Rightarrow B(3; 3; -2)$$

$$\text{Ta có: } \overline{DH} = \frac{1}{2} \overline{AB} \Rightarrow D(-2; -5; 1)$$

Câu 15. Chọn C

$$\text{Từ } \overline{OA} = \vec{i} - 2\vec{j} + 3\vec{k} \Rightarrow A(1; -2; 3)$$

$$\text{Tọa độ trọng tâm } G \text{ của tam giác } ABC \text{ là } \begin{cases} x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} = 2 \\ y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3} = -2 \\ z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3} = 1 \end{cases}$$

Vậy tọa độ trọng tâm $(2; -2; 1)$.

Câu 16. Chọn A

Câu 17. Chọn C

Gọi $A'(a; b; c)$

$$ABCD.A'B'C'D' \text{ là hình hộp } \Rightarrow \overline{AC'} = \overline{AB} + \overline{AD} + \overline{AA'} \Leftrightarrow \overline{AA'} = \overline{AC'} - \overline{AB} - \overline{AD}$$

$$\overline{AB} = (1; 1; 1), \overline{AD} = (0; -1; 0), \overline{AC'} = (3; 5; -6) \Rightarrow \overline{AC'} - \overline{AB} - \overline{AD} = (2; 5; -7)$$

$$\overline{AA'} = (a-1; b; c-1)$$

$$(1) \Leftrightarrow \begin{cases} a-1=2 \\ b=5 \\ c-1=-7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=3 \\ b=5 \\ c=-6 \end{cases} . \text{Vây: } A'(3;5;-6).$$

Câu 18. Chọn A

Ta có $M \in (Oxy) \Rightarrow M(x; y; 0)$; $\overrightarrow{AB} = (-2; 3; 1)$; $\overrightarrow{AM} = (x-2; y+2; -1)$.

Để A, B, M thẳng hàng thì \overrightarrow{AB} và \overrightarrow{AM} cùng phương, khi đó: $\frac{x-2}{-2} = \frac{y+2}{3} = \frac{-1}{1}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x=4 \\ y=-5 \end{cases} . \text{Vây } M(4; -5; 0).$$

Câu 19. Chọn A

Ta có \vec{a} và \vec{b} không cùng phương đồng thời

$$\begin{cases} \vec{u} \perp \vec{a} \\ \vec{u} \perp \vec{b} \end{cases} \Rightarrow \vec{u} // [\vec{a}, \vec{b}] = (4; -2; -2) \Rightarrow \vec{u} = (2k; -k; -k).$$

Do $|\vec{u}| = 3 \Leftrightarrow \sqrt{4k^2 + k^2 + k^2} = 3 \Leftrightarrow k = \pm \frac{\sqrt{6}}{2}$. Mặt khác \vec{u} tạo với tia Oz một góc tù nên

$$\cos(\vec{u}, \vec{k}) < 0 \Leftrightarrow \vec{u} \cdot \vec{k} < 0 \Leftrightarrow 2k \cdot 0 + (-k) \cdot 1 < 0 \Leftrightarrow (-k) \cdot 1 < 0 \Leftrightarrow k > 0. \text{ Suy ra } k = \frac{\sqrt{6}}{2}.$$

$$\text{Vây } \vec{u} = \left(\sqrt{6}; -\frac{\sqrt{6}}{2}; \frac{\sqrt{6}}{2} \right).$$

Câu 20. Chọn A

Gọi $Q(x; y; z)$. Ta có $\overrightarrow{MN} = (1; 1; -2)$, $\overrightarrow{QP} = (-1-x; 2-y; 1-z)$.

$$\text{Tứ giác } MNPQ \text{ là một hình bình hành} \Leftrightarrow \overrightarrow{MN} = \overrightarrow{QP} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 = -1-x \\ 1 = 2-y \\ -2 = 1-z \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -2 \\ y = 1 \\ z = 3 \end{cases} . \text{Vây,}$$

$$Q(-2; 1; 3).$$

Câu 21. Chọn A

Ta có $\overrightarrow{AB} = (4; x-5; 2)$, $\overrightarrow{AC} = (6; -3; y+1)$.

$$\text{Ba điểm } A, B, C \text{ thẳng hàng} \Leftrightarrow \exists k \in \mathbb{R} : \overrightarrow{AB} = k \cdot \overrightarrow{AC} \Leftrightarrow \begin{cases} 4 = 6k \\ x-5 = -3k \\ 2 = k(y+1) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k = \frac{2}{3} \\ x = 3 \\ y = 2 \end{cases} .$$

$$\text{Vây } x + y = 5.$$

Câu 22. Chọn B

Vì I là trung điểm của đoạn AB nên $I(3; -1; 5)$.

Khi đó hình chiếu của I lên (Oyz) là $M(0; -1; 5)$.

Câu 23. Chọn C

+) Ta có khoảng cách từ M đến mặt phẳng tọa độ (xOz) bằng $|-5|=5$ nên **A** đúng.

+) Khoảng cách từ M đến trục Oz bằng $\sqrt{2^2 + (-5)^2} = \sqrt{29}$ nên **B** đúng.

+) Tọa độ hình chiếu vuông góc của điểm M lên mặt phẳng (yOz) là $I(0; -5; 4)$.

Suy ra tọa độ điểm M' đối xứng với M qua mặt phẳng (yOz) là $M'(-2; -5; 4)$ nên **C sai**.

+) Tọa độ hình chiếu vuông góc của điểm M lên trục Oy là $J(0; -5; 0)$.

Suy ra tọa độ điểm M' đối xứng với M qua trục Oy là $M'(-2; -5; -4)$ nên **D** đúng.

Câu 24. Chọn C

Ta có $\overline{AB} = (1; 0; -3)$, $\overline{BC} = (x+2; y-1; -1)$.

Ba điểm A, B, C thẳng hàng $\Leftrightarrow \overline{AB}$ và \overline{BC} cùng phương $\Leftrightarrow \exists k : \overline{BC} = k\overline{AB}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+2=k \\ y-1=0 \\ -1=-3k \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=\frac{-5}{3} \\ y=1 \\ k=\frac{1}{3} \end{cases} \Rightarrow x+y=-\frac{2}{3}.$$

Câu 25. Chọn C

Giả sử $A(a; 0; 0); B(0; b; 0); C(0; 0; c)$. Khi đó mặt phẳng $(ABC): \frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1$

Ta có:
$$\begin{cases} \overline{AH} = (2-a; 1; 1); \overline{BH} = (2; 1-b; 1) \\ \overline{BC} = (0; -b; c); \overline{AC} = (-a; 0; c) \end{cases}$$

Vì H là trọng tâm của tam giác ABC nên
$$\begin{cases} H \in (ABC) \\ \overline{AH} \cdot \overline{BC} = 0 \\ \overline{BH} \cdot \overline{AC} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{2}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = 1 \\ -b + c = 0 \\ -2a + c = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = 6 \\ c = 6 \end{cases} \text{ Vậy}$$

$A(3; 0; 0)$

Câu 26. Chọn A

Ta có: $\vec{u} \cdot \vec{v} = 2 \cdot 1 \cdot \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) = 2 \cdot \cos\frac{2\pi}{3} = -1$.

Vector $\vec{p} = k\vec{u} + \vec{v}$ vuông góc với vector $\vec{q} = \vec{u} - \vec{v}$ khi và chỉ khi:

$$\vec{p} \cdot \vec{q} = (k\vec{u} + \vec{v}) \cdot (\vec{u} - \vec{v}) = 0 \Leftrightarrow k\vec{u} \cdot \vec{u} + (1-k)\vec{u} \cdot \vec{v} - \vec{v} \cdot \vec{v} = 0 \Leftrightarrow 4k - (1-k) - 1 = 0 \Leftrightarrow k = \frac{2}{5}.$$

Câu 27. Chọn D

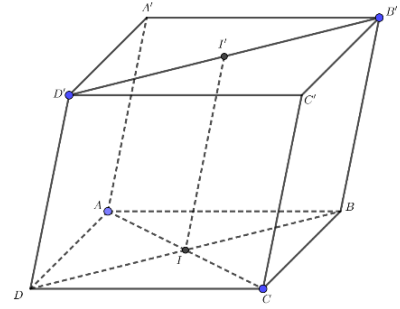
Gọi $B(x; y; z)$ là điểm cần tìm.

Gọi I và I' lần lượt là trung điểm AC và $B'D'$

$$\Rightarrow I(0; 2; 4) \text{ và } I'(1; 3; 0).$$

$$\overrightarrow{I'I} = (-1; -1; 4); \overrightarrow{B'B} = (x-2; y-4; z+1)$$

$$\text{Ta có: } \overrightarrow{B'B} = \overrightarrow{I'I} \Leftrightarrow \begin{cases} x-2 = -1 \\ y-4 = -1 \\ z+1 = 4 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 3 \\ z = 3 \end{cases}. \text{ Vậy } B(1; 3; 3).$$

Câu 28. Chọn A

$$\text{Ta có: } \overrightarrow{AC} = (1; 0; 1), \overrightarrow{AD} = (2; 0; 2)$$

Mà $\overrightarrow{AC} \wedge \overrightarrow{AD} = \vec{0}$, nên hai vectơ \overrightarrow{AC} , \overrightarrow{AD} cùng phương, hay ba điểm A, C, D thẳng hàng.

Nhận xét: Có thể vẽ phát họa lên hệ tọa độ $Oxyz$ để nhìn nhận dễ dàng hơn.

Câu 29. Chọn D

+ Gọi I là trung điểm $AB \Rightarrow I(3; 0; 0)$.

$$\text{Ta có: } \overrightarrow{MA} \cdot \overrightarrow{MB} = 0 \Leftrightarrow (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA}) \cdot (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IB}) = 0 \Leftrightarrow (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA}) \cdot (\overrightarrow{MI} - \overrightarrow{IA}) = 0$$

$$\Leftrightarrow MI^2 - IA^2 = 0 \Leftrightarrow MI^2 = IA^2 \Leftrightarrow MI = \frac{1}{2} AB = \frac{1}{2} |5-1| = 2.$$

Suy ra tập hợp điểm M trong không gian là mặt cầu tâm I , bán kính bằng 2.

Vậy (H) là một mặt cầu có bán kính bằng 2.

Câu 30. Chọn A

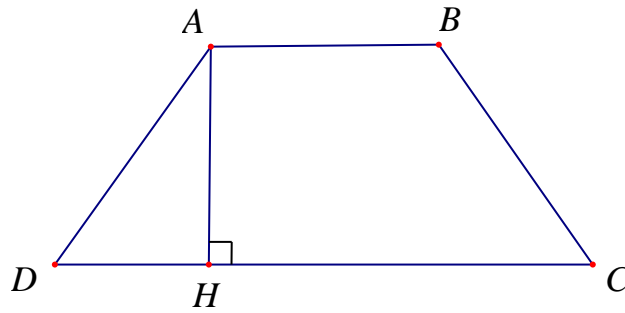
$$\vec{a} \text{ và } \vec{b} \text{ cùng hướng} \Leftrightarrow \vec{a} = k\vec{b} \ (k > 0) \Leftrightarrow \begin{cases} 2 = k \\ m-1 = 3k \\ 3 = k(-2n) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} k = 2 \\ m = 7 \\ n = -\frac{3}{4} \end{cases}. \text{ Vậy } m = 7; n = -\frac{3}{4}$$

Câu 31. Chọn A

G là trọng tâm tam giác OAB nên tọa độ $G\left(\frac{4}{3}; 0; \frac{-2}{3}\right)$.

$$\text{Ta có: } OG = \sqrt{\frac{16}{9} + 0 + \frac{4}{9}} = \frac{2\sqrt{5}}{3}$$

Câu 32. Chọn A

Gọi điểm H là hình chiếu vuông góc của A lên đường thẳng CD .

Khi đó $H(2+2t; -1+2t; 3+t) \Rightarrow \overline{AH}(3+2t; 2t; 3+t)$.

Đường thẳng CD có vtcp là: $\vec{u}(2; 2; 1)$. Ta có:

$$\overline{AH} \perp \vec{u} \Rightarrow \overline{AH} \cdot \vec{u} = 0 \Rightarrow 2(3+2t) + 2 \cdot 2t + 3+t = 0 \Leftrightarrow t = -1 \Rightarrow H(0; -3; 2) \Rightarrow AH = 3.$$

Đường thẳng AB đi qua A và song song với $CD \Rightarrow$ phương trình AB là: $\frac{x+1}{2} = \frac{y+1}{2} = \frac{z}{1}$

$$B \in AB \Rightarrow B(-1+2a; -1+2a; a) \Rightarrow AB = 3|a| \Rightarrow CD = 6|a|$$

$$\text{Theo bài ra ta có: } S_{ABCD} = \frac{AB+CD}{2} \cdot AH \Leftrightarrow \frac{3|a|+6|a|}{2} \cdot 3 = 27 \Leftrightarrow |a| = 2 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \\ a = -2 \end{cases}$$

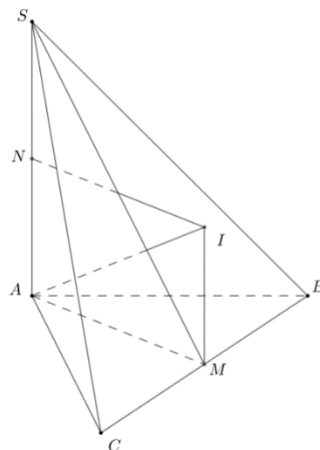
$$\text{Với } a = -2 \Rightarrow B(-5; -5; -2) \text{ . Với } a = 2 \Rightarrow B(3; 3; -2)$$

$$\text{Ta có: } \overline{DH} = 2\overline{AB} \Rightarrow D(-2; -5; 1)$$

Câu 33. Chọn D

Gọi $E(0; 0; t) \in Oz$. Ta có $AE = BE \Leftrightarrow \sqrt{t^2 - 4t + 17} = \sqrt{t^2 - 8t + 21} \Leftrightarrow t = 1 \Rightarrow E(0; 0; 1)$.

Câu 34. Chọn A.

$$\text{Ta có } \overline{AB} = (2; 1; 2), \overline{AC} = (2; -2; -1) \Rightarrow [\overline{AB}, \overline{AC}] = (3; 6; -6).$$

Do SA vuông góc với nên một VTCP của đường thẳng SA được chọn là $\vec{u} = [\overline{AB}; \overline{AC}] = (3; 6; -6)$.

Đường thẳng SA qua $A(1; 0; 2)$ và có VTCP $\vec{u} = (3; 6; -6)$ nên có phương trình tham số là:

$$\begin{cases} x = 1 + 3t \\ y = 6t \\ z = 2 - 6t \end{cases} \quad (t \in \mathbb{R}).$$

Do $\overline{AB} \cdot \overline{AC} = 4 - 2 - 2 = 0 \Rightarrow AB \perp AC \Rightarrow \Delta ABC$ vuông tại A .

Gọi M là trung điểm BC , khi đó M là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC . Gọi d là đường thẳng qua M và song song với SA nên $d \perp (ABC)$, suy ra d là trục đường tròn ngoại tiếp ΔABC .

Trong mặt phẳng (SAM) vẽ đường trung trực của SA cắt d tại I và cắt SA tại N .

Mặt phẳng (ABC) qua A và có một VTPT $\vec{n} = [\overline{AB}; \overline{AC}] = (3; 6; -6)$ nên có phương trình tổng quát là:

$$3(x-1) + 6y - 6(z-2) = 0 \Leftrightarrow x + 2y - 2z + 3 = 0$$

$$\overline{BC} = (0; -3; -3) \Rightarrow BC = \sqrt{18} \Rightarrow BC^2 = 18.$$

$$\text{Ta có } R^2 = IA^2 + AM^2 \Leftrightarrow \frac{99}{4} = IM^2 + \frac{1}{4}BC^2 \Rightarrow IM = \frac{9}{2}.$$

Do $S \in SA$ nên $S(1+3t; 6t; 2-6t)$, mà $SA = 2IM \Rightarrow SA = 9$

$$\Leftrightarrow d(S, (ABC)) = 9 \Leftrightarrow \frac{|1+3t+12t-2(2-6t)+3|}{\sqrt{1^2+(-2)^2+2^2}} = 9$$

$$\Leftrightarrow |27t| = 27 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \Rightarrow S(4; 6; -4) \\ t = -1 \Rightarrow S(-2; -6; 8) \end{cases}, \text{ mà cao độ của } S \text{ âm nên } S(4; 6; -4) \text{ thỏa mãn.}$$

Câu 35. Chọn A

Cách 1: Ta có $\overline{AB} = (-4; 2; 4); \overline{CD} = (a+6; b-3; c-6)$

Do $ABCD$ là hình thang cân nên $\overline{CD} = k\overline{AB}$ ($k \in \mathbb{R}$) hay $\frac{a+6}{-2} = \frac{b-3}{1} = \frac{c-6}{2}$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = \frac{-a}{2} \\ c = -a \end{cases}. \text{ Vậy } D\left(a; \frac{-a}{2}; -a\right).$$

Lại có

$$AC = BD \Leftrightarrow AC^2 = BD^2 \Leftrightarrow (-9)^2 + 2^2 + 8^2 = (a+1)^2 + \left(\frac{a}{2} + 3\right)^2 + (a+2)^2$$

$$\Leftrightarrow a^2 + 4a - 60 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 6 \\ a = -10 \end{cases}. \text{ Với } a = -10 \Rightarrow D(-10; 5; 10). \text{ Kiểm tra thấy: } \overline{AB} = \overline{CD}.$$

Với $a = 6 \Rightarrow D(6; -3; -6)$. Kiểm tra thấy: $(-3) \cdot \overline{AB} = \overline{CD}$. Do đó, $T = a + b + c = 6 - 3 - 6 = -3$.

Cách 2

Ta có $\overrightarrow{AB} = (-4; 2; 4); \overrightarrow{CD} = (a+6; b-3; c-6)$

Do $ABCD$ là hình thang cân nên $\overrightarrow{AB}; \overrightarrow{CD}$ ngược hướng hay $\frac{a+6}{-2} = \frac{b-3}{1} = \frac{c-6}{2} < 0$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} b = \frac{-a}{2} \\ c = -a \\ a > -6 \end{cases} \text{ . Vậy } D\left(a; \frac{-a}{2}; -a\right) \text{ với } a > -6 \text{ .}$$

Lại có

$$AC = BD \Leftrightarrow AC^2 = BD^2 \Leftrightarrow (-9)^2 + 2^2 + 8^2 = (a+1)^2 + \left(\frac{a}{2} + 3\right)^2 + (a+2)^2$$

$$\Leftrightarrow a^2 + 4a - 60 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 6 \\ a = -10(L) \end{cases} \text{ . Với } a = 6 \Rightarrow D(6; -3; -6) \text{ .}$$

Do đó, $T = a + b + c = 6 - 3 - 6 = -3$.

Cách 3

+ Viết phương trình mặt phẳng trung trực của đoạn thẳng AB

+ Gọi mp (α) là mặt phẳng trung trực của đoạn thẳng AB , suy ra mp (α) đi qua trung điểm $I(1; 2; 0)$ của đoạn thẳng AB và có một vector pháp tuyến là $\vec{n} = \frac{1}{2}\overrightarrow{AB} = (-2; 1; 2)$, suy ra phương trình của mp (α) là: $(\alpha): -2x + y + 2z = 0$.

+ Vì C, D đối xứng nhau qua mp (α) nên

$$D(6; -3; -6) \Rightarrow a = 6; b = -3; c = -6 \Rightarrow T = a + b + c = -3$$

Công thức trắc nghiệm: Xác định tọa độ điểm $M'(x_1; y_1; z_1)$ là điểm đối xứng của điểm $M(x_0; y_0; z_0)$ qua mp $(\alpha): ax + by + cz + d = 0$ ($a^2 + b^2 + c^2 \neq 0$)

$$\begin{cases} x_1 = x_0 - 2ak \\ y_1 = y_0 - 2bk \\ z_1 = z_0 - 2ck \end{cases} \quad (k \in \mathbb{R}), \quad k = -\frac{ax_0 + by_0 + cz_0 + d}{a^2 + b^2 + c^2} \text{ .}$$

Câu 36. Chọn B

Do G là trọng tâm tam giác $ABC \Rightarrow G(2; 3; 1)$.

Gọi H là hình chiếu vuông góc của G trên mặt phẳng (Oxz) , khi đó GH là khoảng cách từ G đến mặt phẳng (Oxz) , ta có: $GH = d(G, (Oxz)) = 3$

Với M là điểm thay đổi trên mặt phẳng (Oxz) , ta có $GM \geq GH = 3$, do đó GM ngắn nhất $\Leftrightarrow M \equiv H$. Vậy độ dài GM ngắn nhất bằng 3.

Câu 37. Chọn B

Cách 1: $\overline{AB} = (-1; 2; -3)$, $\overline{AC} = (-8; -3; -4)$.

$$\text{Gọi } M, N \text{ lần lượt là trung điểm } AB, AC \Rightarrow \begin{cases} M\left(\frac{9}{2}; 2; \frac{7}{2}\right) \\ N\left(1; -\frac{1}{2}; 3\right) \end{cases}$$

Gọi \vec{n} là véc tơ pháp tuyến của mặt phẳng $(ABC) \Rightarrow \vec{n} = [\overline{AB}, \overline{AC}] = (-17; 20; 19)$.

$$(ABC): -17x + 20y + 19z - 30 = 0.$$

$$I \text{ là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác } ABC \Leftrightarrow \begin{cases} \overline{IM} \perp \overline{AB} \\ \overline{IN} \perp \overline{AC} \\ I \in (ABC) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \left(\frac{9}{2} - a\right) \cdot (-1) + (2 - b) \cdot 2 + \left(\frac{7}{2} - c\right) \cdot (-3) = 0 \\ (1 - a) \cdot (-8) + \left(-\frac{1}{2} - b\right) \cdot (-3) + (3 - c) \cdot (-4) = 0 \\ -17a + 20b + 19c - 30 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a - 2b + 3c = 11 \\ 8a + 3b + 4c = \frac{37}{2} \\ -17a + 20b + 19c = 30 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -\frac{1}{2} \\ c = 3 \end{cases}$$

$$\text{Vậy } a + 2b + c = 1 + 2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + 3 = 3.$$

Cách 2:

Ta có $\overline{AB} = (-1; 2; -3)$ và $\overline{BC} = (-7; -5; -1) \Rightarrow \overline{AB} \cdot \overline{BC} = 0 \Rightarrow \Delta ABC$ vuông tại B .

Vì I là tâm đường tròn ngoại tiếp ΔABC nên I là trung điểm của AC .

$$\text{Vậy } I\left(1; -\frac{1}{2}; 3\right) \Rightarrow a + 2b + c = 1 + 2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + 3 = 3.$$

Câu 38. Chọn A

$$\text{Do } \vec{a}, \vec{b} \text{ cùng phương và nên ta có } \vec{b} = k \cdot \vec{a} (k \neq 0) \Rightarrow \begin{cases} x_0 = k \\ y_0 = -2k \\ z_0 = 4k \end{cases}$$

$$\text{Suy ra } \frac{x_0}{1} = \frac{y_0}{-2} = \frac{z_0}{4} = \frac{x_0 + y_0 + z_0}{3} \Rightarrow \begin{cases} x_0 = \frac{1}{3}(x_0 + y_0 + z_0) \\ y_0 = -\frac{2}{3}(x_0 + y_0 + z_0) \\ z_0 = \frac{4}{3}(x_0 + y_0 + z_0) \end{cases}$$

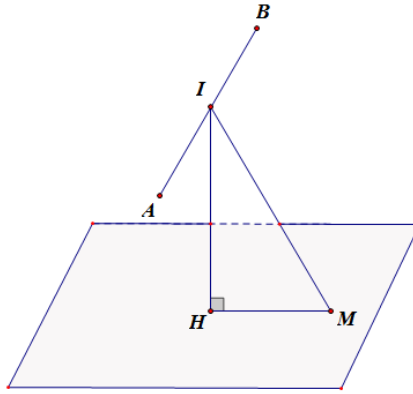
Theo giả thiết vectơ \vec{b} tạo với tia Oy một góc nhọn nên $\vec{b} \cdot \vec{j} > 0$ với $\vec{j} = (0; 1; 0)$, do đó $y_0 > 0$.

Mà $\frac{y_0}{-2} = \frac{x_0 + y_0 + z_0}{3}$ nên $x_0 + y_0 + z_0 < 0$.

Lại có $|\vec{b}| = \sqrt{21}$, suy ra $\sqrt{x_0^2 + y_0^2 + z_0^2} = \sqrt{\frac{21}{9}(x_0 + y_0 + z_0)^2} = \sqrt{21} \Rightarrow (x_0 + y_0 + z_0)^2 = 9$.

Vậy $x_0 + y_0 + z_0 = -3$.

Câu 39. Chọn B

Gọi I là trung điểm $AB \Rightarrow I(3; 1; 4)$. Gọi H là hình chiếu của I xuống mặt phẳng (α) .

Ta có $\vec{MA} \cdot \vec{MB} = (\vec{MI} + \vec{IA}) \cdot (\vec{MI} + \vec{IB}) = MI^2 + \vec{MI} \cdot (\vec{IA} + \vec{IB}) - IA^2 = MI^2 - IA^2$.

Do IA không đổi nên $\vec{MA} \cdot \vec{MB}$ nhỏ nhất khi MI nhỏ nhất $\Leftrightarrow MI = IH \Leftrightarrow M \equiv H$.

Gọi Δ là đường thẳng đi qua I và vuông góc với mặt phẳng (α) . Khi đó Δ nhận

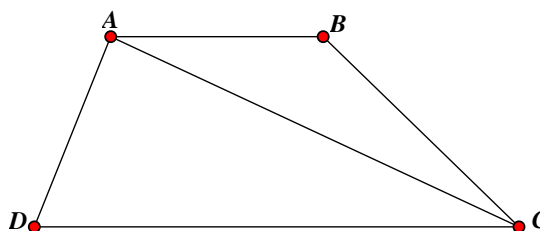
$$\vec{n}_{(\alpha)} = (1; 2; -3) \text{ làm vectơ chỉ phương. Do đó } \Delta \text{ có phương trình } \begin{cases} x = 3 + t \\ y = 1 + 2t \\ z = 4 - 3t \end{cases}$$

$$H \in \Delta \Leftrightarrow H(3 + t; 1 + 2t; 4 - 3t).$$

$$H \in (\alpha) \Leftrightarrow (3 + t) + 2(1 + 2t) - 3(4 - 3t) - 7 = 0 \Leftrightarrow t = 1 \Leftrightarrow H(4; 3; 1).$$

Vậy $M(4; 3; 1)$.

Câu 40. Chọn C

Cách 1:

$$\overline{AB} = (1; -2; -2); \overline{AC} = (5; -1; -1); \overline{DC} = (6-a; 1-b; -c).$$

$$\text{Ta có } S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} \left[\overline{AB}, \overline{AC} \right] = \frac{9\sqrt{2}}{2} \Rightarrow S_{ACD} = 6\sqrt{2} - \frac{9\sqrt{2}}{2} = \frac{3\sqrt{2}}{2}.$$

$$AB \parallel CD \text{ nên } \overline{AB} \text{ và } \overline{DC} \text{ cùng phương, cùng chiều} \Leftrightarrow \frac{6-a}{1} = \frac{1-b}{-2} = \frac{c}{2} > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} c = 12 - 2a \\ b = 13 - 2a \\ a < 6 \\ b > 1 \\ c > 0 \end{cases}$$

$$\left[\overline{AC}, \overline{AD} \right] = (0; 9a - 54; 54 - 9a).$$

$$S_{\triangle ACD} = \frac{3\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \left[\overline{AC}, \overline{AD} \right] = \frac{3\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow |54 - 9a| = 3 \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{19}{3} \\ a = \frac{17}{3} \end{cases}.$$

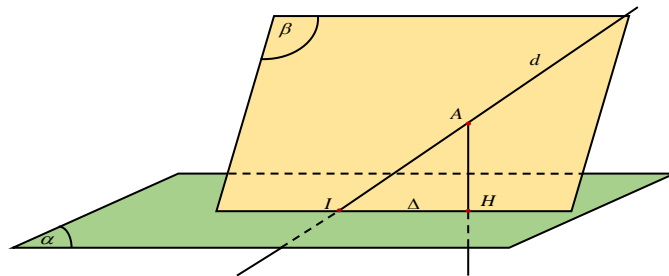
$$\text{So với điều kiện suy ra: } a = \frac{17}{3} \Rightarrow a + b + c = 8.$$

Cách 2:

$$\text{Ta có } AB = 3; h = d(C, AB) = \frac{\sqrt{162}}{3}.$$

$$S_{ABCD} = \frac{h}{2}(AB + CD) \Leftrightarrow 6\sqrt{2} = \frac{\sqrt{162}}{6}(3 + CD) \Leftrightarrow CD = 1.$$

$$\text{Suy ra } \overline{AB} = 3\overline{DC} \Leftrightarrow D\left(\frac{17}{3}; \frac{5}{3}; \frac{2}{3}\right) \Rightarrow a + b + c = 8.$$

Câu 41. Chọn C**Cách 1.**

Ta có mặt phẳng (α) nhận vectơ $\overline{n_\alpha} = (1; 1; 1)$ là vectơ pháp tuyến, đường thẳng d đi qua điểm $A = (0; -1; 2)$ và nhận $\overline{u_d} = (1; 2; -1)$ là vectơ chỉ phương.

Gọi (β) là mặt phẳng chứa đường thẳng d và vuông góc với mặt phẳng (α) .

$$\text{Ta có } \overline{n_\beta} = \overline{n_\alpha} \wedge \overline{u_d} = (-3; 2; 1).$$

Khi đó đường thẳng Δ là giao tuyến của hai mặt phẳng (α) và (β) . Do đó một vectơ chỉ phương của đường thẳng Δ là $\overline{u_\Delta} = \overline{n_\alpha} \wedge \overline{n_\beta} = (-1; -4; 5)$.

Mà $\vec{u} = (1; a; b)$ nên $a = 4, b = -5$. Vậy $a + b = -1$.

Cách 2.

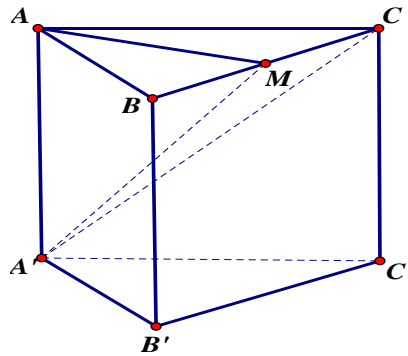
Để dàng tính được tọa độ giao điểm của đường thẳng d và mặt phẳng (α) là $I = (1; 1; 1)$. Trên đường thẳng lấy điểm $A = (0; -1; 2)$ và gọi H là hình chiếu vuông góc của A trên mặt phẳng

(α) . Phương trình đường thẳng đi qua A và H có dạng:
$$\begin{cases} x = 0 + t \\ y = -1 + t \\ z = 2 + t \end{cases}$$

Tọa độ của H nghiệm của hệ
$$\begin{cases} x = 0 + t \\ y = -1 + t \\ z = 2 + t \\ x + y + z - 3 = 0 \end{cases} \Rightarrow t = \frac{2}{3}. \text{ Vậy } H\left(\frac{2}{3}; \frac{-1}{3}; \frac{8}{3}\right).$$

Đường thẳng Δ đi qua hai điểm I và H nhận vectơ $\overrightarrow{IH} = \left(\frac{-1}{3}; \frac{-4}{3}; \frac{5}{3}\right)$ là vectơ chỉ phương nên cũng nhận vectơ $\overrightarrow{u_\Delta} = (1; 4; -5)$ là vectơ chỉ phương. Vậy $a + b = -1$.

Câu 42. Chọn B

Gọi M là trung điểm BC .

Khi đó có
$$\begin{cases} AM \perp BC \\ AA' \perp BC \end{cases} \Rightarrow BC \perp A'M \text{ tại } M \Rightarrow M \text{ là hình chiếu của } A' \text{ trên trục } Oz$$

$A'(\sqrt{3}; -1; 1) \Rightarrow M(0; 0; 1)$ và $A'M = 2$.

Ta có: $AM = \sqrt{A'M^2 - AA'^2} = \sqrt{3}$. Mà tam giác ABC đều nên $AM = \frac{\sqrt{3}}{2}BC = \sqrt{3} \Rightarrow BC = 2$

$\Rightarrow MC = 1$. Vì C thuộc trục Oz và C không trùng với O nên gọi $C(0; 0; c)$, $c \neq 0$.

$\overrightarrow{MC} = (0; 0; c - 1) \Rightarrow MC = |c - 1|$; $MC = 1 \Leftrightarrow |c - 1| = 1 \Leftrightarrow \begin{cases} c = 0(L) \\ c = 2 \end{cases} \Rightarrow C(0; 0; 2)$.

$\overrightarrow{A'C} = (-\sqrt{3}; 1; 1)$ là một vectơ chỉ phương của đường thẳng $A'C$

$\Rightarrow \vec{u} = (-2\sqrt{3}; 2; 2)$ cũng là một vectơ chỉ phương của đường thẳng $A'C$.

$$\text{Vậy } a = -2\sqrt{3}; b = 2 \Rightarrow T = a^2 + b^2 = 16.$$

Câu 43. Chọn D

Tính được $OA = 3$; $OB = 4$; $AB = 5$.

$$\text{Ta có: } OA \cdot \vec{IB} + OB \cdot \vec{IA} + AB \cdot \vec{IO} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} 3\left(\frac{8}{3} - x\right) + 4(1-x) + 5(-x) = 0 \\ 3\left(\frac{4}{3} - y\right) + 4(2-y) + 5(-y) = 0 \\ 3\left(\frac{8}{3} - z\right) + 4(-2-z) + 5(-z) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 \\ y = 1 \\ z = 0 \end{cases}.$$

Vậy, $I(1;1;0)$, suy ra $a - b + c = 0$.

Câu 44. Chọn B**Câu 45. Chọn A****Câu 46. Chọn A**

$$C(a; b; -2) \in (P) \Rightarrow a - b + 2 = 0 \Rightarrow b = a + 2 \Rightarrow C(a; a + 2; -2).$$

$$\vec{AB} = (0; -2; -2), \vec{AC} = (a-1; a; -5) \Rightarrow [\vec{AB}, \vec{AC}] = (10 + 2a; -2a + 2; 2a - 2).$$

$$S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} |[\vec{AB}, \vec{AC}]| = \frac{\sqrt{(2a+10)^2 + 2(2a-2)^2}}{2} = \frac{\sqrt{12a^2 + 24a + 108}}{2} = \sqrt{3(a^2 + 2a + 9)}$$

$$= \sqrt{3(a+1)^2 + 24} \geq 2\sqrt{6} \text{ với } \forall a.$$

Do đó $\min S_{\Delta ABC} = 2\sqrt{6}$ khi $a = -1$. Khi đó ta có $C(-1; 1; -2) \Rightarrow a + b = 0$.

Câu 47. Chọn B**Cách 1:**

▪ Mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 1$ có tâm $O(0; 0; 0)$, bán kính $R = 1$.

▪ Ta tìm điểm $I(x; y; z)$ thỏa mãn $3\vec{IA} + \vec{IB} = \vec{0}$.

$$\text{▪ Có } \vec{IA} = (1-x; -y; -z), \vec{IB} = (5-x; 6-y; -z); 3\vec{IA} + \vec{IB} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} 3(1-x) + 5 - x = 0 \\ 3(-y) + 6 - y = 0 \\ 3(-z) - z = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} -4x + 8 = 0 \\ -4y + 6 = 0 \\ -4z = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ y = \frac{3}{2} \\ z = 0 \end{cases} \Leftrightarrow I\left(2; \frac{3}{2}; 0\right). \text{ Suy ra } IA = \frac{\sqrt{13}}{2}, IB = \frac{3\sqrt{13}}{2}.$$

$$\text{Do đó } 3MA^2 + MB^2 = 48 \Leftrightarrow 3\vec{MA}^2 + \vec{MB}^2 = 48 \Leftrightarrow 3(\vec{MI} + \vec{IA})^2 + (\vec{MI} + \vec{IB})^2 = 48$$

$$\Leftrightarrow 4MI^2 + 3IA^2 + IB^2 + 2\vec{MI}(3\vec{IA} + \vec{IB}) = 48 \Leftrightarrow 4MI^2 + 3IA^2 + IB^2 = 48 \Leftrightarrow MI = \frac{3}{2}.$$

Ta thấy $OI = \frac{5}{2}$ nên điểm I nằm ngoài mặt cầu (S) . Ta có $OI = R + MI = OM + MI$, suy ra có một điểm M thuộc đoạn OI thỏa mãn đề bài.

Cách 2:

Gọi $M(x_0; y_0; z_0)$ thuộc mặt cầu (S) và thỏa mãn $3MA^2 + MB^2 = 48$.

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } 3MA^2 + MB^2 = 48 &\Leftrightarrow 3[(x_0 - 1)^2 + y_0^2 + z_0^2] + [(x_0 - 5)^2 + (y_0 - 6)^2 + z_0^2] = 48 \\ &\Leftrightarrow 4x_0^2 + 4y_0^2 + 4z_0^2 - 16x_0 - 12y_0 + 16 = 0 \Leftrightarrow x_0^2 + y_0^2 + z_0^2 - 4x_0 - 3y_0 + 4 = 0. \end{aligned}$$

Suy ra M thuộc mặt cầu (S') tâm $I'\left(2; \frac{3}{2}; 0\right)$, bán kính $R' = \frac{3}{2}$.

Mặt khác M thuộc mặt cầu (S) tâm $O(0; 0; 0)$, bán kính $R = 1$.

Ta thấy: $OI' = \frac{5}{2} = R + R' \Rightarrow$ mặt cầu (S) và (S') tiếp xúc ngoài nhau tại M

\Rightarrow Có duy nhất một điểm M thỏa mãn đề bài.

Câu 48. Chọn B

Cách 1: Do $M \in Oy$ nên $M(0; y; 0)$. Tính $MA^2 + MB^2 = 2y^2 - 6y + 20 = f(y)$.

Do đó $f(y)$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow y = \frac{3}{2}$. Vậy $M\left(0; \frac{3}{2}; 0\right)$.

Cách 2: Ta có: $A(1; 1; -3)$. Gọi I là trung điểm của AB . Suy ra $I = \left(\frac{3}{2}; \frac{3}{2}; -1\right)$.

$$\begin{aligned} \text{Khi đó: } MA^2 + MB^2 &= \overline{MA}^2 + \overline{MB}^2 = (\overline{MI} + \overline{IA})^2 + (\overline{MI} + \overline{IB})^2 \\ &= 2\overline{MI}^2 + \overline{IA}^2 + \overline{IB}^2 + 2\overline{MI} \cdot (\overline{IA} + \overline{IB}) = 2MI^2 + IA^2 + IB^2 = 2MI^2 + 9. \end{aligned}$$

Do đó $MA^2 + MB^2$ đạt giá trị nhỏ nhất khi và chỉ khi MI có độ dài ngắn nhất, điều này xảy ra khi và chỉ khi M là hình chiếu vuông góc của I trên trục tung.

Phương trình mặt phẳng (P) đi qua I và vuông góc với trục tung là

$$0 \cdot \left(x - \frac{3}{2}\right) + 1 \cdot \left(y - \frac{3}{2}\right) + 0 \cdot (z + 1) = 0 \text{ hay } (P): y - \frac{3}{2} = 0.$$

$$\text{Phương trình tham số của trục tung là } \begin{cases} x = 0 \\ y = t \\ z = 0 \end{cases}$$

Tọa độ điểm M cần tìm là nghiệm $(x; y; z)$ của hệ phương trình:

$$\begin{cases} x=0 \\ y=t \\ z=0 \\ y-\frac{3}{2}=0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=0 \\ y=\frac{3}{2} \\ z=0 \end{cases}. \text{ Vậy } M\left(0; \frac{3}{2}; 0\right).$$

Câu 49. Chọn B

Ta có $AB = \sqrt{44}$ không đổi. Do đó chu vi tam giác MAB nhỏ nhất khi $(MA + MB)$ đạt giá trị nhỏ nhất.

$$M \in (d) \Rightarrow M(-1+2t; 1-t; 2t).$$

$$MA = \sqrt{9t^2 + 20} = \sqrt{(3t)^2 + (2\sqrt{5})^2}, \quad MB = \sqrt{9t^2 - 36t + 56} = \sqrt{(6-3t)^2 + (2\sqrt{5})^2}.$$

$$\text{Chọn } \vec{u} = (3t; 2\sqrt{5}; 0) \Rightarrow |\vec{u}| = \sqrt{(3t)^2 + (2\sqrt{5})^2}.$$

$$\text{Chọn } \vec{v} = (6-3t; 2\sqrt{5}; 0) \Rightarrow |\vec{v}| = \sqrt{(6-3t)^2 + (2\sqrt{5})^2} \Rightarrow \vec{u} + \vec{v} = (6; 4\sqrt{5}; 0) \Rightarrow |\vec{u} + \vec{v}| = 2\sqrt{29}.$$

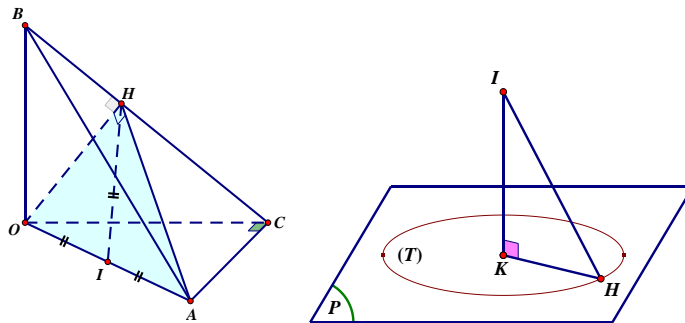
$$\text{Theo tính chất vecto } |\vec{u}| + |\vec{v}| \geq |\vec{u} + \vec{v}| = 2\sqrt{29}.$$

Dấu "=" xảy ra khi và chỉ khi \vec{u} cùng hướng với $\vec{v} \Leftrightarrow t = 1$.

$$\text{Suy ra } MA + MB = |\vec{u}| + |\vec{v}| \geq 2\sqrt{29}.$$

Do đó $MA + MB$ đạt giá trị nhỏ nhất bằng $2\sqrt{29}$ khi $t = 1 \Rightarrow M(1; 0; 2)$.

$$\text{Vậy } a + 2b + 3c = 1 + 2 \cdot 0 + 3 \cdot 2 = 7.$$

Câu 50. Chọn D

Để thấy $B \in Oz$. Ta có $A \in (Oxy)$ và $C \in (Oxy)$, suy ra $OB \perp (OAC)$.

$$\text{Ta có } \begin{cases} AC \perp OC \\ AC \perp OB \end{cases} \Rightarrow AC \perp (OBC), \text{ mà } OH \subset (OBC). \text{ Suy ra } AC \perp OH \quad (1).$$

Mặt khác ta có $OH \perp BC \quad (2), .$

Từ (1) và (2) suy ra $OH \perp (ABC) \Rightarrow OH \perp AB$ và $OH \perp HA$.

Với $OH \perp AB$ suy ra H thuộc mặt phẳng (P) với (P) là mặt phẳng đi qua O và vuông góc với đường thẳng AB . Phương trình của (P) là: $y - z = 0$.

Với $OH \perp HA \Rightarrow \Delta OHA$ vuông tại H . Do đó H thuộc mặt cầu (S) có tâm $I(0; 2\sqrt{2}; 0)$ là trung điểm của OA và bán kính $R = \frac{OA}{2} = 2\sqrt{2}$.

Do đó điểm H luôn thuộc đường tròn (T) cố định là giao tuyến của mp (P) với mặt cầu (S) .

Giả sử (T) có tâm K và bán kính r thì $IK = d(I, (P)) = 2$ và $r = \sqrt{R^2 - IK^2} = 2$.

Vậy điểm H luôn thuộc đường tròn cố định có bán kính bằng 2.

DẠNG 2**Tích vô hướng và ứng dụng****I. PHẦN ĐỀ BÀI**

- Câu 1.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(-2;1;-3)$ và $B(1;0;-2)$. Độ dài đoạn thẳng AB bằng
- A. $3\sqrt{3}$. B. 11. C. $\sqrt{11}$. D. 27.
- Câu 2.** Trong không gian $Oxyz$ cho $\vec{a}(-2;3;-1)$; $\vec{b}(2;-1;3)$. Sin của góc giữa \vec{a} và \vec{b} bằng
- A. $-\frac{2}{7}$. B. $\frac{3\sqrt{5}}{7}$. C. $-\frac{3\sqrt{5}}{7}$. D. $\frac{2}{7}$.
- Câu 3.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;0;1)$ và $B(4;2;-2)$. Độ dài đoạn thẳng AB bằng
- A. $\sqrt{22}$. B. 4. C. 2. D. 22.
- Câu 4.** Trong không gian tọa độ $Oxyz$, góc giữa hai vector \vec{i} và $\vec{u} = (-\sqrt{3};0;1)$ là
- A. 30° . B. 120° . C. 60° . D. 150° .
- Câu 5.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho $A(2;0;0)$; $B(0;3;1)$; $C(-3;6;4)$. Gọi M là điểm nằm trên đoạn BC sao cho $MC = 2MB$. Độ dài AM là
- A. $\sqrt{29}$. B. $3\sqrt{3}$. C. $\sqrt{30}$. D. $2\sqrt{7}$.
- Câu 6.** Cho hai vec tơ $\vec{a} = (1;-2;3)$, $\vec{b} = (-2;1;2)$. Khi đó tích vô hướng $(\vec{a} + \vec{b}) \cdot \vec{b}$ bằng
- A. 12. B. 2. C. 11. D. 10.
- Câu 7.** Trong không gian $Oxyz$, cho các vector $\vec{a} = (5;3;-2)$ và $\vec{b} = (m;-1;m+3)$. Có bao nhiêu giá trị nguyên dương của m để góc giữa hai vector \vec{a} và \vec{b} là góc tù?
- A. 2. B. 3. C. 1. D. 5.
- Câu 8.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho tam giác ABC có $A(1;0;0)$, $B(0;0;1)$, $C(2;1;1)$. Diện tích tam giác ABC bằng:
- A. $\frac{\sqrt{11}}{2}$. B. $\frac{\sqrt{7}}{2}$. C. $\frac{\sqrt{6}}{2}$. D. $\frac{\sqrt{5}}{2}$.
- Câu 9.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hình hộp $ABCD.A'B'C'D'$ có $A(0;0;0)$, $B(a;0;0)$, $D(0;2a;0)$, $A'(0;0;2a)$ với $a \neq 0$. Độ dài đoạn thẳng AC' là
- A. $3|a|$. B. $\frac{3|a|}{2}$. C. $2|a|$. D. $|a|$.
- Câu 10.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho $\vec{OA} = 3\vec{i} + \vec{j} - 2\vec{k}$ và $B(m;m-1;-4)$. Tìm tất cả giá trị của tham số m để độ dài đoạn $AB = 3$.
- A. $m = 2$ hoặc $m = 3$. B. $m = 1$ hoặc $m = 4$.
C. $m = 1$ hoặc $m = 2$. D. $m = 3$ hoặc $m = 4$.
- Câu 11.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): 2x - 3y + z + 3 = 0$. Gọi M, N lần lượt là giao điểm của mặt phẳng (P) với các trục Ox, Oz . Tính diện tích tam giác OMN .

- A. $\frac{9}{4}$. B. $\frac{9}{2}$. C. $\frac{3}{2}$. D. $\frac{3}{4}$.

Câu 12. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho véc tơ $\vec{u} = (1; 1; -2)$, $\vec{v} = (1; 0; m)$. Tìm tất cả giá trị của m để góc giữa \vec{u} , \vec{v} bằng 45° .

- A. $m = 2$. B. $m = 2 \pm \sqrt{6}$. C. $m = 2 - \sqrt{6}$. D. $m = 2 + \sqrt{6}$.

Câu 13. Trong không gian tọa độ $Oxyz$ góc giữa hai vectơ \vec{i} và $\vec{u} = (-\sqrt{3}; 0; 1)$ là

- A. 120° . B. 30° . C. 60° . D. 150° .

Câu 14. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hình hộp $ABCD.A'B'C'D'$ có $A(0; 0; 0)$, $B(a; 0; 0)$; $D(0; 2a; 0)$, $A'(0; 0; 2a)$ với $a \neq 0$. Độ dài đoạn thẳng AC' là

- A. $|a|$. B. $2|a|$. C. $3|a|$. D. $\frac{3}{2}|a|$.

Câu 15. Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(2; -1; 3)$, $B(3; 2; -4)$. Vectơ \overline{AB} có tọa độ là

- A. $(1; -3; -7)$. B. $(1; 3; -7)$. C. $(-1; 3; -7)$. D. $(-1; -3; -7)$.

Câu 16. Trong mặt phẳng tọa độ $Oxyz$, cho bốn điểm $A(0; -1; 2)$, $B(2; -3; 0)$, $C(-2; 1; 1)$, $D(0; -1; 3)$. Gọi (L) là tập hợp tất cả các điểm M trong không gian thỏa mãn đẳng thức $\overline{MA} \cdot \overline{MB} = \overline{MC} \cdot \overline{MD} = 1$. Biết rằng (L) là một đường tròn, tính bán kính đường tròn đó?

- A. $r = \frac{\sqrt{5}}{2}$. B. $r = \frac{\sqrt{11}}{2}$. C. $r = \frac{\sqrt{3}}{2}$. D. $r = \frac{\sqrt{7}}{2}$.

Câu 17. Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$ cho hình thang $ABCD$ vuông tại A và B . Ba đỉnh $A(1; 2; 1)$, $B(2; 0; -1)$, $C(6; 1; 0)$ và đỉnh $D(a; b; c)$. Biết rằng hình thang có diện tích là $6\sqrt{2}$, tính $a + b + c$?

- A. $a + b + c = 6$. B. $a + b + c = 8$. C. $a + b + c = 12$. D. $a + b + c = 7$.

Câu 18. Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho điểm $M(1; 2; 5)$. Mặt phẳng (P) đi qua điểm M và cắt trục tọa độ Ox , Oy , Oz tại A , B , C sao cho M là trực tâm tam giác ABC . Thể tích của tứ diện $OABC$ là

- A. $\frac{10}{6}$. B. 450. C. 10. D. 45.

Câu 19. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai đường thẳng $d_1: \frac{x-1}{1} = \frac{y+2}{2} = \frac{z}{-1}$ và $d_2: \frac{x+2}{2} = \frac{y-1}{-1} = \frac{z}{2}$. Phương trình mặt phẳng (P) chứa (d_1) sao cho góc giữa (P) và đường thẳng (d_2) là lớn nhất là: $ax - y + cz + d = 0$. Giá trị của biểu thức $T = a + c + d$ bằng

- A. $T = 0$. B. $T = 3$. C. $T = -\frac{13}{4}$. D. $T = -6$.

Câu 20. Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(-2; 1; -2)$, $B(-1; 1; 0)$ và mặt phẳng $(P): x + y + z + 1 = 0$. Điểm C thuộc (P) sao cho tam giác ABC vuông cân tại B . Cao độ của điểm C bằng

- A. 1 hoặc $-\frac{2}{3}$. B. -1 hoặc $\frac{2}{3}$. C. -3 hoặc $\frac{1}{3}$. D. -1 hoặc $-\frac{1}{3}$.

Câu 21. Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 4y - 2z + \frac{9}{2} = 0$ và hai điểm

$A(0; 2; 0), B(2; -6; -2)$. Điểm $M(a; b; c)$ thuộc (S) thỏa mãn tích $\overrightarrow{MA} \cdot \overrightarrow{MB}$ có giá trị nhỏ nhất.

Tổng $a + b + c$ bằng

- A. -1 B. 1 C. 3 D. 2

Câu 22. Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+2)^2 + (y-1)^2 + (z+\sqrt{2})^2 = 9$ và hai điểm

$A(-2; 0; -2\sqrt{2}), B(-4; -4; 0)$. Biết rằng tập hợp các điểm M thuộc (S) sao cho

$MA^2 + \overrightarrow{MO} \cdot \overrightarrow{MB} = 16$ là một đường tròn. Bán kính của đường tròn đó bằng

- A. $\sqrt{3}$. B. $\sqrt{2}$. C. $2\sqrt{2}$. D. $\sqrt{5}$.

II. PHẦN HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Câu 1. Chọn C

$$\text{Ta có } \overline{AB} = (3; -1; 1) \Rightarrow |\overline{AB}| = \sqrt{3^2 + (-1)^2 + 1^2} = \sqrt{11}.$$

Câu 2. Chọn D

$$\cos(\vec{a}; \vec{b}) = \frac{-4}{\sqrt{4+9+1} \cdot \sqrt{4+1+9}} = -\frac{2}{7}; \quad \sin(\vec{a}; \vec{b}) = \sqrt{1 - \cos^2(\vec{a}; \vec{b})} = \frac{3\sqrt{5}}{7}$$

Câu 3. Chọn A

$$\text{Với } A(1; 0; 1), B(4; 2; -2) \text{ ta được } AB = \sqrt{(4-1)^2 + (2-0)^2 + (-2-1)^2} = \sqrt{22}.$$

Vậy độ dài đoạn thẳng AB bằng $\sqrt{22}$.

Câu 4. Chọn D

Gọi α là góc giữa hai vectơ \vec{i} và $\vec{u} = (-\sqrt{3}; 0; 1)$, ta có :

$$\cos \alpha = \frac{\vec{i} \cdot \vec{u}}{|\vec{i}| \cdot |\vec{u}|} = \frac{-\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \alpha = 150^\circ.$$

Câu 5. Chọn A

$$\text{Giả sử } M(a; b; c) \Rightarrow \overline{BM} = (a; b-3; c-1); \quad \overline{BC} = (-3; 3; 3).$$

Ta có M là điểm nằm trên đoạn BC sao cho $MC = 2MB \Rightarrow \overline{BM} = \frac{1}{3}\overline{BC}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{3} \cdot (-3) = -1 \\ b-3 = \frac{1}{3} \cdot 3 \\ c-1 = \frac{1}{3} \cdot 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 4 \\ c = 2 \end{cases} \Rightarrow M(-1; 4; 2).$$

$$\text{Do đó } \overline{AM} = (-3; 4; 2) \Rightarrow AM = \sqrt{29}.$$

Câu 6. Chọn C

$$\text{Ta có } \vec{a} + \vec{b} = (-1; -1; 5) \Rightarrow (\vec{a} + \vec{b}) \cdot \vec{b} = -1 \cdot (-2) + (-1) \cdot 1 + 2 \cdot 5 = 11.$$

Câu 7. Chọn A

Góc giữa hai vectơ \vec{a} và \vec{b} là góc tù khi và chỉ khi

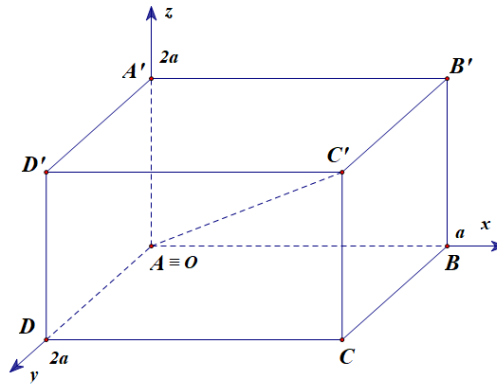
$$\cos(\vec{a}, \vec{b}) < 0 \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} < 0 \Leftrightarrow 5m + 3 \cdot (-1) + (-2) \cdot (m+3) < 0 \Leftrightarrow 3m - 9 < 0 \Leftrightarrow m < 3.$$

Vì m là số nguyên dương nên $m \in \{1; 2\}$. Vậy có 2 giá trị m nguyên dương thỏa yêu cầu bài toán.

Câu 8. Chọn C

$$\overline{AB} = (-1; 0; 1), \quad \overline{AC} = (1; 1; 1) \Rightarrow [\overline{AB}; \overline{AC}] = (-1; 2; -1) \Rightarrow S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} |[\overline{AB}; \overline{AC}]| = \frac{\sqrt{6}}{2}.$$

Câu 9. Chọn A

Từ giả thiết ta có $ABCD.A'B'C'D'$ là hình hộp chữ nhật nên
 $\overrightarrow{AC'} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AD} + \overrightarrow{AA'} = (a; 2a; 2a)$

$$\text{Vậy } \overrightarrow{AC'} = (a; 2a; 2a) \Rightarrow AC' = |\overrightarrow{AC'}| = \sqrt{a^2 + 4a^2 + 4a^2} = 3|a|.$$

Câu 10. Chọn B

$$\overrightarrow{OA} = 3\vec{i} + \vec{j} - 2\vec{k} \Rightarrow A(3; 1; -2)$$

$$AB = \sqrt{(m-3)^2 + (m-2)^2 + (-2)^2} = \sqrt{2m^2 - 10m + 17}.$$

$$AB = 3 \Leftrightarrow \sqrt{2m^2 - 10m + 17} = 3 \Leftrightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = 4 \end{cases}.$$

Câu 11. Chọn A

Cách 1.

Mặt phẳng $(P): 2x - 3y + z + 3 = 0$ cắt các trục Ox , Oz lần lượt tại $M = \left(-\frac{3}{2}; 0; 0\right)$,

$$N = (0; 0; -3).$$

$$\text{Suy ra: } \overrightarrow{OM} = \left(-\frac{3}{2}; 0; 0\right), \overrightarrow{ON} = (0; 0; -3) \Rightarrow [\overrightarrow{OM}, \overrightarrow{ON}] = \left(0; -\frac{9}{2}; 0\right).$$

$$\text{Vậy diện tích tam giác } OMN \text{ là } S = \frac{1}{2} |[\overrightarrow{OM}, \overrightarrow{ON}]| = \frac{9}{4}.$$

Cách 2.

$$\text{Ta có } OM = \frac{3}{2}, ON = 3.$$

Vì hai điểm M , N lần lượt thuộc trục Ox , Oz nên tam giác OMN vuông tại O .

$$\text{Do đó, diện tích tam giác } OMN \text{ là: } S = \frac{1}{2} OM \cdot ON = \frac{9}{4}.$$

Câu 12. Chọn C

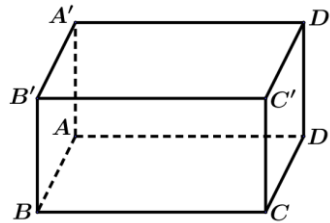
$$+ (\vec{u}, \vec{v}) = 45^\circ \Leftrightarrow \cos(\vec{u}, \vec{v}) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| \cdot |\vec{v}|} = \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \frac{1-2m}{\sqrt{6} \cdot \sqrt{1+m^2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Leftrightarrow \sqrt{3(m^2+1)} = 1-2m$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 1-2m \geq 0 \\ 3m^2 + 3 = 1 - 4m + 4m^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m \leq \frac{1}{2} \\ m^2 - 4m - 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow m = 2 - \sqrt{6}.$$

Câu 13. Chọn D

Ta có $\vec{i} = (1; 0; 0) \Rightarrow \cos(\vec{u}, \vec{i}) = \frac{\vec{u} \cdot \vec{i}}{|\vec{u}| \cdot |\vec{i}|} = \frac{-\sqrt{3}}{2}$. Vậy $(\vec{u}, \vec{i}) = 150^\circ$.

Câu 14. Chọn C

Ta có $\vec{AB} = (a; 0; 0)$; $\vec{AD} = (0; 2a; 0)$; $\vec{AA'} = (0; 0; 2a)$.

Theo quy tắc hình hộp ta có $\vec{AB} + \vec{AD} + \vec{AA'} = \vec{AC'}$ $\Leftrightarrow \vec{AC'} = (a; 2a; 2a)$.

Suy ra $AC = |\vec{AC}| = \sqrt{a^2 + (2a)^2 + (2a)^2} = 3|a|$.

Vậy độ dài đoạn thẳng $AC' = 3|a|$.

Câu 15. Chọn B

$\vec{AB} = (3-2; 2-(-1); -4-3)$. Vậy $\vec{AB} = (1; 3; -7)$.

Câu 16. Chọn D

- Trước tiên, ta xét bài toán phụ sau:

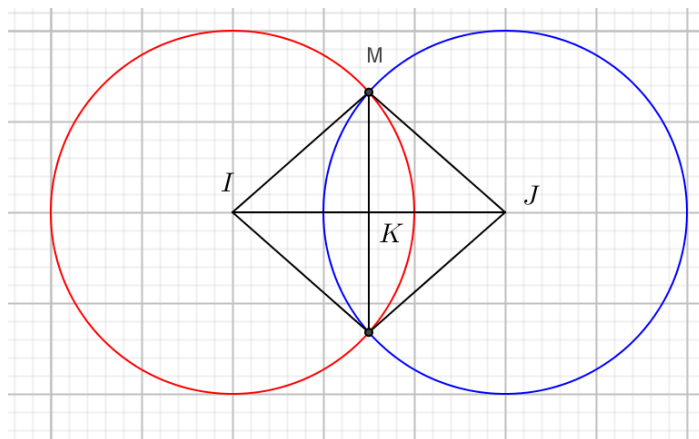
“Trong không gian cho đoạn thẳng AB bất kì, có trung điểm I . Chứng minh rằng tập hợp các điểm M thỏa mãn $\vec{MA} \cdot \vec{MB} = k > 0$ là một mặt cầu tâm I và bán kính $R = \sqrt{k + IA^2}$ ”.

Thật vậy:

$$\vec{MA} \cdot \vec{MB} = k \Leftrightarrow (\vec{MI} + \vec{IA})(\vec{MI} + \vec{IB}) = k \Leftrightarrow (\vec{MI} + \vec{IA})(\vec{MI} - \vec{IA}) = k \Leftrightarrow MI^2 - IA^2 = k$$

$$\Leftrightarrow MI^2 = k + IA^2 \text{ hay } IM = \sqrt{k + IA^2}.$$

Suy ra M thuộc mặt cầu tâm I , bán kính $R = \sqrt{k + IA^2}$.

- Áp dụng: Có $I(1; -2; 1)$ và $J(-1; 0; 2)$ lần lượt là trung điểm của đoạn thẳng AB và CD

Sử dụng kết quả bài toán trên, ta có:

+ Từ điều kiện $\vec{MA} \cdot \vec{MB} = 1$, suy ra M thuộc mặt cầu tâm I , bán kính $R_1 = 2$. (1)

+ Từ điều kiện $\vec{MC} \cdot \vec{MD} = 1$, suy ra M thuộc mặt cầu tâm J , bán kính $R_2 = 2$. (2)

Ta có $|R_1 - R_2| = 0 < IJ = 3 < R_1 + R_2 = 4$. (3)

Từ (1), (2) và (3) suy ra M thuộc đường tròn giao tuyến của hai mặt cầu nêu trên.

+ Gọi K là tâm của đường tròn giao tuyến.

Suy ra bán kính cần tìm $r = KM = \sqrt{IM^2 - IK^2} = \sqrt{2^2 - \left(\frac{3}{2}\right)^2} = \frac{\sqrt{7}}{2}$.

Câu 17. Chọn A

Ta có $\overline{AB} = (1; -2; -2)$, $\overline{BC} = (4; 1; 1) \Rightarrow AB = 3$, $BC = 3\sqrt{2}$.

Mặt khác, hình thang $ABCD$ vuông tại A và B , suy ra

$$S_{ABCD} = \frac{AB(AD+BC)}{2} = 6\sqrt{2} \Rightarrow AD = \sqrt{2} \Rightarrow \overline{AD} = \frac{1}{3}\overline{BC}.$$

$$\text{Với } \overline{AD} = (a-1; b-2; c-1) \text{ ta được } \begin{cases} a-1 = \frac{1}{3} \cdot 4 \\ b-2 = \frac{1}{3} \cdot 1 \\ c-1 = \frac{1}{3} \cdot 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{7}{3} \\ b = \frac{7}{3} \\ c = \frac{4}{3} \end{cases} \Rightarrow D\left(\frac{7}{3}; \frac{7}{3}; \frac{4}{3}\right).$$

Vậy $a+b+c = 6$.

Câu 18. Chọn B

Mặt phẳng (P) đi qua điểm M và cắt trục tọa độ Ox , Oy , Oz tại A , B , C . Gọi $A(a, 0, 0)$;

$B(0, b, 0)$; $C(0, 0, c)$. Phương trình mặt phẳng (P) có dạng:

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1 \quad (1).$$

Do $M(1; 2; 5)$ thuộc mặt phẳng (P) nên thay vào (1) ta có: $\frac{1}{a} + \frac{2}{b} + \frac{5}{c} = 1$ (2).

Mặt khác M là trực tâm tam giác ABC nên $\begin{cases} AM \perp BC \\ BM \perp AC \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \overline{AM} \cdot \overline{CB} = 0 \\ \overline{BM} \cdot \overline{AC} = 0 \end{cases}$.

Ta có $\overline{AM} = (1-a; 2; 5)$; $\overline{BM} = (1; 2-b; 5)$; $\overline{CB} = (0; b; -c)$; $\overline{AC} = (-a; 0; c)$.

Khi đó: $\begin{cases} 2b-5c=0 \\ -a+5c=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = \frac{5}{2}c \\ a = 5c \end{cases}$. Thay vào (2) ta có:

$$\frac{1}{5c} + \frac{4}{5c} + \frac{5}{c} = 1 \Leftrightarrow c = 6 \Rightarrow \begin{cases} a = 30 \\ b = 15 \\ c = 6 \end{cases}.$$

Vậy thể tích tứ diện $OABC$ là: $V = \frac{1}{6}OA \cdot OB \cdot OC = \frac{1}{6}abc = \frac{1}{6} \cdot 30 \cdot 15 \cdot 6 = 450$ (đơn vị thể tích).

Câu 19. Chọn B

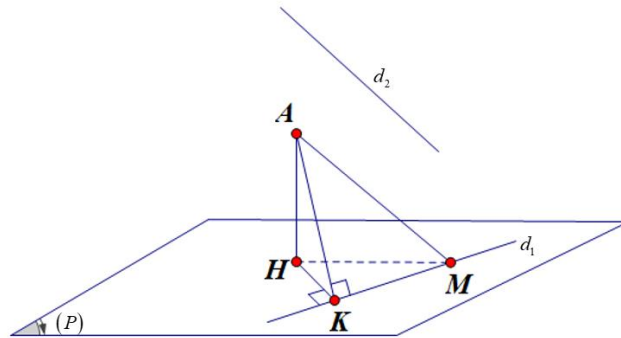
Ta xét bài toán tổng quát như sau:

Bài toán: Cho hai đường thẳng d_1, d_2 không song song. Viết phương trình mặt phẳng (P) chứa d_1 và tạo với đường thẳng d_2 một góc lớn nhất.

Phương pháp giải

Giả sử d_1 có vectơ chỉ phương \vec{u}_1 , d_2 có vectơ chỉ phương \vec{u}_2 .

Trước hết ta xét trường hợp d_1 và d_2 chéo nhau.

Gọi M là một điểm nào đó thuộc d_1 , dựng đường thẳng qua M và song song với d_2 . Lấy điểm A cố định trên đường thẳng đó. Gọi H là hình chiếu của A lên mặt phẳng P , K là hình chiếu của A lên đường thẳng d_1 .

Góc giữa mặt phẳng (P) và đường thẳng d_2 là $\angle AMH$.

Ta có $\sin(d_2, P) = \sin(HMA) = \frac{AH}{AM} \leq \frac{AK}{AM}$ (do $AH \leq AK$). Góc (d_2, P) lớn nhất khi $\sin(d_2, P)$ lớn nhất. Do $\frac{AK}{AM}$ không đổi suy ra $\sin(d_2, P)$ lớn nhất $H \equiv K$.

Mặt phẳng (P) cần tìm là mặt phẳng chứa d_1 và vuông góc với mặt phẳng (AKM) , hay vectơ pháp tuyến của (P) vuông góc với hai vectơ \vec{u}_1 và $[\vec{u}_1, \vec{u}_2]$.

Nên ta chọn vectơ pháp tuyến của (P) là $\vec{n}_{(P)} = [\vec{u}_1, [\vec{u}_1, \vec{u}_2]]$.

Trường hợp d_1 và d_2 cắt nhau tại M , bài toán giải tương tự như trên. Kết luận không thay đổi: vectơ pháp tuyến của (P) là $\vec{n}_{(P)} = [\vec{u}_1, [\vec{u}_1, \vec{u}_2]]$.

Áp dụng vào bài 45 ta có $\vec{u}_1 = (1; 2; -1); \vec{u}_2 = (2; -1; 2)$.

$$\Rightarrow [\vec{u}_1; \vec{u}_2] = (3; -4; -5) \Rightarrow \vec{n}_{(P)} = [\vec{u}_1; [\vec{u}_1; \vec{u}_2]] = (-14; 2; -10) = -2(7; -1; 5).$$

Mặt phẳng (P) chứa d_1 nên mặt phẳng (P) đi qua điểm $A(1; -2; 0)$.

Phương trình mặt phẳng $(P): 7x - y + 5z - 9 = 0$. Suy ra $a + c + d = 7 + 5 - 9 = 3$.

Câu 20. Chọn A

Gọi tọa độ $C(a; b; c)$.

Vì điểm C thuộc $(P): x + y + z + 1 = 0$ nên $a = -b - c - 1$ hay tọa độ C có dạng

$$C(-b - c - 1; b; c) \Rightarrow \overrightarrow{BC} = (-b - c; b - 1; c) \Rightarrow BC^2 = (b + c)^2 + (b - 1)^2 + c^2.$$

Ta có $\overrightarrow{AB} = (1; 0; 2) \Rightarrow AB^2 = 5$. Do tam giác ABC vuông cân tại B nên

$$\begin{cases} \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{BC} = 0 \\ BC^2 = AB^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = c & (1) \\ (b + c)^2 + (b - 1)^2 + c^2 = 5 & (2) \end{cases}$$

$$\text{Thay (1) vào (2) ta có } 6c^2 - 2c - 4 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} c = 1 \\ c = -\frac{2}{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} C(-3; 1; 1) \\ C\left(\frac{1}{3}; -\frac{2}{3}; -\frac{2}{3}\right) \end{cases}$$

Vậy cao độ của điểm C là 1 hoặc $-\frac{2}{3}$.

Câu 21. Chọn B

Cách 1:

$$\begin{cases} \overrightarrow{MA} = (-a; 2 - b; -c) \\ \overrightarrow{MB} = (2 - a; -b - 6; -c - 2) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{MA} \cdot \overrightarrow{MB} = -a(2 - a) + (2 - b)(-b - 6) - c(-c - 2) = a^2 + b^2 + c^2 - 2a + 4b + 2c - 12 = P$$

$$\Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 - 2a + 4b + 2c - 12 - P = 0 \Leftrightarrow (a - 1)^2 + (b + 2)^2 + (c + 1)^2 = P + 18$$

Nếu $P + 18 < 0 \Leftrightarrow P < -18$ thì không tồn tại điểm M .

Nếu $P + 18 = 0 \Leftrightarrow P = -18$ thì $M(1; -2; -1)$ không thỏa mãn $M \in (S)$.

Nếu $P + 18 > 0 \Leftrightarrow P > -18$ thì M thuộc mặt cầu (S') có tâm $I'(1; -2; -1)$ và bán kính

$R' = \sqrt{18 + P}$. Khi đó M là điểm chung của hai mặt cầu:

$$(S): x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 4y - 2z + \frac{9}{2} = 0 \text{ có tâm } I(-1; 2; 1) \text{ và bán kính } R = \frac{\sqrt{6}}{2}.$$

$$(S'): x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y + 2z - 12 - P = 0 \text{ có tâm } I'(1; -2; -1) \text{ và bán kính } R' = \sqrt{18 + P}.$$

Tồn tại điểm M khi và chỉ khi hai mặt cầu (S) và (S') có điểm chung

$$\Leftrightarrow |R - R'| \leq II' \leq R + R' \Leftrightarrow \left| \frac{\sqrt{6}}{2} - \sqrt{18+P} \right| \leq 2\sqrt{6} \leq \frac{\sqrt{6}}{2} + \sqrt{18+P}.$$

$$\begin{cases} \sqrt{18+P} \geq \frac{3\sqrt{6}}{2} \\ -2\sqrt{6} \leq \frac{\sqrt{6}}{2} - \sqrt{18+P} \leq 2\sqrt{6} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} P \geq \frac{-9}{2} \\ \sqrt{18+P} \leq \frac{5\sqrt{6}}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \frac{-9}{2} \leq P \leq \frac{39}{2} \text{ (thỏa mãn } P > -18 \text{)}$$

Khi đó $P = \frac{-9}{2}$ đạt được khi hai mặt cầu trên tiếp xúc ngoài tại $M(a; b; c)$ thỏa mãn:

$$\overline{MI} = -\frac{R}{R'} \overline{MI'} = -\frac{\frac{\sqrt{6}}{2}}{\frac{3\sqrt{6}}{2}} \overline{MI'} = -\frac{1}{3} \overline{MI'} \Leftrightarrow 3\overline{MI} + \overline{MI'} = \vec{0} \Leftrightarrow \overline{OM} = \frac{3\overline{OI} + \overline{OI'}}{4} \Rightarrow M\left(-\frac{1}{2}; 1; \frac{1}{2}\right).$$

$$\text{Khi đó } \min P = \frac{-9}{2} \Leftrightarrow M\left(-\frac{1}{2}; 1; \frac{1}{2}\right) \Rightarrow a + b + c = 1.$$

Cách 2:

$$M \in (S) \Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 + 2a - 4b - 2c + \frac{9}{2} = 0 \Leftrightarrow (a+1)^2 + (b-2)^2 + (c-1)^2 = \frac{3}{2}.$$

$$M \in (S) \Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 = -2a + 4b + 2c - \frac{9}{2} \cdot \begin{cases} \overline{MA} = (-a; 2-b; -c) \\ \overline{MB} = (2-a; -b-6; -c-2) \end{cases}$$

$$\overline{MA} \cdot \overline{MB} = -a(2-a) + (2-b)(-b-6) - c(-c-2) = a^2 + b^2 + c^2 - 2a + 4b + 2c - 12.$$

$$\Rightarrow \overline{MA} \cdot \overline{MB} = -2a + 4b + 2c - \frac{9}{2} - 2a + 4b + 2c - 12 = -4a + 8b + 4c - \frac{33}{2} = P.$$

$$P = -4a + 8b + 4c - \frac{33}{2} = -4(a+1) + 8(b-2) + 4(c-1) + \frac{15}{2}.$$

$$\Rightarrow P - \frac{15}{2} = -4(a+1) + 8(b-2) + 4(c-1).$$

Áp dụng bất đẳng thức Bunhiacôpxki cho hai bộ số $-4; 8; 4$ và $a+1; b-2; c-1$, ta có

$$\left(P - \frac{15}{2}\right)^2 = [-4(a+1) + 8(b-2) + 4(c-1)]^2 \leq (16 + 64 + 16) [(a+1)^2 + (b-2)^2 + (c-1)^2] = 144$$

$$\Rightarrow -12 \leq P - \frac{15}{2} \leq 12 \Leftrightarrow -\frac{9}{2} \leq P \leq \frac{39}{2}.$$

$$P = -\frac{9}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} -4a + 8b + 4c - \frac{33}{2} = -\frac{9}{2} \\ \frac{a+1}{-4} = \frac{b-2}{8} = \frac{c-1}{4} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -4a + 8b + 4c = 12 \\ 2a + b = 0 \\ a + c = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = -\frac{1}{2} \\ b = 1 \\ c = \frac{1}{2} \end{cases}.$$

Khi đó $\min P = -\frac{9}{2} \Leftrightarrow M\left(-\frac{1}{2}; 1; \frac{1}{2}\right) \Rightarrow a + b + c = 1.$

Câu 22. Chọn C

Mặt cầu (S) có tâm $I(-2; 1; -\sqrt{2})$, bán kính $R = 3.$

Với mọi điểm $M(x; y; z) \in (S)$ ta có $MI = 3.$

Theo đề bài $MA^2 + \overrightarrow{MO} \cdot \overrightarrow{MB} = 16 \Leftrightarrow (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA})^2 + (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IO})(\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IB}) = 16.$

$$\Leftrightarrow 2\overrightarrow{MI}^2 + \overrightarrow{IA}^2 + \overrightarrow{MI}(2\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IO}) + \overrightarrow{IO} \cdot \overrightarrow{IB} = 16 (*).$$

Có $\overrightarrow{IA} = (0; -1; -\sqrt{2}), \overrightarrow{IO} = (2; -1; \sqrt{2}), \overrightarrow{IB} = (-2; -5; \sqrt{2}), \overrightarrow{MI} = (-2 - x; 1 - y; -\sqrt{2} - z)$

$$\Rightarrow 2\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IO} = (0; -8; 0), \overrightarrow{MI}(2\overrightarrow{IA} + \overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IO}) = 8(y - 1), \overrightarrow{IO} \cdot \overrightarrow{IB} = 3.$$

Do đó $(*) \Leftrightarrow 2 \cdot 9 + 3 + 8(y - 1) + 3 = 16 \Leftrightarrow y = 0$ hay M thuộc mặt phẳng $(P): y = 0.$

Tập hợp điểm M là đường tròn giao tuyến của mặt phẳng (P) và mặt cầu $(S).$

Do $d(I; (P)) = 1$ suy ra bán kính của đường tròn $r = \sqrt{3^2 - 1^2} = 2\sqrt{2}.$

Cách 2.

Mặt cầu (S) có tâm $I(-2; 1; -\sqrt{2})$, bán kính $R = 3.$ Gọi $M(x; y; z).$

$$M \in (S) \Rightarrow (x + 2)^2 + (y - 1)^2 + (z + \sqrt{2})^2 = 9$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 + 4x - 2y + 2\sqrt{2}z - 2 = 0 \quad (1)$$

$$MA^2 + \overrightarrow{MO} \cdot \overrightarrow{MB} = 16 \Leftrightarrow (x + 2)^2 + y^2 + (z + 2\sqrt{2})^2 + x(x + 4) + y(y + 4) + z^2 = 16$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 + 4x + 2y + 2\sqrt{2}z - 2 = 0 \quad (2)$$

$$\text{Từ (1) và (2) ta có hệ: } \begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 + 4x - 2y + 2\sqrt{2}z - 2 = 0 \\ x^2 + y^2 + z^2 + 4x + 2y + 2\sqrt{2}z - 2 = 0 \end{cases}$$

$\Rightarrow y = 0$ hay M thuộc mặt phẳng $(P): y = 0.$

Tập hợp điểm M là đường tròn giao tuyến của mặt phẳng (P) và mặt cầu $(S).$

Do $d(I; (P)) = 1$ suy ra bán kính của đường tròn $r = \sqrt{3^2 - 1^2} = 2\sqrt{2}.$

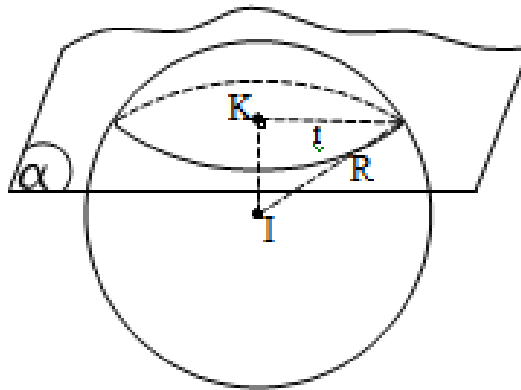
DẠNG 3**Mặt cầu trong không gian****MẶT CẦU TRONG KHÔNG GIAN**

❖ Trong không gian với hệ trục Oxyz:

- Mặt cầu (S) tâm $I(a;b;c)$ bán kính R có phương trình là :

$$(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2.$$

- Phương trình : $x^2 + y^2 + z^2 + 2ax + 2by + 2cz + d = 0$ với $a^2 + b^2 + c^2 - d > 0$ là phương trình mặt cầu tâm $I(a;b;c)$, bán kính $R = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 - d}$.

❖ Vị trí tương đối của mặt phẳng (α) và mặt cầu (S):

- $d(I, (\alpha)) > R$ khi và chỉ khi (α) không cắt mặt cầu (S).
- $d(I, (\alpha)) = R$ khi và chỉ khi (α) tiếp xúc mặt cầu (S).
- $d(I, (\alpha)) < R$ khi và chỉ khi (α) cắt mặt cầu (S) theo giao tuyến là đường tròn nằm trên mặt phẳng (P) có tâm K và có bán kính $r = \sqrt{R^2 - d^2}$.

❖ Vị trí tương đối giữa mặt cầu và đường thẳng.

- Cho mặt cầu $S(O;R)$ và đường thẳng Δ . Gọi H là hình chiếu của O lên Δ và $d = OH$ là khoảng cách từ O đến Δ
- Nếu $d < R$ thì Δ cắt mặt cầu tại 2 điểm phân biệt
- Nếu $d = R$ thì Δ cắt mặt cầu tại 1 điểm duy nhất
- Nếu $d > R$ thì Δ không cắt mặt cầu

I. PHẦN ĐỀ BÀI

Câu 1: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) tâm $I(a;b;c)$ bán kính bằng 1, tiếp xúc với mặt phẳng (Oxz) . Khẳng định nào sau đây đúng?

- A. $|a|=1$. B. $a+b+c=1$. C. $|b|=1$. D. $|c|=1$.

Câu 2: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho điểm $A(1;1;2), B(3;2;-3)$. Mặt cầu (S) có tâm I thuộc Ox và đi qua hai điểm A, B có phương trình.

- A. $x^2 + y^2 + z^2 - 8x + 2 = 0$. B. $x^2 + y^2 + z^2 + 8x + 2 = 0$.
C. $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2 = 0$. D. $x^2 + y^2 + z^2 - 8x - 2 = 0$.

Câu 3: Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;2;3), B(-1;4;1)$. Phương trình mặt cầu có đường kính AB là

- A. $(x+1)^2 + (y-4)^2 + (z-1)^2 = 12$. B. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 12$.
C. $x^2 + (y-3)^2 + (z-2)^2 = 3$. D. $x^2 + (y-3)^2 + (z-2)^2 = 12$.

Câu 4: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $I(1;-2;3)$. Viết phương trình mặt cầu tâm I , cắt trục Ox tại hai điểm A và B sao cho $AB = 2\sqrt{3}$.

- A. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 16$. B. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 20$.
C. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 25$. D. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 9$.

Câu 5: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, phương trình nào sau đây không phải phương trình mặt cầu?

- A. $2x^2 + 2y^2 + 2z^2 + 2x - 4y + 6z + 5 = 0$. B. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + y - z = 0$.
C. $x^2 + y^2 + z^2 - 3x + 7y + 5z - 1 = 0$. D. $x^2 + y^2 + z^2 + 3x - 4y + \sqrt{3}z + 7 = 0$.

Câu 6: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(-2;3;4), B(6;1;2)$. Viết phương trình mặt cầu có đường kính AB .

- A. $(x+2)^2 + (y+2)^2 + (z+3)^2 = 18$. B. $(x-2)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 18$.
C. $(x+2)^2 + (y+2)^2 + (z+3)^2 = 3\sqrt{2}$. D. $(x-2)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 3\sqrt{2}$.

Câu 7: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, phương trình nào sau đây không phải phương trình mặt cầu?

- A. $3x^2 + 3y^2 + 3z^2 - 2x = 0$. B. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + y - z - 1 = 0$.
C. $x^2 + y^2 + z^2 - 8x + 2y + 1 = 0$. D. $x^2 + y^2 - z^2 + 2x - 4y + 6z + 7 = 0$.

Câu 8: Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;1;1)$ và $I(1;2;3)$. Phương trình của mặt cầu tâm I và đi qua A là

- A. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 29$. B. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 5$.
C. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 25$. D. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 5$.

- Câu 9:** Trong không gian $Oxyz$, xét mặt cầu (S) có phương trình dạng $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2y - 2az + 10a = 0$. Tập hợp các giá trị thực của a để (S) có chu vi đường tròn lớn bằng 8π là
- A. $\{1;10\}$. B. $\{2;-10\}$. C. $\{-1;11\}$. D. $\{1;-11\}$.
- Câu 10:** Trong không gian $Oxyz$, mặt cầu có tâm $I(1;2;-1)$ và tiếp xúc với mặt phẳng $(P): 2x - 2y - z - 8 = 0$ có phương trình là
- A. $(S): (x+1)^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 3$. B. $(S): (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 3$.
C. $(S): (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$. D. $(S): (x+1)^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 9$.
- Câu 11:** Trong không gian $Oxyz$, mặt cầu có tâm $I(1;1;1)$ và diện tích bằng 4π có phương trình là
- A. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 4$. B. $(x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 1$.
C. $(x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 4$. D. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 1$.
- Câu 12:** Trong không gian $Oxyz$ cho $M(2;1;4); N(5;0;0); P(1;-3;1)$. Gọi $I(a;b;c)$ là tâm mặt cầu tiếp xúc với mặt phẳng (Oyz) đồng thời đi qua các điểm M, N, P . Tìm c biết $a+b+c < 5$
- A. 3. B. 2. C. 4. D. 1.
- Câu 13:** Trong không gian $Oxyz$ cho $A(-2;0;0); B(0;-2;0); C(0;0;-2)$. D là điểm khác O sao cho DA, DB, DC đôi một vuông góc. $I(a;b;c)$ là tâm mặt cầu ngoại tiếp tứ diện $ABCD$. Tính $S = a + b + c$
- A. -4. B. -1. C. -2. D. -3.
- Câu 14:** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;-2;3), B(0;-4;6)$. Phương trình mặt cầu tâm A đi qua điểm B là
- A. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 14^2$. B. $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 14$.
C. $(x-0)^2 + (y+4)^2 + (z-6)^2 = 14$. D. $(x-0)^2 + (y+4)^2 + (z-6)^2 = \sqrt{14}$.
- Câu 15:** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;0;-1), B(-3;-2;1)$. Gọi (S) là mặt cầu có tâm I thuộc mặt phẳng (Oxy) , bán kính $\sqrt{11}$ và đi qua hai điểm A, B . Biết I có tung độ âm, phương trình mặt cầu (S) là
- A. $x^2 + y^2 + z^2 + 6y - 2 = 0$. B. $x^2 + y^2 + z^2 + 4y - 7 = 0$.
C. $x^2 + y^2 + z^2 + 4y + 7 = 0$. D. $x^2 + y^2 + z^2 + 6y + 2 = 0$.
- Câu 16:** Trong không gian $Oxyz$, có tất cả bao nhiêu giá trị nguyên của m để $x^2 + y^2 + z^2 + 2(2+m)x - 2(m-1)z + 3m^2 - 5 = 0$ là phương trình của một mặt cầu?
- A. 4. B. 6. C. 5. D. 7.
- Câu 17:** Trong không gian hệ tọa độ $Oxyz$, tìm tất cả các giá trị của m để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 4z + m = 0$ là phương trình của một mặt cầu.

- A. $m \leq 6$. B. $m > 6$. C. $m < 6$. D. $m \geq 6$.

Câu 18: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, tìm tất cả các giá trị của tham số m để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2my + 6z + 13 = 0$ là phương trình của mặt cầu.

- A. $m > 0$. B. $m \neq 0$. C. $m \in \mathbb{R}$. D. $m < 0$.

Câu 19: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, tìm m để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2mx + 2(m-2)y - 2(m+3)z + 8m + 37 = 0$ là phương trình của một mặt cầu.

- A. $m < -2$ hay $m > 4$. B. $m \leq -2$ hay $m \geq 4$.
C. $m < -4$ hay $m > -2$. D. $m < -4$ hay $m > 2$.

Câu 20: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, tìm tất cả các giá trị của m để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y - 6z + m = 0$ là phương trình mặt cầu.

- A. $m \geq 14$. B. $m > 14$. C. $m < 14$. D. $m \leq 14$.

Câu 21: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 9$ và mặt phẳng $(P): 4x + 2y + 4z + 7 = 0$. Hai mặt cầu có bán kính là R_1 và R_2 chứa đường tròn giao tuyến của (S) và (P) đồng thời cùng tiếp xúc với mặt phẳng $(Q): 3y - 4z - 20 = 0$. Tổng $R_1 + R_2$ bằng

- A. $\frac{63}{8}$. B. $\frac{35}{8}$. C. 5. D. $\frac{65}{8}$.

Câu 22: Cho đường thẳng $d: \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{-2} = \frac{z-2}{1}$ và điểm $A(1;2;1)$. Tìm bán kính của mặt cầu có tâm I nằm trên d , đi qua A và tiếp xúc với mặt phẳng $(P): x - 2y + 2z + 1 = 0$.

- A. $R = 2$. B. $R = 4$. C. $R = 1$. D. $R = 3$.

Câu 23: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$ và hai điểm $A(4;3;1)$, $B(3;1;3)$; M là điểm thay đổi trên (S) . Gọi m, n là giá trị lớn nhất, nhỏ nhất của biểu thức $P = 2MA^2 - MB^2$. Xác định $(m-n)$.

- A. 64. B. 60. C. 68. D. 48.

Câu 24: Trong không gian $Oxyz$, mặt cầu qua bốn điểm $A(5;3;3)$, $B(1;4;2)$, $C(2;0;3)$, $D(4;4;-1)$, có phương trình là $(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = D$. Giá trị $a+b+c$ bằng

- A. 5. B. 7. C. 4. D. 6.

Câu 25: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(3;0;0); B(0;-2;0)$ và $C(0;0;-4)$. Mặt cầu ngoại tiếp tứ diện $OABC$ có diện tích bằng

- A. 116π . B. 29π . C. 16π . D. $\frac{29\pi}{4}$.

Câu 26: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 4$ và điểm $A(1;1;-1)$. Ba mặt phẳng thay đổi đi qua A và đôi một vuông góc với nhau, cắt mặt cầu (S) theo ba giao tuyến là các đường tròn $(C_1), (C_2), (C_3)$. Tổng bình phương bán kính của ba đường tròn $(C_1), (C_2), (C_3)$ là

A. 10.

B. 11.

C. 12.

D. 13.

Câu 27: Cho đường thẳng $d: \frac{x+1}{3} = \frac{y-2}{-2} = \frac{z-2}{2}$. Viết phương trình mặt cầu tâm $I(1;2;-1)$ cắt d tại các điểm A, B sao cho $AB = 2\sqrt{3}$.

A. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 25$.

B. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 4$.

C. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$.

D. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 16$.

Câu 28: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $x^2 + y^2 + z^2 = 1$ cắt mặt phẳng $(P): x + 2y - 2z + 1 = 0$ theo giao tuyến là đường tròn (C) . Mặt cầu chứa đường tròn (C) và qua điểm $A(1;1;1)$ có tâm là điểm $I(a;b;c)$, giá trị $a + b + c$ bằng

A. 0,5.

B. -1.

C. -0,5.

D. 1.

Câu 29: Cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2(m+1)x + (2-m)y + 2(m+1)z - 6(m+2) = 0$. Biết rằng khi m thay đổi mặt cầu (S) luôn chứa một đường tròn cố định. Tọa độ tâm I của đường tròn đó là

A. $I(1;2;1)$.

B. $I(-1;-2;-1)$.

C. $I(1;2;-1)$.

D. $I(-1;-2;1)$.

Câu 30: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): x - 2y - 2z - 3 = 0$ và mặt phẳng $(Q): x - 2y - 2z + 6 = 0$. Gọi (S) là một mặt cầu tiếp xúc với cả hai mặt phẳng. Bán kính của (S) bằng.

A. 3.

B. $\frac{9}{2}$.C. $\frac{3}{2}$.

D. 9.

Câu 31: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 8$ và hai điểm $A(4;4;3)$, $B(1;1;1)$. Tập hợp tất cả các điểm M thuộc (S) sao cho $MA = 2MB$ là một đường tròn (C) . Bán kính của (C) bằng

A. $\sqrt{7}$.

B. $\sqrt{6}$.

C. $2\sqrt{2}$.

D. $\sqrt{3}$.

Câu 32: Trong không gian cho mặt cầu S có phương trình $x^2 + y^2 + z^2 = 1$. Từ điểm $A(2019;0;0)$ ta kẻ các tiếp tuyến đến S với các tiếp điểm thuộc đường tròn (ω) . Từ điểm M di động nằm ngoài S và nằm trong mặt phẳng chứa (ω) , kẻ các tiếp tuyến đến S với các tiếp điểm thuộc đường tròn (ω') . Biết khi (ω) và (ω') có cùng bán kính thì M luôn thuộc một đường tròn cố định. Tính chiều dài quãng đường l khi M di chuyển đúng 2019 vòng theo cùng một chiều trên đường tròn đó.

A. $l = \frac{2\sqrt{2019^4 - 1}}{2019}\pi$.

B. $l = 2019\pi$.

C. $l = 8152722\pi$.

D. $l = 4076361\pi$.

Câu 33: Cho hình chóp $S.ABCD$ có đáy $ABCD$ là hình vuông cạnh a , SAD là tam giác đều và nằm trong mặt phẳng với đáy. Gọi M và N lần lượt là trung điểm của BC và CD . Bán kính của mặt cầu ngoại tiếp hình chóp $S.CMN$ bằng

A. $\frac{a\sqrt{93}}{12}$.

B. $\frac{a\sqrt{29}}{8}$.

C. $\frac{5a\sqrt{3}}{12}$.

D. $\frac{a\sqrt{37}}{6}$.

II. PHẦN HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Câu 1: Chọn C

Ta có phương trình $(Oxz): y = 0$.

Do mặt cầu (S) tâm $I(a;b;c)$ bán kính bằng 1, tiếp xúc với mặt phẳng (Oxz) nên $d(I, (Oxz)) = 1 \Leftrightarrow |b| = 1$.

Câu 2: Chọn A

Gọi $I(a;0;0) \in Ox \Rightarrow \overline{IA}(1-a;1;2); \overline{IB}(3-a;2;-3)$.

Do (S) đi qua hai điểm A, B nên $IA = IB \Leftrightarrow \sqrt{(1-a)^2 + 5} = \sqrt{(3-a)^2 + 13}$
 $\Leftrightarrow 4a = 16 \Leftrightarrow a = 4 \Rightarrow (S)$ có tâm $I(4;0;0)$, bán kính $R = IA = \sqrt{14}$.

$\Rightarrow (S): (x-4)^2 + y^2 + z^2 = 14 \Leftrightarrow x^2 + y^2 + z^2 - 8x + 2 = 0$.

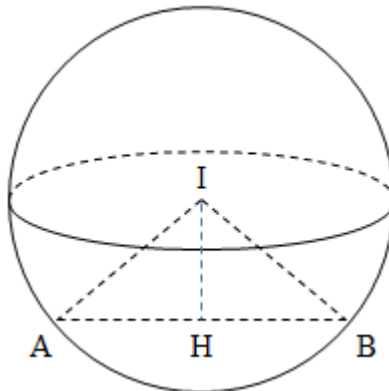
Câu 3: Chọn C

Ta có $|\overline{AB}| = \sqrt{(-1-1)^2 + (4-2)^2 + (1-3)^2} = 2\sqrt{3}$.

Gọi I là trung điểm của AB khi đó $I(0;3;2)$. Bán kính $R = \frac{1}{2} AB = \sqrt{3}$.

Phương trình mặt cầu cần tìm là $x^2 + (y-3)^2 + (z-2)^2 = 3$.

Câu 4: Chọn A

Gọi H là trung điểm $AB \Rightarrow IH \perp AB$ tại $H \Rightarrow IH = d_{(I;(AB))} = d_{(I;Ox)}$.

Ox có một véc tơ chỉ phương là $\vec{u} = (1;0;0)$, chọn điểm $M(2;0;0) \in Ox$.

$\Rightarrow \overline{IM} = (1;2;-3) \Rightarrow [\overline{IM}, \vec{u}] = (0;-3;2) \Rightarrow IH = d_{(I;Ox)} = \frac{||[\overline{IM}, \vec{u}]||}{|\vec{u}|} = \sqrt{13}$.

(Cách khác: Gọi H là hình chiếu vuông góc của I lên trục $Ox \Rightarrow H(1;0;0) \Rightarrow IH = \sqrt{13}$) mà

$HA = \frac{1}{2} AB = \sqrt{3}$.

Nên bán kính mặt cầu cần tìm là $R = IA = \sqrt{IH^2 + HA^2} = 4$.

Vậy phương trình mặt cầu cần tìm là: $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 16$.

Câu 5: Chọn B

Mặt cầu có tâm I và bán kính R

Vì mặt cầu nhận OA làm đường kính do đó tâm I là trung điểm của OA

Ta có $I(1; -2; 3); R = \frac{OA}{2} = \sqrt{14} \Rightarrow (S): (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 14$.

Câu 6: Chọn B

Mặt cầu có đường kính AB nên tâm I là trung điểm AB . Suy ra $I(2; 2; 3)$.

Mặt khác $r = \frac{1}{2}AB = \frac{1}{2}\sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2} = 3\sqrt{2}$.

Vậy phương trình mặt cầu cần tìm là: $(x-2)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 18$.

Câu 7: Chọn D

Phương trình ở đáp án D không đúng dạng (1) do hệ số của x^2, y^2, z^2 không bằng nhau.

Câu 8: Chọn D

Vì mặt cầu tâm I đi qua A nên có bán kính $R = |IA| = \sqrt{(1-1)^2 + (1-2)^2 + (1-3)^2} = \sqrt{5}$ Phương trình mặt cầu tâm $I(1; 2; 3)$ đi qua A là:

$$(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = (\sqrt{5})^2 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-3)^2 = 5$$

Câu 9: Chọn C

Đường tròn lớn có chu vi bằng 8π nên bán kính của (S) là $\frac{8\pi}{2\pi} = 4$.

Từ phương trình của (S) suy ra bán kính của (S) là $\sqrt{2^2 + 1^2 + a^2 - 10a}$.

$$\text{Do đó: } \sqrt{2^2 + 1^2 + a^2 - 10a} = 4 \Leftrightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = 11 \end{cases}$$

Câu 10: Chọn C

Do mặt cầu tiếp xúc với mặt phẳng nên bán kính mặt cầu là:

$$d(I; (P)) = r \Leftrightarrow \frac{|2 - 4 + 1 - 8|}{\sqrt{4 + 4 + 1}} = 3 \Rightarrow r = 3$$

Vậy phương trình mặt cầu là: $(S): (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$

Câu 11: Chọn D

Gọi R là bán kính mặt cầu, suy ra diện tích mặt cầu là $4\pi R^2$.

Theo đề bài mặt cầu có diện tích là 4π nên ta có $4\pi R^2 = 4\pi \Leftrightarrow R = 1$.

Mặt cầu có tâm $I(1; 1; 1)$ và bán kính $R = 1$ nên có phương trình: $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 1$

Câu 12: Chọn C

Mặt cầu tiếp xúc với mặt phẳng (Oyz) đồng thời đi qua các điểm M, N, P nên

$$d(I;(Oyz)) = IM = IN = IP$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} d(I;(Oyz)) = IM \\ IN = IM \\ IN = IP \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a^2 = (a-2)^2 + (b-1)^2 + (c-4)^2 \\ (a-5)^2 + b^2 + c^2 = (a-2)^2 + (b-1)^2 + (c-4)^2 \\ (a-5)^2 + b^2 + c^2 = (a-1)^2 + (b+3)^2 + (c-1)^2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a^2 = (a-2)^2 + (b-1)^2 + (c-4)^2 \\ 3a - b - 4c = 2 \\ 4a + 3b - c = 7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = -1 \text{ hoặc } \\ c = 2 \end{cases} \begin{cases} a = 5 \\ b = -3 \\ c = 4 \end{cases}$$

So sánh với điều kiện $a + b + c < 5$ ta có $c = 2$

Câu 13: Chọn B

$$\text{Gọi } D(x; y; z) \Rightarrow \overline{DA} = (x+2; y; z); \overline{DB} = (x; y+2; z); \overline{DC} = (x; y; z+2)$$

Vì DA, DB, DC đôi một vuông góc nên

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \overline{DA} \cdot \overline{DB} = 0 \\ \overline{DA} \cdot \overline{DC} = 0 \\ \overline{DB} \cdot \overline{DC} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x(x+2) + y(y+2) + z^2 = 0 \\ x(x+2) + y^2 + z(z+2) = 0 \\ x^2 + y(y+2) + z(z+2) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow x = y = z = -\frac{4}{3}$$

$I(a; b; c)$ là tâm mặt cầu ngoại tiếp tứ diện $ABCD$ nên

$$\begin{cases} IA = IB \\ IA = IC \\ IA = ID \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (a+2)^2 + b^2 + c^2 = a^2 + (b+2)^2 + c^2 \\ (a+2)^2 + b^2 + c^2 = a^2 + b^2 + (c+2)^2 \\ (a+2)^2 + b^2 + c^2 = \left(a + \frac{4}{3}\right)^2 + \left(b + \frac{4}{3}\right)^2 + \left(c + \frac{4}{3}\right)^2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = b \\ a = c \\ 4a + 4 = 8a + \frac{16}{3} \end{cases} \Leftrightarrow a = b = c = -\frac{1}{3}. \text{ Vậy } a + b + c = -1.$$

Câu 14: Chọn B

Mặt cầu tâm $A(1; -2; 3)$ đi qua $B(0; -4; 6)$ có bán kính $R = AB = \sqrt{1^2 + (-2)^2 + 3^2} = \sqrt{14}$.

Phương trình mặt cầu là: $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 14$.

Câu 15: Chọn A

Gọi $I(a; b; 0) \in (Oxy); b < 0$.

Ta có $\overline{IA} = (1-a; -b; -1), \overline{IB} = (-3-a; -2-b; 1)$.

Do mặt cầu (S) hai điểm A, B nên $IA = IB = \sqrt{11}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} IA = IB \\ IA = \sqrt{11} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} IA^2 = IB^2 \\ IA^2 = 11 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a + b = -3 \\ (1-a)^2 + b^2 + 1 = 11 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -2a - 3 \\ (1-a)^2 + (-2a-3)^2 - 10 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} b = -2a - 3 \\ 5a^2 + 10a = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = -2a - 3 \\ a = 0 \\ a = -2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0; b = -3 \\ a = -2; b = 1 \end{cases}$$

Đổi chiếu điều kiện ta có $I(0; -3; 0) \Rightarrow (S): x^2 + y^2 + z^2 + 6y - 2 = 0$.

Câu 16: Chọn D

Phương trình $x^2 + y^2 + z^2 + 2(2+m)x - 2(m-1)z + 3m^2 - 5 = 0$ có dạng

$$x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d \text{ với } a = -(2+m), b = 0, c = m-1, d = 3m^2 - 5.$$

Điều kiện để phương trình đã cho là phương trình mặt cầu: $a^2 + b^2 + c^2 - d > 0$

$$\Leftrightarrow (m+2)^2 + (m-1)^2 - 3m^2 + 5 > 0 \Leftrightarrow -m^2 + 2m + 10 > 0 \Leftrightarrow 1 - \sqrt{11} < m < 1 + \sqrt{11}.$$

Do $m \in \mathbb{Z}$ nên suy ra $m \in \{-2; -1; 0; 1; 2; 3; 4\}$.

Vậy có 7 giá nguyên của m thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu 17: Chọn C

Phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 4z + m = 0$ là một phương trình mặt cầu

$$\Leftrightarrow 1^2 + 1^2 + 2^2 - m > 0 \Leftrightarrow m < 6.$$

Câu 18: Chọn B

Để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2my + 6z + 13 = 0$ là phương trình của mặt cầu thì

$$4 + m^2 + 3^2 - 13 > 0 \Leftrightarrow m^2 > 0 \Leftrightarrow m \neq 0.$$

Câu 19: Chọn A**Câu 20: Chọn C****Câu 21: Chọn D**

Mặt cầu (S) có tâm $O(0; 0; 0)$, bán kính $R = 3$.

Gọi $(S) \cap (P) = (C)$ là đường tròn tâm K , bán kính $r = \sqrt{R^2 - d^2(O, (P))} = \sqrt{9 - \left(\frac{7}{6}\right)^2} = \frac{5\sqrt{11}}{6}$

Gọi d là đường thẳng qua O và vuông góc với (P) . Khi đó $(d): \begin{cases} x = 2t \\ y = t \\ z = 2t \end{cases} (t \in \mathbb{R}).$

Gọi I là tâm mặt cầu chứa đường tròn giao tuyến của (S) và (P) . Khi đó $I \in d \Rightarrow I(2t; t; 2t)$

Theo bài ra $d(I, (Q)) = \sqrt{(d(I, (P)))^2 + r^2} \Leftrightarrow \frac{|3t - 8t - 20|}{\sqrt{3^2 + 4^2}} = \sqrt{\frac{|8t + 2t + 8t + 7|^2}{6^2} + \frac{275}{36}}$

$$\Leftrightarrow 36|t + 4|^2 = |18t + 7|^2 + 275 \Leftrightarrow 288t^2 - 36t - 252 = 0 \Leftrightarrow 8t^2 - t - 7 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = -\frac{7}{8} \end{cases}$$

$$\text{Với } t=1 \Rightarrow d(I,(Q))=5 ; \text{ Với } t=-\frac{7}{8} \Rightarrow d(I,(Q))=\frac{25}{8}.$$

Vậy có hai mặt cầu chứa đường tròn giao tuyến của (S) và (P) đồng thời cùng tiếp xúc với mặt phẳng (Q) , bán kính hai mặt cầu đó lần lượt là $R_1=5, R_2=\frac{25}{8}$. Khi đó $R_1+R_2=\frac{65}{8}$.

Câu 22: Chọn D

Tâm I nằm trên d nên $I(1+t;2-2t;2+t)$.

Mặt cầu đi qua A và tiếp xúc với mặt phẳng (P) nên $AI=d(I;(P))=R$.

$$AI=d(I;(P)) \Leftrightarrow \sqrt{t^2+4t^2+(t+1)^2}=\frac{|1+t-4+4t+4+2t+1|}{\sqrt{1+(-2)^2+2^2}}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{6t^2+2t+1}=\frac{|7t+2|}{3} \Leftrightarrow 9(6t^2+2t+1)=(7t+2)^2.$$

$$\Leftrightarrow t^2-2t+1=0 \Leftrightarrow t=1 \Rightarrow I(2;0;3). \text{ Vậy bán kính mặt cầu } R=AI=3.$$

Câu 23: Chọn B

Mặt cầu (S) có tâm $I(1;2;-1)$ và bán kính $R=3$. Lấy điểm E sao cho $2\overline{AE}-\overline{BE}=\vec{0}$
 $\Leftrightarrow E(5;5;-1)$. Dễ thấy điểm E là điểm ngoài của (S) .

$$\text{Khi đó } P=2MA^2-MB^2=2(\overline{ME}-\overline{AE})^2-(\overline{ME}-\overline{BE})^2=ME^2+2AE^2-BE^2.$$

P lớn nhất và nhỏ nhất khi và chỉ khi ME lớn nhất và nhỏ nhất.

$$\max ME=IE+R=8; \min ME=IE-R=2. \text{ Do đó}$$

$$m=\max P=64+2AE^2-BE^2; n=\min P=4+2AE^2-BE^2 \text{ suy ra } m-n=60.$$

Câu 24: Chọn D

Cách 1:

Mặt cầu (S) có tâm $I(a;b;c)$

$$\Rightarrow (S) \text{ có dạng: } x^2+y^2+z^2-2ax-2by-2cz+e=0 \quad (a^2+b^2+c^2-e>0).$$

$$\text{Ta có: } \begin{cases} A \in (S) \\ B \in (S) \\ C \in (S) \\ D \in (S) \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 10a+6b+6c-e=43 \\ 2a+8b+4c-e=21 \\ 4a+6c-e=13 \\ 8a+8b-2c-e=33 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=3 \\ b=2 \\ c=1 \\ e=5 \end{cases}.$$

$$\Rightarrow a+b+c=3+2+1=6.$$

Cách 2:

Mặt cầu (S) có tâm $I(a;b;c)$.

$$\text{Khi đó: } AI=BI=CI=DI \Leftrightarrow \begin{cases} AI^2=BI^2 \\ AI^2=CI^2 \\ AI^2=DI^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 8a-2b+2c=22 \\ 6a+6b=30 \\ 2a-2b+8c=10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=3 \\ b=2 \\ c=1 \end{cases}.$$

$$\Rightarrow a+b+c=3+2+1=6.$$

Câu 25: Chọn B

Gọi phương trình mặt cầu đi qua 4 điểm O, A, B, C có dạng là:

$$x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d = 0.$$

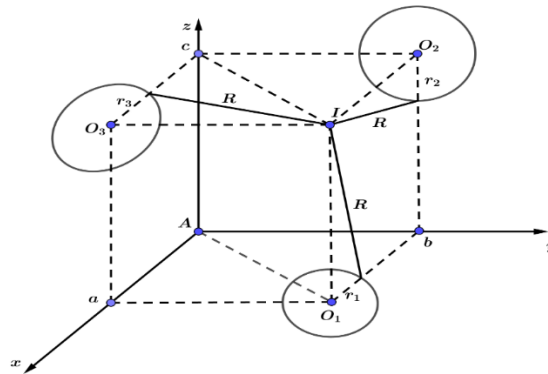
Do mặt cầu đi qua 4 điểm O, A, B, C nên thay lần lượt tọa độ O, A, B, C vào phương trình mặt

$$\text{cầu, ta có hệ phương trình: } \begin{cases} d = 0 \\ 9 - 6a + d = 0 \\ 4 + 4b + d = 0 \\ 16 - 8c + d = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} d = 0 \\ a = \frac{3}{2} \\ b = -1 \\ c = 2 \end{cases}.$$

$$\text{Do đó ta có bán kính mặt cầu là } R = \sqrt{\frac{9}{4} + 1 + 4 - 0} = \sqrt{\frac{29}{4}}.$$

$$\text{Nên diện tích mặt cầu là } S = 4\pi R^2 = 4\pi \cdot \frac{29}{4} = 29\pi.$$

Câu 26: Chọn B

Mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 4$ có tâm $I(1;1;-2)$ và bán kính $R = 2$.

Vì ba mặt phẳng thay đổi qua $A(1;1;-1)$ và đôi một vuông góc với nhau nên ba mặt phẳng này cắt nhau theo ba giao tuyến là ba đường thẳng đôi một vuông góc với nhau tại A . Chọn hệ trục tọa độ $Axyz$ sao cho gốc tọa độ là điểm A và các trục tọa độ lần lượt trùng với các đường thẳng giao tuyến của ba mặt phẳng đã cho.

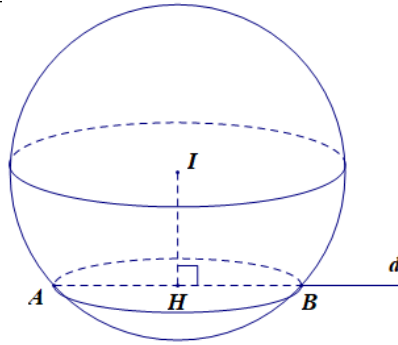
Gọi $I(a;b;c)$ là tọa độ tâm mặt cầu (S) ứng với hệ trục tọa độ $Axyz$.

Suy ra $IA = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} = 1 \Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 = 1$. Không mất tính tổng quát ta giả sử mặt cầu (S) cắt các mặt phẳng $(Axy), (Ayz), (Axz)$ theo các đường tròn lần lượt có tâm là O_1, O_2, O_3 tương ứng với bán kính là r_1, r_2, r_3 .

$$\text{Ta có } r_1^2 = R^2 - IO_1^2 = 4 - c^2, r_2^2 = R^2 - IO_2^2 = 4 - a^2, r_3^2 = R^2 - IO_3^2 = 4 - b^2.$$

$$\text{Suy ra } r_1^2 + r_2^2 + r_3^2 = 12 - (a^2 + b^2 + c^2) = 12 - 1 = 11$$

Câu 27: Chọn D

Đường thẳng d đi qua điểm $M(-1; 2; 2)$ và có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (3; -2; 2)$.

$\vec{IM} = (-2; 0; 3) \Rightarrow [\vec{IM}, \vec{u}] = (6; 13; 4)$. Gọi H là trung điểm $AB \Rightarrow IH \perp AB$.

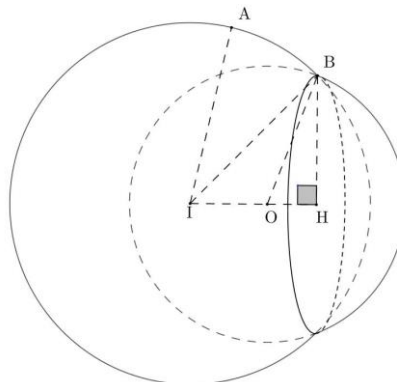
Khoảng cách từ tâm I đến đường thẳng d là: $IH = \frac{[\vec{IM}, \vec{u}]}{|\vec{u}|} = \frac{\sqrt{36+169+16}}{\sqrt{9+4+4}} = \sqrt{13}$.

Suy ra bán kính $R = \sqrt{IH^2 + \left(\frac{AB}{2}\right)^2} = \sqrt{13+3} = 4$.

Phương trình mặt cầu tâm $I(1; 2; -1)$ và có bán kính $R = 4$ là $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 16$.

Câu 28: Chọn A

Ta có hình vẽ sau:

Mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 1$ có tâm $O(0; 0; 0)$, bán kính $R = OB = 1$.

Khoảng cách từ điểm $O(0; 0; 0)$ đến mặt phẳng (P) là: $d(O, (P)) = OH = \frac{1}{3}$.

Bán kính đường tròn giao tuyến (C) là: $r = BH = \sqrt{OB^2 - OH^2} = \frac{2\sqrt{2}}{3}$.

Gọi d' là đường thẳng qua tâm $O(0; 0; 0)$ và vuông góc với mặt phẳng (P) .

Khi đó $d' : \begin{cases} x = t \\ y = 2t \\ z = -2t \end{cases} (t \in \mathbb{R})$ lại có điểm $I \in d'$ do ba điểm I, O, H thẳng hàng.

Suy ra $I(t; 2t; -2t)$, $\vec{IA} = (t-1; 2t-1; -2t-1)$, $IA = \sqrt{(t-1)^2 + (2t-1)^2 + (-2t-1)^2}$

Ta có:

$$IH = d(I, (P)) = \frac{|t + 4t + 4t + 1|}{\sqrt{1^2 + 2^2 + (-2)^2}} = \frac{|9t + 1|}{3}, \quad IB = \sqrt{BH^2 + IH^2} = \sqrt{\left(\frac{2\sqrt{2}}{3}\right)^2 + \left(\frac{|9t + 1|}{3}\right)^2}.$$

Mặt cầu chứa đường tròn (C) và qua điểm $A(1;1;1)$ có tâm là điểm $I(a;b;c)$ có bán kính

$$IA = IB \Leftrightarrow \sqrt{(t-1)^2 + (2t-1)^2 + (-2t-1)^2} = \sqrt{\left(\frac{2\sqrt{2}}{3}\right)^2 + \left(\frac{|9t+1|}{3}\right)^2}$$

$$\Leftrightarrow (t-1)^2 + (2t-1)^2 + (-2t-1)^2 = \frac{8}{9} + \left(\frac{|9t+1|}{3}\right)^2 \Leftrightarrow t = \frac{1}{2}.$$

Suy ra tâm $I\left(\frac{1}{2}; 1; -1\right)$. Vậy $a + b + c = \frac{1}{2}$.

Cách 2.

Mặt cầu chứa đường tròn (C) : $\begin{cases} x^2 + y^2 + z^2 = 1 \\ x + 2y - 2z + 1 = 0 \end{cases}$ có dạng:

$$(S'): x^2 + y^2 + z^2 - 1 + m(x + 2y - 2z + 1) = 0$$

$$A(1;1;1) \in (S') \Leftrightarrow 3 - 1 + m(1 + 2 - 2 + 1) = 0 \Leftrightarrow m = -1.$$

$$\Rightarrow (S'): x^2 + y^2 + z^2 - x - 2y + 2z - 1 = 0. \text{ Suy ra tâm } I\left(\frac{1}{2}; 1; -1\right). \text{ Vậy } a + b + c = \frac{1}{2}.$$

Câu 29: Chọn D

$$\text{Ta có } x^2 + y^2 + z^2 - 2(m+1)x + (2-m)y + 2(m+1)z - 6(m+2) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x-1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 - 15 + m(-2x - y + 2z - 6) = 0$$

Khi đó đường tròn cố định (C) cần tìm là giao điểm của mặt phẳng $(P): -2x - y + 2z - 6 = 0$

$$\text{và mặt cầu } (S'): (x-1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 - 15 = 0.$$

Mặt cầu (S') có tâm $J(1; -1; -1)$ nên độ tâm I của đường tròn (C) là hình chiếu vuông góc của J trên mặt phẳng (P) .

$$\text{Gọi } \Delta \text{ là đường thẳng qua } J \text{ và vuông góc với } (P), \text{ ta có: } \Delta: \frac{x-1}{-2} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z+1}{2}$$

$$I \in \Delta \Rightarrow I(-2t+1; -t-1; 2t-1), \text{ mặt khác } I \in (P) \text{ nên } -2x_I - y_I + 2z_I - 6 = 0 \Rightarrow t = 1$$

$$\text{Vậy } I(-1; -2; 1).$$

Câu 30: Chọn C

Để thấy mặt phẳng (P) song song mặt phẳng (Q) .

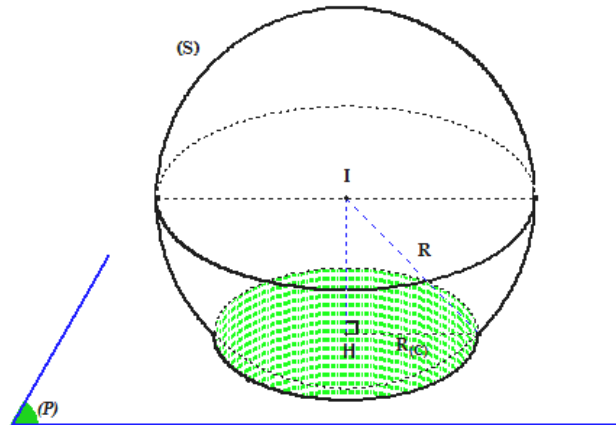
Lấy điểm $A(1; -1; 0) \in (P)$. Ta có:

$$d((P); (Q)) = d(A; (Q)) = \frac{|1 + 2 + 6|}{\sqrt{1 + 4 + 4}} = 3.$$

Do mặt cầu (S) tiếp xúc với hai mặt phẳng song song nên khoảng cách giữa hai mặt phẳng song song đó chính bằng đường kính của (S) .

Vậy mặt cầu (S) có bán kính là $R_{(S)} = \frac{3}{2}$.

Câu 31: Chọn A

Từ phương trình mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 8$, suy ra mặt cầu có tâm $I(0;0;3)$ và bán kính $R = 2\sqrt{2}$.

Gọi $M(x; y; z)$ là điểm thuộc (S) sao cho $MA = 2MB$. Theo giả thiết, ta có :

$$\begin{cases} M \in (S) \\ MA = 2MB \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 8 \\ (x-4)^2 + (y-4)^2 + (z-3)^2 = 4[(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2] \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 8 \\ x^2 + y^2 + z^2 - \frac{2z}{3} - \frac{29}{3} = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 8 \\ z-2=0 \end{cases}$$

Khoảng cách từ tâm $I(0;0;3)$ đến mặt phẳng $(P): z-2=0$ là:

$$d(I, (P)) = \frac{|3-2|}{\sqrt{0^2+0^2+1^2}} = 1 < R.$$

Do đó đường tròn (C) là giao tuyến của mặt phẳng (P) và mặt cầu (S) .

Đường tròn (C) có bán kính $R_{(C)} = \sqrt{R^2 - d^2(I, (P))} = \sqrt{8-1} = \sqrt{7}$.

Câu 32: Chọn C

Từ giả thiết ta có:

Bán kính mặt cầu $R=1$, tâm mặt cầu $O(0;0;0)$.

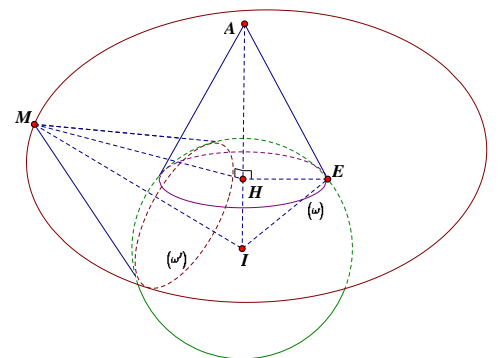
Khoảng cách $AO = 2019 = 2019R$.

Như vậy ta có $k = 2019$.

Áp dụng bài toán 47.1 ta có bán kính mà đường tròn M di động trên đó là

$$r = \frac{\sqrt{k^4-1}}{k} R = \frac{\sqrt{2019^4-1}}{2019}.$$

Chu vi của đường tròn M di động là $C = 2\pi r$.

Vậy chiều dài quang đường là: $l = 2019.2\pi r = 2019.2.\pi \frac{\sqrt{2019^4 - 1}}{2019} = 8152722\pi$.

Câu 33: Chọn A

Chọn hệ tọa độ $Oxyz$ như hình vẽ.

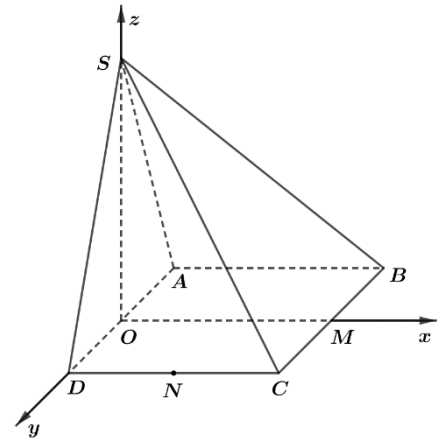
$$M(1;0;0), N\left(\frac{1}{2};\frac{1}{2};0\right), C\left(1;\frac{1}{2};0\right), S\left(0;0;\frac{\sqrt{3}}{2}\right).$$

Gọi $I(x; y; z)$ là tâm mặt cầu ngoại tiếp hình chóp

$$S.CMN \Rightarrow MI = NI = CI = SI.$$

Ta

có:

$$\overline{MI} = (x-1; y; z), \overline{NI} = \left(x-\frac{1}{2}; y-\frac{1}{2}; z\right), \overline{CI} = \left(x-1; y-\frac{1}{2}; z\right), \overline{SI} = \left(x; y; z-\frac{\sqrt{3}}{2}\right).$$

Từ $MI = NI = CI = SI$ ta có hệ:

$$\begin{cases} (x-1)^2 + y^2 + z^2 = \left(x-\frac{1}{2}\right)^2 + \left(y-\frac{1}{2}\right)^2 + z^2 \\ \left(x-\frac{1}{2}\right)^2 + \left(y-\frac{1}{2}\right)^2 + z^2 = (x-1)^2 + \left(y-\frac{1}{2}\right)^2 + z^2 \\ (x-1)^2 + \left(y-\frac{1}{2}\right)^2 + z^2 = x^2 + y^2 + \left(z-\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{3}{4} \\ y = \frac{1}{4} \\ z = \frac{5\sqrt{3}}{12} \end{cases}.$$

$$\Rightarrow I\left(\frac{3}{4}; \frac{1}{4}; \frac{5\sqrt{3}}{12}\right) \Rightarrow \overline{IM} = \left(\frac{1}{4}; -\frac{1}{4}; -\frac{5\sqrt{3}}{12}\right).$$

$$\Rightarrow \text{Bán kính mặt cầu ngoại tiếp hình chóp } S.CMN \text{ là: } R = IM = \frac{\sqrt{93}}{12}.$$

DẠNG 4**Cực trị liên quan đến hệ trục tọa độ****I. PHẦN ĐỀ BÀI**

- Câu 1.** Trong hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho bốn điểm $A(0; -2; 1); B(1; 0; -2); C(3; 1; -2); D(-2; -2; -1)$. Câu nào sau đây **sai**?
- A. Bốn điểm A, B, C, D không đồng phẳng. B. Tam giác ACD là tam giác vuông tại A .
 C. Góc giữa hai vectơ \overline{AB} và \overline{CD} là góc tù. D. Tam giác ABD là tam giác cân tại B .
- Câu 2.** Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(1; 2; 3)$, mặt phẳng $(P): 2x + y + z + 5 = 0$. Mặt cầu tâm $I(a; b; c)$ thỏa mãn đi qua A , tiếp xúc với mặt phẳng (P) và có bán kính nhỏ nhất. Tính $a + b + c$
- A. 2. B. -2. C. $\frac{3}{2}$. D. $-\frac{3}{2}$.
- Câu 3.** Trong không gian $(Oxyz)$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 6x + 4y - 2z + 5 = 0$ và mặt phẳng $(P): x + 2y + 2z + 11 = 0$. Tìm điểm M trên mặt cầu (S) sao cho khoảng cách từ M đến mặt phẳng (P) là ngắn nhất.
- A. $M(0; 0; 1)$. B. $M(2; -4; -1)$. C. $M(4; 0; 3)$. D. $M(0; -1; 0)$.
- Câu 4.** Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(1; 2; 3)$, mặt phẳng $(P): 2x + y + z + 5 = 0$. Mặt cầu tâm $I(a; b; c)$ thỏa mãn đi qua A , tiếp xúc với mặt phẳng (P) và có bán kính nhỏ nhất. Tính $a + b + c$
- A. 2. B. -2. C. $\frac{3}{2}$. D. $-\frac{3}{2}$.
- Câu 5.** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho ba điểm $A(1; 4; 5)$, $B(3; 4; 0)$, $C(2; -1; 0)$ và mặt phẳng $(P): 3x + 3y - 2z - 29 = 0$. Gọi $M(a; b; c)$ là điểm thuộc (P) sao cho $MA^2 + MB^2 + 3MC^2$ đạt giá trị nhỏ nhất. Tính tổng $a + b + c$.
- A. 8. B. 10. C. -10. D. -8.
- Câu 6.** Trong không gian với hệ trục $Oxyz$, cho tam giác ABC với $A(2; 0; -3)$; $B(-1; -2; 4)$; $C(2; -1; 2)$. Biết điểm $E(a; b; c)$ là điểm để biểu thức $P = |\overline{EA} + \overline{EB} + \overline{EC}|$ đạt giá trị nhỏ nhất. Tính $T = a + b + c$
- A. $T = 3$. B. $T = 1$. C. $T = 0$. D. $T = -1$.
- Câu 7.** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): 2x - y + 2z - 14 = 0$ và mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y + 2z - 3 = 0$. Gọi tọa độ điểm $M(a; b; c)$ thuộc mặt cầu (S) sao cho khoảng cách từ M đến mặt phẳng (P) là lớn nhất. Tính giá trị biểu thức $K = a + b + c$.
- A. $K = 1$. B. $K = 2$. C. $K = -5$. D. $K = -2$.

- Câu 8.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai đường thẳng $\Delta_1: \frac{x-4}{3} = \frac{y-1}{-1} = \frac{z+5}{-2}$ và $\Delta_2: \frac{x-2}{1} = \frac{y+3}{3} = \frac{z}{1}$. Trong tất cả các mặt cầu tiếp xúc với cả hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2 . Gọi (S) là mặt cầu có bán kính nhỏ nhất. Bán kính của mặt cầu (S) là
- A. $\sqrt{12}$. B. $\sqrt{6}$. C. $\sqrt{24}$. D. $\sqrt{3}$.
- Câu 9.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(-1;3;4)$, $B(9;-7;2)$. Tìm trên trục Ox tọa độ điểm M sao cho $MA^2 + MB^2$ đạt giá trị nhỏ nhất.
- A. $M(5;0;0)$. B. $M(-2;0;0)$. C. $M(4;0;0)$. D. $M(9;0;0)$.
- Câu 10.** Trong không gian $Oxyz$, cho các điểm $A(6;0;0)$, $B(0;3;0)$ và mặt phẳng $(P): x-2y+2z=0$. Gọi d là đường thẳng đi qua $M(2;2;0)$, song song với (P) và tổng khoảng cách từ A , B đến đường thẳng d đạt giá trị nhỏ nhất. Vector nào dưới đây là một vector chỉ phương của d ?
- A. $\vec{u}_1 = (-10;3;8)$. B. $\vec{u}_2 = (14;-1;-8)$. C. $\vec{u}_3 = (22;3;-8)$. D. $\vec{u}_4 = (-18;-1;8)$.
- Câu 11.** Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho các mặt cầu (S_1) , (S_2) , (S_3) có bán kính $r=1$ và lần lượt có tâm là các điểm $A(0;3;-1)$, $B(-2;1;-1)$, $C(4;-1;-1)$. Gọi (S) là mặt cầu tiếp xúc với cả ba mặt cầu trên. Mặt cầu (S) có bán kính nhỏ nhất là bao nhiêu?
- A. $R = \sqrt{10}$. B. $R = \sqrt{10} - 1$. C. $R = 2\sqrt{2} - 1$. D. $R = 2\sqrt{2}$.
- Câu 12.** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-2)^2 = 4$ và mặt phẳng $(P): x-y+2z-1=0$. Gọi M là một điểm bất kì trên mặt cầu (S) . Khoảng cách từ M đến (P) có giá trị nhỏ nhất bằng
- A. $\frac{4\sqrt{6}}{3} - 2$. B. 0 . C. $\sqrt{6} - 2$. D. $2\sqrt{6} - 2$.
- Câu 13.** Cho x, y, z, a, b, c là các số thực thay đổi thỏa mãn $(x+3)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 2$ và $a+b+c=1$. Giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2$ là
- A. $\sqrt{3} - \sqrt{2}$. B. $\sqrt{3} + \sqrt{2}$. C. $5 - 2\sqrt{6}$. D. $5 + 2\sqrt{6}$.
- Câu 14.** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;2;1)$, $B(2;-1;3)$ và điểm $M(a;b;0)$ sao cho $MA^2 + MB^2$ nhỏ nhất. Giá trị của $a+b$ bằng
- A. 3 . B. 2 . C. 1 . D. -2 .
- Câu 15.** Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu $(S): (x-4)^2 + (y-2)^2 + (z-4)^2 = 1$. Điểm $M(a;b;c)$ thuộc (S) . Tìm giá trị nhỏ nhất của $a^2 + b^2 + c^2$.
- A. 25 . B. 29 . C. 24 . D. 26 .
- Câu 16.** Trong không gian $Oxyz$, cho $A(0;1;1)$, $B(2;-1;1)$, $C(4;1;1)$ và $(P): x+y+z-6=0$. Xét điểm $M(a;b;c)$ thuộc $mp(P)$ sao cho $|\overline{MA} + 2\overline{MB} + \overline{MC}|$ đạt giá trị nhỏ nhất. Giá trị của $2a+4b+c$ bằng:

A. 6.

B. 12.

C. 7.

D. 5.

Câu 17. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho đường thẳng $d: \frac{x-3}{1} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-3}{3}$ và hai điểm

$A(2;0;3)$, $B(2;-2;-3)$. Biết điểm $M(x_0; y_0; z_0)$ thuộc d thỏa mãn

$P = MA^4 + MB^4 + MA^2 \cdot MB^2$ nhỏ nhất. Tìm y_0 .

A. $y_0 = 3$.B. $y_0 = 2$.C. $y_0 = 1$.D. $y_0 = -1$.

Câu 18. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho ba điểm $A(8;5;-11)$, $B(5;3;-4)$, $C(1;2;-6)$ và mặt

$(S): (x-2)^2 + (y-4)^2 + (z+1)^2 = 9$. Gọi điểm $M(a;b;c)$ là điểm trên (S) sao cho

$|\overline{MA} - \overline{MB} - \overline{MC}|$ đạt giá trị nhỏ nhất. Hãy tìm $a+b$.

A. 6.

B. 2.

C. 4.

D. 9.

Câu 19. Trong không gian $Oxyz$, cho các điểm $A(4;-2;4)$, $B(-2;6;4)$, $C(5;-1;-6)$. Xét các điểm M thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho $AMB = 90^\circ$, đoạn thẳng CM có độ dài lớn nhất bằng

A. $\sqrt{73}$.B. $5\sqrt{3}$.

C. 10.

D. 8.

Câu 20. Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, cho 4 điểm $A(2;4;-1)$, $B(1;4;-1)$, $C(2;4;3)$, $D(2;2;-1)$, biết $M(x; y; z)$ để $MA^2 + MB^2 + MC^2 + MD^2$ đạt giá trị nhỏ nhất thì $x+y+z$ bằng

A. 6.

B. $\frac{21}{4}$.

C. 8.

D. 9.

Câu 21. Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(-10;-5;8)$, $B(2;1;-1)$, $C(2;3;0)$ và mặt phẳng $(P): x+2y-2z-9=0$. Xét M là điểm thay đổi trên (P) sao cho $MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2$ đạt giá trị nhỏ nhất. Tính $MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2$.

A. 54.

B. 282.

C. 256.

D. 328.

Câu 22. Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu $(S): (x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 9$ và điểm $M(a; b; c) \in (S)$ sao cho biểu thức $P = a + 2b + 2c$ đạt giá trị nhỏ nhất. Tính $T = a + b + c$.

A. 2.

B. 1.

C. -2.

D. -1.

Câu 23. Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + (y-3)^2 + (y+4)^2 = 4$. Xét hai điểm M, N di động trên (S) sao cho $MN = 1$. Giá trị nhỏ nhất của $OM^2 - ON^2$ bằng

A. -10.

B. $-4 - 3\sqrt{5}$.

C. -5.

D. $-6 - 2\sqrt{5}$.

Câu 24. Cho điểm $A(-3;5;-5)$, $B(5;-3;7)$ và mặt phẳng $(\alpha): x+y+z=0$. Xét điểm M thay đổi trên (α) , giá trị lớn nhất của $MA^2 - 2MB^2$ bằng

A. 398.

B. 379.

C. 397.

D. 498.

Câu 25. Trong không gian $Oxyz$ cho đường thẳng $d: \frac{x}{2} = \frac{y}{2} = \frac{z+3}{-1}$ và mặt cầu $(S): (x-3)^2 + (y-2)^2 + (z-5)^2 = 36$. Gọi Δ là đường thẳng đi qua $A(2;1;3)$, vuông góc với

- A. $\frac{7}{3}$. B. -4 . C. 1 . D. 4 .

Câu 34. Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(2; -2; 4)$, $B(-3; 3; -1)$ và mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y-3)^2 + (z-3)^2 = 3$. Xét điểm M thay đổi thuộc mặt cầu (S) , giá trị nhỏ nhất của $2MA^2 + 3MB^2$ bằng

- A. 103. B. 108. C. 105. D. 100.

Câu 35. Cho hình lập phương $ABCD.A'B'C'D'$ có cạnh bằng 1. Các điểm M, N lần lượt thuộc các đoạn $A'B'$ và $A'D'$ sao cho hai mặt phẳng (MAC') và (NAC') vuông góc với nhau. Tìm giá trị nhỏ nhất của thể tích khối chóp $A.A'MC'N$.

- A. $\frac{\sqrt{3}+1}{3}$. B. $\frac{\sqrt{5}-2}{3}$. C. $\frac{\sqrt{3}-1}{3}$. D. $\frac{\sqrt{2}-1}{3}$.

Câu 36. Trong không gian với hệ trục $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 8$ và điểm $A(3; 0; 0); B(4; 2; 1)$. Điểm M thay đổi nằm trên mặt cầu, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = MA + 2MB$.

- A. $P = 2\sqrt{2}$. B. $P = 3\sqrt{2}$. C. $P = 4\sqrt{2}$. D. $P = 6\sqrt{2}$.

Câu 37. Trong không gian $Oxyz$, cho các điểm $A(2t; 2t; 0), B(0; 0; t)$ với $t > 0$. Cho điểm P di động thỏa mãn $\overline{OP} \cdot \overline{AP} + \overline{OP} \cdot \overline{BP} + \overline{AP} \cdot \overline{BP} = 3$. Biết rằng có giá trị $t = \frac{a}{b}$ với a, b nguyên dương và $\frac{a}{b}$ tối giản sao cho OP đạt giá trị lớn nhất là 3. Tính giá trị $Q = 2a + b$?

- A. 5. B. 13. C. 11. D. 9.

Câu 38. Trong không gian $Oxyz$, cho bốn điểm $A(3; 0; 0), B(0; 2; 0), C(0; 0; 6)$ và $D(1; 1; 1)$. Gọi Δ là đường thẳng đi qua D và thỏa mãn tổng khoảng cách từ các điểm A, B, C đến Δ là lớn nhất, hỏi

Δ đi qua điểm nào trong các điểm dưới đây?

- A. $M(-1; -2; 1)$. B. $M(5; 7; 3)$. C. $M(3; 4; 3)$. D. $M(7; 13; 5)$.

Câu 39. Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S_m): (x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-m)^2 = \frac{m^2}{4}$ và hai

điểm $A(2; 3; 5), B(1; 2; 4)$. Tìm giá trị nhỏ nhất của m để trên (S_m) tồn tại điểm M sao cho $MA^2 - MB^2 = 9$.

- A. $m = 1$. B. $m = 3 - \sqrt{3}$. C. $m = 8 - 4\sqrt{3}$. D. $m = \frac{4 - \sqrt{3}}{2}$.

Câu 40. Trong không gian với hệ trục $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 8$ và điểm $A(3; 0; 0); B(4; 2; 1)$. Điểm M thay đổi nằm trên mặt cầu, tìm giá trị nhỏ nhất của biểu thức $P = MA + 2MB$.

- A. $P = 2\sqrt{2}$. B. $P = 3\sqrt{2}$. C. $P = 4\sqrt{2}$. D. $P = 6\sqrt{2}$.

Câu 41. Trong không gian $Oxyz$, cho các điểm $A(1;1;2); B(0;-1;-3)$. Xét điểm M thay đổi trên mặt phẳng (Oxz) , giá trị nhỏ nhất của $|\overline{OM} + 2\overline{MA} + 3\overline{MB}|$ bằng?

- A. 1. B. $\frac{3}{2}$. C. $\frac{1}{2}$. D. $\frac{1}{4}$.

Câu 42. Trong không gian $Oxyz$, cho hai mặt cầu $(S_1): x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 2z + 2 = 0$ và $(S_2): x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y - 2z - 4 = 0$. Xét tứ diện $ABCD$ có hai đỉnh A, B nằm trên (S_1) ; hai đỉnh C, D nằm trên (S_2) . Thể tích khối tứ diện $ABCD$ có giá trị lớn nhất bằng

- A. $3\sqrt{2}$. B. $2\sqrt{3}$. C. $6\sqrt{3}$. D. $6\sqrt{2}$.

II. PHẦN HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Câu 1. Chọn A

$$\overline{AB} = (1; 2; -3) ; \overline{CD} = (-5; -3; 1); \overline{AC} = (3; 3; -3) ; \overline{BD} = (-3; -2; 1); \overline{AD} = (-2; 0; -2)$$

$$\text{Ta có: } [\overline{AB}, \overline{AC}] = (3; -6; -3) \Rightarrow [\overline{AB}, \overline{AC}] \cdot \overline{AD} = (-2) \cdot 3 + 0 \cdot 6 + (-2) \cdot (-3) = 0 .$$

$\Rightarrow \overline{AB}, \overline{AC}, \overline{AD}$ đồng phẳng hay bốn điểm A, B, C, D đồng phẳng. Vậy đáp án A sai.

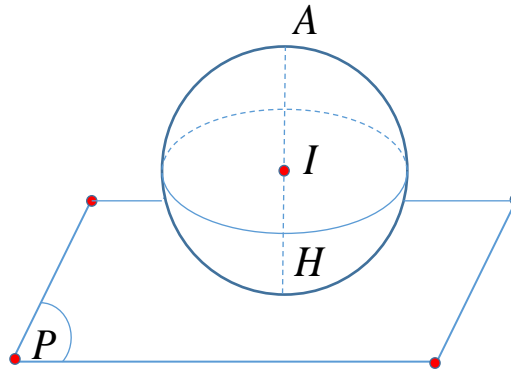
$$\text{Lại có } \overline{AC} \cdot \overline{AD} = 3 \cdot (-2) + 3 \cdot 0 + (-3) \cdot (-2) = 0 \Rightarrow AC \perp AD .$$

\Rightarrow tam giác ACD là tam giác vuông tại A . Vậy đáp án B đúng.

Mặt khác: $\overline{AB} \cdot \overline{CD} = 1 \cdot (-5) + 2 \cdot (-3) + (-3) \cdot 1 = -14 < 0 \Rightarrow \cos(\overline{AB}, \overline{CD}) < 0 \Rightarrow (\overline{AB}, \overline{CD})$ là góc tù. Vậy đáp án C đúng.

$$|\overline{AB}| = |\overline{BD}| = \sqrt{14} \text{ hay } AB = BD \Rightarrow \text{tam giác } ABD \text{ là tam giác cân tại } B . \text{ Vậy đáp án D đúng.}$$

Câu 2. Chọn A

Đường thẳng Δ đi qua A và vuông góc với mặt phẳng (P) có phương trình là:

$$\begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = 2 + t \\ z = 3 + t \end{cases}$$

Gọi $H = \Delta \cap (P)$ ta có: $H(1+2t; 2+t; 3+t)$ và $H \in (P)$ nên ta có:

$$2(1+2t) + (2+t) + (3+t) + 5 = 0 \Leftrightarrow 6t + 12 = 0 \Leftrightarrow t = -2 \Rightarrow H(-3; 0; 1)$$

Mặt cầu tâm I đi qua A , tiếp xúc với mặt phẳng (P) và có bán kính nhỏ nhất nên có đường kính là đoạn AH với H là hình chiếu của A lên mặt phẳng (P) .

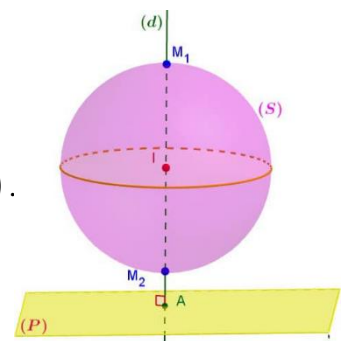
Gọi $I(a; b; c)$ là tọa độ trung điểm của AH ta có: $I(-1; 1; 2) \Rightarrow a + b + c = 2$.

Câu 3. Chọn B

Mặt cầu (S) có tâm $I(3; -2; 1)$ và bán kính $R = 3$.

Ta có: $d(I, (P)) = 4 > R$ nên mặt phẳng (P) không cắt mặt cầu (S) .

Gọi d là đường thẳng đi qua I và vuông góc với mặt phẳng (P) .

Suy ra phương trình đường thẳng d :
$$\begin{cases} x = 3 + t \\ y = -2 + 2t \\ z = 1 + 2t \end{cases}$$

Gọi M_1, M_2 là các giao điểm của d và (S) .

Khi đó tọa độ điểm M_1, M_2 ứng với t là nghiệm của phương trình

$$(3+t)^2 + (-2+2t)^2 + (1+2t)^2 - 6(3+t) + 4(-2+2t) - 2(1+2t) + 5 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = -1 \end{cases}$$

Với $t = 1 \Rightarrow M_1(4; 0; 3) \Rightarrow d(M_1, (P)) = 7$.

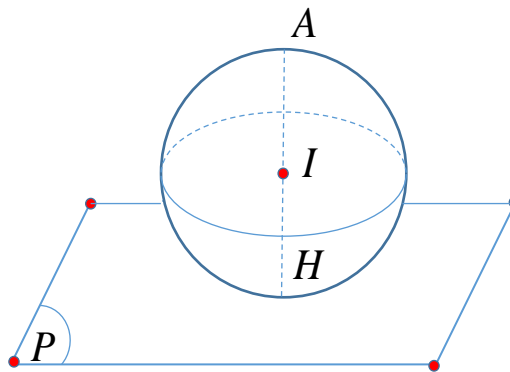
Với $t = -1 \Rightarrow M_2(2; -4; -1) \Rightarrow d(M_2, (P)) = 1$.

Với mọi điểm M thuộc (S) ta luôn có $d(M_2, (P)) \leq d(M, (P)) \leq d(M_1, (P))$.

Khoảng cách từ M đến mặt phẳng (P) ngắn nhất bằng 1 khi $M \equiv M_2$.

Vậy $M(2; -4; -1)$.

Câu 4. Chọn A

Đường thẳng Δ đi qua A và vuông góc với mặt phẳng (P) có phương trình là:

$$\begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = 2 + t \\ z = 3 + t \end{cases}$$

Gọi $H = \Delta \cap (P)$ ta có: $H(1+2t; 2+t; 3+t)$ và $H \in (P)$ nên ta có:

$$2(1+2t) + (2+t) + (3+t) + 5 = 0 \Leftrightarrow 6t + 12 = 0 \Leftrightarrow t = -2 \Rightarrow H(-3; 0; 1)$$

Mặt cầu tâm I đi qua A , tiếp xúc với mặt phẳng (P) và có bán kính nhỏ nhất nên có đường kính là đoạn AH với H là hình chiếu của A lên mặt phẳng (P) .

Gọi $I(a; b; c)$ là tọa độ trung điểm của AH ta có: $I(-1; 1; 2) \Rightarrow a + b + c = 2$.

Câu 5. Chọn A

Gọi $H(x_H; y_H; z_H)$ là điểm thỏa mãn $\overrightarrow{HA} + \overrightarrow{HB} + 3\overrightarrow{HC} = \vec{0}$.

Khi đó:
$$\begin{cases} 1 - x_H + 3 - x_H + 3(2 - x_H) = 0 \\ 4 - y_H + 4 - y_H + 3(-1 - y_H) = 0 \\ 5 - z_H + (-z_H) + 3(-z_H) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_H = 2 \\ y_H = 1 \\ z_H = 1 \end{cases} \Leftrightarrow H(2; 1; 1)$$

$$\begin{aligned} \text{Ta có: } T &= MA^2 + MB^2 + 3MC^2 = (\overline{MH} + \overline{HA})^2 + (\overline{MH} + \overline{HB})^2 + 3(\overline{MH} + \overline{HC})^2 \\ &= 5MH^2 + HA^2 + HB^2 + 3HC^2 + 2\overline{MH}(\overline{HA} + \overline{HB} + 3\overline{HC}) = 5MH^2 + HA^2 + HB^2 + 3HC^2. \end{aligned}$$

Suy ra T đạt giá trị nhỏ nhất $\Leftrightarrow MH$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow M$ là hình chiếu của H lên (P) .

$$\text{Phương trình đường thẳng } d \text{ đi qua } H(2;1;1) \text{ và vuông góc với } (P) \text{ là } \begin{cases} x = 2 + 3t \\ y = 1 + 3t \\ z = 1 - 2t \end{cases}, (t \in \mathbb{R}).$$

Tọa độ của điểm M thỏa mãn hệ phương trình

$$\begin{cases} x = 2 + 3t \\ y = 1 + 3t \\ z = 1 - 2t \\ 3x + 3y - 2z - 29 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 5 \\ y = 4 \\ z = -1 \\ t = 1 \end{cases} \Rightarrow M(5;4;-1). \text{ Vậy } a + b + c = 8.$$

Câu 6. Chọn B

Gọi G là trọng tâm tam giác $ABC \Rightarrow G(1;-1;1)$.

Ta có: $P = |\overline{EA} + \overline{EB} + \overline{EC}| = |3\overline{EG}| = 3EG \geq 0 \Rightarrow P_{\min} = 0$ khi $E \equiv G(1;-1;1) \Rightarrow T = 1$, chọn **B**.

Câu 7. Chọn C

Mặt cầu (S) có tâm $I = (1;-2;-1)$ và có bán kính $R = 3$.

Mặt phẳng (P) có vectơ pháp tuyến $\vec{n} = (2;-1;2)$.

Gọi d là đường thẳng đi qua I và vuông góc với mặt phẳng (P) thì đường thẳng d có phương

$$\text{trình tham số là } \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -2 - t \\ z = -1 + 2t \end{cases}.$$

Điểm M thuộc mặt cầu (S) sao cho khoảng cách từ M đến mặt phẳng (P) là lớn nhất khi và chỉ khi M là giao điểm của đường thẳng d và mặt cầu (S) .

Khi đó tọa độ điểm M là nghiệm của hệ phương trình

$$\begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -2 - t \\ z = -1 + 2t \\ x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 4y + 2z - 3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -2 - t \\ z = -1 + 2t \\ \begin{cases} t = 1 \\ t = -1 \end{cases} \end{cases}.$$

$$\text{Với } t = 1 \Rightarrow M(3;-3;1) \Rightarrow d(M, (P)) = \frac{|6 + 3 + 2 - 14|}{3} = 1.$$

$$\text{Với } t = -1 \Rightarrow M(-1;-1;-3) \Rightarrow d(M, (P)) = \frac{|-2 + 1 - 6 - 14|}{3} = 7.$$

Vậy $M(-1;-1;-3)$ thỏa mãn nên $a = -1, b = -1, c = -3 \Rightarrow K = a + b + c = -5$.

Câu 8. Chọn B

Cách 1: Gọi I là tâm mặt cầu tiếp xúc với cả hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2 .

Q là tiếp điểm của Δ_1 với mặt cầu; R là tiếp điểm của Δ_2 với mặt cầu.

J là trung điểm của QR .

Ta có: $R = IQ \geq JQ \Rightarrow R$ nhỏ nhất khi và chỉ khi I trùng J hay QR là đoạn vuông góc chung của Δ_1 và Δ_2 , khi đó tâm mặt cầu I là trung điểm của đoạn vuông góc chung, $2R$ bằng độ dài đoạn vuông góc chung.

$$\text{Gọi } \begin{cases} Q(4+3a; 1-a; -5-2a) \in \Delta_1, a \in \mathbb{R} \\ R(2+b; -3+3b; b) \in \Delta_2, b \in \mathbb{R}. \end{cases}$$

Khi đó ta có vec tơ chỉ phương $\overrightarrow{u_{\Delta_1}} = (3; -1; -2)$, $\overrightarrow{u_{\Delta_2}} = (1; 3; 1)$,

$$\overrightarrow{RQ} = (3a - b + 2; -a - 3b + 4; -2a - b - 5).$$

Theo giả thiết đề bài ta có:

$$\begin{cases} \overrightarrow{RQ} \cdot \overrightarrow{u_{\Delta_1}} = 0 \\ \overrightarrow{RQ} \cdot \overrightarrow{u_{\Delta_2}} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases} \Rightarrow \overrightarrow{RQ} = (2; -2; 4) \Rightarrow RQ = 2\sqrt{6} \Rightarrow R = \frac{RQ}{2} = \sqrt{6}.$$

Cách 2: Gọi hai mặt phẳng song song và lần lượt chứa Δ_1 và Δ_2 là (P) và (Q) .

Mặt cầu có bán kính nhỏ nhất tiếp xúc với cả hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2 sẽ tiếp xúc với (P) và (Q) nên đường kính hình cầu là khoảng cách giữa hai mặt phẳng (P) và (Q) hay là khoảng cách từ Δ_2 tới mặt phẳng (P) .

Khi đó ta có VTCP $\overrightarrow{u_{\Delta_1}} = (3; -1; -2)$; $\overrightarrow{u_{\Delta_2}} = (1; 3; 1)$ và $N = (2; -3; 0) \in \Delta_2$.

Véc-tơ pháp tuyến của (P) là $\overrightarrow{u_{(P)}} = \frac{1}{5}[\overrightarrow{u_{\Delta_1}}; \overrightarrow{u_{\Delta_2}}] = \frac{1}{5}(5; -5; 10) = (1; -1; 2)$

Ta có phương trình mặt phẳng (P) là $x - y + 2z + 7 = 0$.

Vậy $d((P), (Q)) = d(\Delta_2, (P)) = d(N, (P)) = 2\sqrt{6}$. Suy ra bán kính mặt cầu là $R = \sqrt{6}$.

Câu 9. Chọn C

Gọi $M(x; 0; 0) \in Ox$; $MA^2 = (x+1)^2 + 3^2 + 4^2$; $MB^2 = (x-9)^2 + 7^2 + 2^2$.

Suy ra $MA^2 + MB^2 = 2x^2 - 16x + 160 = 2(x-4)^2 + 128 \geq 128, \forall x \in \mathbb{R}$.

Nên $MA^2 + MB^2$ đạt giá trị nhỏ nhất là 128 khi $x = 4$. Vậy $M = (4; 0; 0)$

Câu 10. Chọn B

Gọi (Q) là mặt phẳng đi qua $M(2; 2; 0)$ và song song với (P) .

Phương trình mặt phẳng (Q) là: $1(x-2) - 2(y-2) + 2(z-0) = 0 \Leftrightarrow x - 2y + 2z + 2 = 0$.

Theo bài ra $d \subset (Q)$.

Gọi A' , B' lần lượt là hình chiếu của A , B trên (Q) . Khoảng cách từ A , B đến d lần lượt là k_1 , k_2 . Khi đó $k_1 + k_2 \geq AA' + BB'$.

Vì $\overline{AB} = (-6; 3; 0)$, $\overline{AM} = (-4; 2; 0)$ là hai vectơ cùng phương nên A , B và M thẳng hàng.
Do đó, dấu bằng xảy ra khi d đi qua A' , B' .

Ta có hai cách sau để tìm tọa độ vectơ chỉ phương của d .

Cách 1: Tìm B' .

Đường thẳng đi qua B và vuông góc với (Q) có phương trình:
$$\begin{cases} x = t \\ y = 3 - 2t \\ z = 2t \end{cases} \Rightarrow B'(t; 3 - 2t; 2t)$$

$B' \in (Q)$ suy ra $t - 2(3 - 2t) + 2(2t) + 2 = 0 \Leftrightarrow t = \frac{4}{9} \Rightarrow B' = \left(\frac{4}{9}; \frac{19}{9}; \frac{8}{9}\right)$.

Từ đó $\overline{MB'} = \left(\frac{-14}{9}; \frac{1}{9}; \frac{8}{9}\right) = \frac{-1}{9}(14; -1; -8)$.

Do vậy, một vectơ chỉ phương của d là $(14; -1; -8)$.

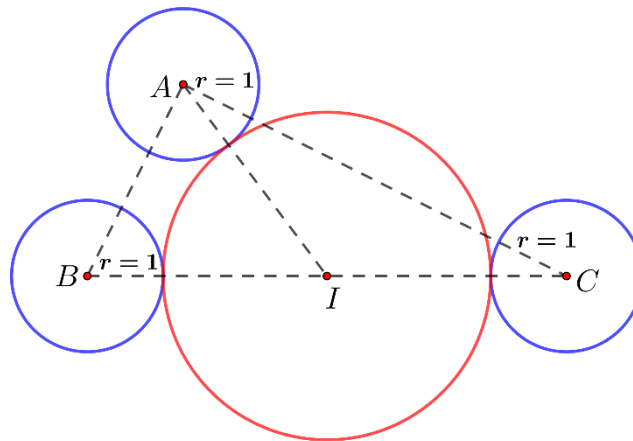
Cách 2: Ta thấy d là giao của hai mặt phẳng: (Q) và (R) với (R) là mặt phẳng chứa A , B và vuông góc với (Q) . Do đó vectơ chỉ phương của d cùng phương với tích có hướng của hai vectơ pháp tuyến tương ứng của (Q) và (R) .

Vectơ pháp tuyến của (Q) là $\vec{n}_{(Q)} = (1; -2; 2)$. Vectơ chỉ phương của AB là $\overline{AB} = (-6; 3; 0)$.

Nên vectơ pháp tuyến của (R) là $\vec{n}_{(R)} = [\vec{n}_{(Q)}, \overline{AB}] = (-6; -12; -9) = -3(2; 4; 3)$.

Từ đó vectơ chỉ phương của d là $[\vec{n}_{(Q)}, \vec{n}_{(R)}] = (-14; 1; 8)$.

Câu 11. Chọn B

Ta có: $AB = \sqrt{8}$; $AC = \sqrt{32}$; $BC = \sqrt{40} \Rightarrow AB^2 + AC^2 = BC^2 \Rightarrow \Delta ABC$ vuông tại A .

Thấy 3 mặt cầu (S_1) , (S_2) , (S_3) có đôi một nằm ngoài nhau.

Khi đó: Mặt cầu (S) tiếp xúc với 3 mặt cầu (S_1) , (S_2) , (S_3) và có bán kính nhỏ nhất

$\Leftrightarrow (S)$ có tâm thuộc $mp(ABC)$ và (S) tiếp xúc ngoài với 3 mặt cầu (S_1) , (S_2) , (S_3)

$\Leftrightarrow (S)$ có tâm I thuộc $mp(ABC)$ và $IA = IB = IC$

$\Leftrightarrow (S)$ có tâm $I(1; 0; -1)$, (trong đó I là trung điểm của BC).

Vậy mặt cầu (S) có bán kính nhỏ nhất $R_{\min} = IA - r = \sqrt{10} - 1$.

Câu 12. Chọn C

Mặt cầu (S) có tâm $I(1; -2; 2)$ và bán kính $R = 2$.

$d(I, (P)) = \sqrt{6} > R$ suy ra mặt phẳng (P) không cắt mặt cầu (S) .

Điểm $M \in (S)$ thỏa mãn $d(M, (P))$ nhỏ nhất bằng $d(I, (P)) - R = \sqrt{6} - 2$.

Câu 13. Chọn C

Giả sử $M(x; y; z)$ và $N(a; b; c)$.

Khi đó $P = (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = MN^2$.

Vì $(x+3)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 2$ nên M thuộc mặt cầu (S) có tâm $I(-3; 2; -1)$ và bán kính $R = \sqrt{2}$.

Vì $a+b+c=1$ nên N thuộc mặt phẳng $(P): x+y+z-1=0$.

Ta có $d(I; (P)) = \frac{|-3+2-1-1|}{\sqrt{1+1+1}} = \sqrt{3} > R \Rightarrow$ mặt phẳng (P) không cắt mặt cầu (S) .

$\Rightarrow \min P = \min MN^2 = [d(I; (P)) - R]^2 = (\sqrt{3} - \sqrt{2})^2 = 5 - 2\sqrt{6}$.

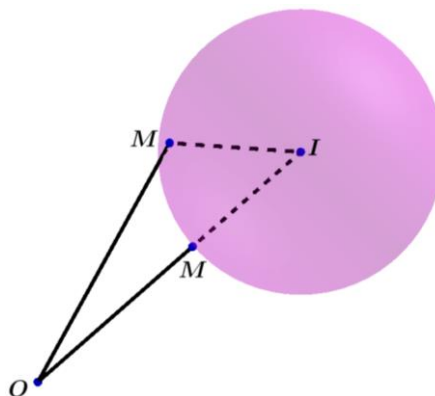
Câu 14. Chọn B

Ta có:

$$\begin{aligned} MA^2 + MB^2 &= (1-a)^2 + (2-b)^2 + 1^2 + (2-a)^2 + (-1-b)^2 + 3^2 \\ &= 2a^2 - 6a + 2b^2 - 2b + 20 \\ &= 2\left(a - \frac{3}{2}\right)^2 + 2\left(b - \frac{1}{2}\right)^2 + 15 \geq 15. \end{aligned}$$

Đẳng thức xảy ra khi $\begin{cases} a = \frac{3}{2} \\ b = \frac{1}{2} \end{cases}$ khi đó $a+b=2$.

Câu 15. Chọn A

Mặt cầu (S) có tâm $I(4; 2; 4)$, bán kính $R = 1$

$$OM = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2}$$

Ta có $OM \geq OI - IM = OI - R$

Nên OM nhỏ nhất khi $OM = OI - R = \sqrt{4^2 + 2^2 + 4^2} - 1 = 5$

Vậy giá trị nhỏ nhất của $a^2 + b^2 + c^2 = 25$.

Câu 16. Chọn B

Ta có $T = |\overrightarrow{MA} + 2\overrightarrow{MB} + \overrightarrow{MC}| = |\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{MI} + 2\overrightarrow{IB} + \overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IC}| = |4\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IC}|$

Tìm tọa độ điểm $I(x_I; y_I; z_I)$ sao cho $\overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} + \overrightarrow{IC} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} 0 - x_I + 2(2 - x_I) + 4 - x_I = 0 \\ 1 - y_I + 2(-1 - y_I) + 1 - y_I = 0 \\ 1 - z_I + 2(1 - z_I) + 1 - z_I = 0 \end{cases}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} x_I = 2 \\ y_I = 0 \\ z_I = 1 \end{cases} \Rightarrow I(2; 0; 1) \Rightarrow T = 4|\overrightarrow{MI}|$ mà điểm M thuộc $mp(P)$

Vậy giá trị nhỏ nhất của biểu thức đạt được khi điểm M là hình chiếu của điểm I lên $mp(P)$.

$\min T = 4.d_{(I, (P))} = 4 \cdot \frac{|2+0+1-6|}{\sqrt{1^2+1^2+1^2}} = 4\sqrt{3}$.

Đường thẳng IM đi qua điểm I và nhận vector $\overrightarrow{n_{(P)}} = (1; 1; 1)$ làm vector chỉ phương.

$\begin{cases} x = 2 + t \\ y = t \\ z = 1 + t \end{cases} (t \in \mathbb{R})$. Gọi điểm $M(2+t; t; 1+t) \in IM$ mà $M \in (P)$

$\Rightarrow 2+t+t+1+t-6=0 \Leftrightarrow t=1 \Rightarrow M(3; 1; 2)$.

Vậy giá trị của $2a+4b+c = 2.3+4.1+2 = 12$

Câu 17. Chọn D

Vì $M \in d$ nên $M(t+3; 2t+1; 3t+3)$.

Suy ra $\overrightarrow{MA} = (-t-1; -2t-1; -3t)$, $\overrightarrow{MB} = (-t-1; -2t-3; -3t-6)$.

$MA^2 = (t+1)^2 + (2t+1)^2 + 9t^2 = 14t^2 + 6t + 2$ (1).

$MB^2 = (t+1)^2 + (2t+3)^2 + (3t+6)^2 = 14t^2 + 50t + 46$ (2).

Ta có $P = MA^4 + MB^4 + MA^2 \cdot MB^2 = (MB^2 - MA^2)^2 + 3MA^2 \cdot MB^2$

Thay (1) và (2) vào P ta được $P = (44t+44)^2 + 3(14t^2+6t+2)(14t^2+50t+46)$

$= 44^2(t+1)^2 + 3[14(t+1)^2 + 10 - 22(t+1)][14(t+1)^2 + 10 + 22(t+1)]$

$= 1936(t+1)^2 + 3\left\{ [14(t+1)^2 + 10]^2 - 22^2(t+1)^2 \right\}$

$$= 1936(t+1)^2 + 3[196(t+1)^4 + 280(t+1)^2 + 100 - 484(t+1)^2]$$

$$= 588(t+1)^4 + 1324(t+1)^2 + 300. \text{ Đặt } u = (t+1)^2, u \geq 0 \Rightarrow P = 588u^2 + 1324u + 300, u \geq 0.$$

Xét hàm số $f(u) = 588u^2 + 1324u + 300, u \geq 0$ có $f'(u) = 1176u + 1324 > 0, \forall u \geq 0$ cho nên $f(u) \geq f(0), \forall u \geq 0$.

Ta được $P_{\min} = f(0) = 300$ khi $u = 0 \Rightarrow t+1 = 0 \Leftrightarrow t = -1 \Rightarrow y_0 = 2.(-1) + 1 = -1$. Vậy $y_0 = -1$.

Câu 18. Chọn B

Gọi N là điểm thỏa mãn $\vec{NA} - \vec{NB} - \vec{NC} = \vec{0}$, suy ra $N(-2; 0; 1)$.

Khi đó:

$$|\vec{MA} - \vec{MB} - \vec{MC}| = |(\vec{MN} + \vec{NA}) - (\vec{MN} + \vec{NB}) - (\vec{MN} + \vec{NC})| = |(\vec{NA} - \vec{NB} - \vec{NC}) - \vec{MN}| = MN.$$

Suy ra $|\vec{MA} - \vec{MB} - \vec{MC}|$ nhỏ nhất khi MN nhỏ nhất. Mặt cầu (S) có tâm $I(2; 4; -1)$, suy ra:

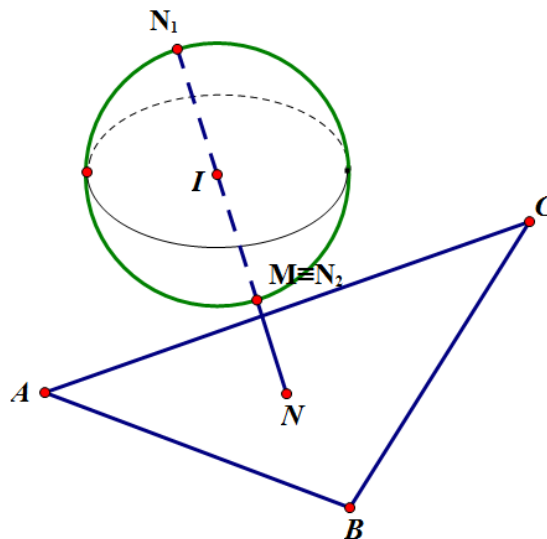
$$\vec{NI} = (4; 4; -2) = (2; 2; -1). \text{ Phương trình } NI = \begin{cases} x = 2 + 2t \\ y = 4 + 2t \\ z = -1 - t \end{cases}. \text{ Thay phương trình NI vào phương}$$

$$\text{trình } (S) \text{ ta được: } (2t)^2 + (2t)^2 + (-t)^2 = 9 \Leftrightarrow t^2 = 1 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 1 \\ t = -1 \end{cases}.$$

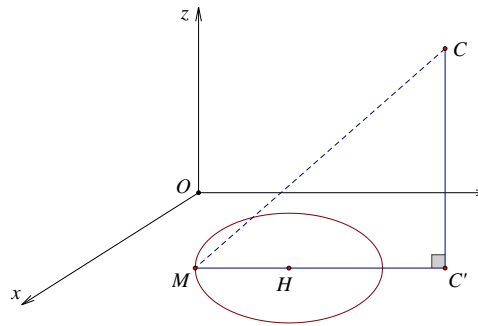
Suy ra NI cắt (S) tại hai điểm phân biệt $N_1(3; 6; -2), N_2(0; 2; 0)$.

Vì $NN_1 > NN_2$ nên MN nhỏ nhất khi và chỉ khi $M \equiv N_2$. Vậy $M(0; 2; 0)$ là điểm cần tìm.

Suy ra: $a + b = 2$.

Câu 19.

Chọn C

Giả sử $M(x; y; 0)$. Gọi I là trung điểm $AB \Rightarrow I(1; 2; 4)$.

Do $MA \perp MB$ tại M , suy ra M thuộc mặt cầu tâm I bán kính

$$R = \frac{AB}{2} = \frac{\sqrt{(-6)^2 + 8^2 + 0^2}}{2} = 5.$$

Mặt khác $M \in Oxy$ suy ra tọa độ điểm M thỏa mãn
$$\begin{cases} (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-4)^2 = 25 \\ z = 0 \end{cases}$$

$\Rightarrow \begin{cases} (x-1)^2 + (y-2)^2 = 9 \\ z = 0 \end{cases}$. Suy ra M thuộc đường trong (C) có tâm $H(1; 2; 0)$ và bán kính

$$R = 3$$

Gọi C' là hình chiếu của C lên (Oxy) , suy ra $C'(5; -1; 0)$, $CC' = |-6| = 6$.

$$HC' = \sqrt{4^2 + (-3)^2} = 5$$

CM lớn nhất khi và chỉ khi $C'M$ lớn nhất.

$$C'M \text{ lớn nhất bằng } (HC' + R) = 5 + 3 = 8.$$

Suy ra độ dài đoạn CM lớn nhất bằng $\sqrt{C'M^2 + CC'^2} = \sqrt{8^2 + 6^2} = 10$.

Câu 20. Chọn B

Xét điểm $I(a; b; c)$ thỏa mãn $\overline{IA} + \overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID} = \vec{0}$. Khi đó $I\left(\frac{7}{4}; \frac{7}{2}; 0\right)$.

$$\begin{aligned} \text{Ta có } MA^2 + MB^2 + MC^2 + MD^2 &= (\overline{MI} + \overline{IA})^2 + (\overline{MI} + \overline{IB})^2 + (\overline{MI} + \overline{IC})^2 + (\overline{MI} + \overline{ID})^2 \\ &= 4MI^2 + 2\overline{MI}(\overline{IA} + \overline{IB} + \overline{IC} + \overline{ID}) + IA^2 + IB^2 + IC^2 + ID^2 \\ &= 4MI^2 + IA^2 + IB^2 + IC^2 + ID^2 \geq IA^2 + IB^2 + IC^2 + ID^2 \text{ (vì } MI^2 \geq 0 \text{ với mọi điểm } M) \end{aligned}$$

Dấu "=" xảy ra $\Leftrightarrow M \equiv I$ tức là $M\left(\frac{7}{4}; \frac{7}{2}; 0\right) \Rightarrow x + y + z = \frac{7}{4} + \frac{7}{2} = \frac{21}{4}$.

Câu 21. Chọn B

Gọi $I(x; y; z)$ là điểm thỏa mãn $\overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} + 3\overrightarrow{IC} = \vec{0}$.

Ta có $\overrightarrow{IA} = (-10 - x; -5 - y; 8 - z)$, $\overrightarrow{IB} = (2 - x; 1 - y; -1 - z)$, $\overrightarrow{IC} = (2 - x; 3 - y; -z)$.

$$\text{Khi đó, } \begin{cases} (-10 - x) + 2(2 - x) + 3(2 - x) = 0 \\ (-5 - y) + 2(1 - y) + 3(3 - y) = 0 \\ (8 - z) + 2(-1 - z) + 3(-z) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ y = 1 \\ z = 1 \end{cases} \Rightarrow I(0; 1; 1).$$

Với điểm M thay đổi trên (P) , ta có

$$\begin{aligned} MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2 &= (\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IA})^2 + 2(\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IB})^2 + 3(\overrightarrow{MI} + \overrightarrow{IC})^2 \\ &= 6MI^2 + IA^2 + 2IB^2 + 3IC^2 + 2\overrightarrow{MI}(\overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} + 3\overrightarrow{IC}) \\ &= 6MI^2 + IA^2 + 2IB^2 + 3IC^2 \quad (\text{vì } \overrightarrow{IA} + 2\overrightarrow{IB} + 3\overrightarrow{IC} = \vec{0}). \end{aligned}$$

Ta lại có $IA^2 + 2IB^2 + 3IC^2 = 185 + 2.8 + 3.9 = 228$.

Do đó, $MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2$ đạt giá trị nhỏ nhất $\Leftrightarrow MI$ đạt giá trị nhỏ nhất $\Leftrightarrow M$ là hình chiếu vuông góc của I trên (P) .

Khi đó, $MI = d(I, (P)) = 3$.

Vậy giá trị nhỏ nhất của $MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2$ bằng $6MI^2 + 228 = 6.9 + 228 = 282$.

Giá trị nhỏ nhất của $MA^2 + 2MB^2 + 3MC^2$ đạt được khi và chỉ khi M là hình chiếu vuông góc của I trên (P) .

Lưu ý thêm cách tìm điểm M như sau:

Gọi Δ là đường thẳng qua I và vuông góc với (P) . Phương trình của Δ :
$$\begin{cases} x = t \\ y = 1 + 2t \\ z = 1 - 2t \end{cases}$$

Ta có $M = \Delta \cap (P)$. Xét phương trình

$$t + 2(1 + 2t) - 2(1 - 2t) - 9 = 0 \Leftrightarrow 9t - 9 = 0 \Leftrightarrow t = 1 \Rightarrow M(1; 3; -1).$$

Câu 22. Chọn D

Cách 1:

Ta có $M(a; b; c) \in (S) \Leftrightarrow (a - 2)^2 + (b - 1)^2 + (c - 1)^2 = 9$.

Áp dụng bất đẳng thức Bunhiacopski ta có

$$\begin{aligned} [1.(a - 2) + 2.(b - 1) + 2.(c - 1)]^2 &\leq (1^2 + 2^2 + 2^2)[(a - 2)^2 + (b - 1)^2 + (c - 1)^2] \\ \Leftrightarrow [1.(a - 2) + 2.(b - 1) + 2.(c - 1)]^2 &\leq 9.9 \Leftrightarrow -9 \leq 1.(a - 2) + 2.(b - 1) + 2.(c - 1) \leq 9 \\ \Leftrightarrow -3 \leq a + 2b + 2c \leq 15 &\text{ hay } -3 \leq P \leq 15. \end{aligned}$$

$$\text{Vậy } P_{\min} = -3 \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{a - 2}{1} = \frac{b - 1}{2} = \frac{c - 1}{2} \\ 1.(a - 2) + 2.(b - 1) + 2.(c - 1) = -9 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 1 \\ b = -1 \\ c = -1 \end{cases}$$

Khi đó $T = a + b + c = 1 + (-1) + (-1) = -1$.

Cách 2:

Mặt cầu (S) có tâm $I(2;1;1)$, bán kính $R=3$. Để $M(a;b;c) \in (S)$ đồng thời $P=a+2b+2c$ đạt giá trị nhỏ nhất thì M phải là điểm chung giữa (S) và mặt phẳng $(Q): x+2y+2z-P=0$.
Suy ra $d(I;(\alpha)) \leq R \Leftrightarrow |6-P| \leq 9 \Leftrightarrow -3 \leq P \leq 15$. Ta có $P=-3$ khi $a=1, b=-1, c=-1$.
Vậy $T=a+b+c=-1$.

Câu 23. Chọn A**Cách 1:**

Mặt cầu $(S): x^2+(y-3)^2+(y+4)^2=4$. có tâm $I(0;3;-4)$, bán kính $R=2$.

Ta có: $OM^2 - ON^2 = (\overline{OI} + \overline{IM})^2 - (\overline{OI} + \overline{IN})^2 = 2\overline{OI}(\overline{IM} - \overline{IN})$, (vì $IM = IN = R$)
 $= 2\overline{OI} \cdot \overline{NM} = 2 \cdot OI \cdot NM \cdot \cos(\overline{OI}, \overline{NM}) \geq -2OI \cdot NM = -10$.

Dấu “=” xảy ra khi hai véc tơ $\overline{OI}, \overline{NM}$ ngược hướng.

Vậy giá trị nhỏ nhất của biểu thức $OM^2 - ON^2$ là -10 .

Cách 2:

Xét điểm $M(x;y;z), N(a;b;c)$ ta có
$$\begin{cases} M \in (S) & \begin{cases} x^2+(y-3)^2+(z+4)^2=4(1) \\ N \in (S) \Leftrightarrow \begin{cases} a^2+(b-3)^2+(c+4)^2=4(2) \\ MN=1 & \begin{cases} (x-a)^2+(y-b)^2+(z-c)^2=1(3) \end{cases} \end{cases} \end{cases}$$

Lấy (1)-(2) theo vế có: $x^2+y^2+z^2-a^2-b^2-c^2=6(y-b)-8(z-c)$.

Kết hợp sử dụng bất đẳng thức Cauchy – Schwarz (Bunhiacopski) và (3) ta có

$$\begin{aligned} OM^2 - ON^2 &= x^2 + y^2 + z^2 - a^2 - b^2 - c^2 = 6(y-b) - 8(z-c) \\ &\geq -\sqrt{(6^2+8^2)((y-b)^2+(z-c)^2)} \geq -\sqrt{(6^2+8^2)((y-a)^2+(y-b)^2+(z-c)^2)} = -10. \end{aligned}$$

$$\text{Dấu bằng đạt tại } \begin{cases} x^2+(y-3)^2+(z+4)^2=4 \\ a^2+(b-3)^2+(c+4)^2=4 \\ (x-a)^2+(y-b)^2+(z-c)^2=1 \\ x-a=0 \\ \frac{y-b}{6} = \frac{z-c}{-8} = k < 0 \end{cases}$$

Chọn đáp án A.

*Một cách tương tự mở rộng cho min – max của $\alpha OM^2 + \beta ON^2$.

Câu 24. Chọn C**Cách 1.**

Gọi H là điểm thỏa mãn $\overline{HA} - 2\overline{HB} = \vec{0} \Leftrightarrow H(13;-11;19)$.

Ta tính: $HA^2 = 1088$; $HB^2 = 272$; $d(H,(\alpha)) = 7\sqrt{3}$.

Ta có: $MA^2 - 2MB^2 = (\overline{MH} + \overline{HA})^2 - 2(\overline{MH} + \overline{HB})^2$.

$\Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -MH^2 + 2\overline{MH}(\overline{HA} - 2\overline{HB}) + HA^2 - 2HB^2 \Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -MH^2 + 544$.

$\Rightarrow MA^2 - 2MB^2 \leq -d^2(H, (\alpha)) + 544 = 397$.

Vậy giá trị lớn nhất của $MA^2 - 2MB^2 = 397$ khi M là hình chiếu vuông góc của H trên (α) .

Cách 2.

Gọi $M(a; b; c) \in (\alpha) \Rightarrow a + b + c = 0 \Leftrightarrow a = -b - c$.

Ta tính $MA^2 = (-3 - a)^2 + (5 - b)^2 + (-5 - c)^2$; $MB^2 = (5 - a)^2 + (-3 - b)^2 + (7 - c)^2$.

$\Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -a^2 + 26a - b^2 - 22b - c^2 + 38c - 107$.

$\Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -2b^2 - 2b(24 + c) - 2c^2 + 12c - 107$.

$\Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -2\left(b + \frac{24 + c}{2}\right)^2 - \frac{3}{2}c^2 + 36c + 181$

$\Leftrightarrow MA^2 - 2MB^2 = -2\left(b + \frac{24 + c}{2}\right)^2 - \frac{3}{2}(c - 12)^2 + 397 \Rightarrow MA^2 - 2MB^2 \leq 397$.

Giá trị lớn nhất của $MA^2 - 2MB^2 = 397$ khi $c = 12$; $b = -18$; $a = 6$.

Vậy giá trị lớn nhất của $MA^2 - 2MB^2 = 397$ khi $M(6; -18; 12)$.

Câu 25. Chọn D

Gọi (α) là mặt phẳng đi qua A và vuông góc d . Suy ra $(\alpha): 2x + 2y - z - 3 = 0$.

Δ đi qua A và vuông với d nên Δ nằm trong (α) .

Vì Δ cắt (S) tại hai điểm có khoảng cách lớn nhất nên Δ đi qua tâm K của đường tròn giao tuyến của (α) và (S) .

Ta có: K là hình chiếu vuông góc của tâm I của mặt cầu lên (α) nên $K\left(\frac{23}{9}; \frac{14}{9}; \frac{47}{9}\right)$.

Khi đó: $\overline{AK} = \left(\frac{5}{9}; \frac{5}{9}; \frac{20}{9}\right) \Rightarrow \vec{u} = (1; 1; 4)$.

Câu 26. Chọn B

Chọn điểm K sao cho $\overline{KA} - 2\overline{KB} + 5\overline{KC} = \vec{0}$.

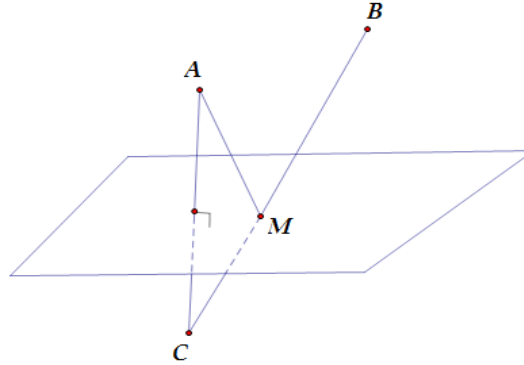
Khi đó:
$$\begin{cases} (-1 - x_K) - 2(3 - x_K) + 5(-4 - x_K) = 0 \\ (2 - y_K) - 2(-1 - y_K) + 5(0 - y_K) = 0 \\ (2 - z_K) - 2(-2 - z_K) + 5(3 - z_K) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_K = -\frac{27}{4} \\ y_K = 1 \\ z_K = \frac{21}{4} \end{cases} \Rightarrow K\left(-\frac{27}{4}; 1; \frac{21}{4}\right)$$
.

$|\overline{IA} - 2\overline{IB} + 5\overline{IC}| = |\overline{IK} + \overline{KA} - 2\overline{IK} - 2\overline{KB} + 5\overline{IK} + 5\overline{KC}| = |4\overline{IK}| = 4IK$.

IK đạt giá trị nhỏ nhất khi K là hình chiếu vuông góc của I lên mặt phẳng (Oxz) .

$$\text{Vậy } I\left(-\frac{27}{4}; 0; \frac{21}{4}\right).$$

Câu 27. Chọn C

Mặt phẳng (Oxz) có phương trình $y = 0$.

Vì $y_A \cdot y_B = 3 > 0$ nên A, B nằm cùng phía với mặt phẳng (Oxz) .

Lấy điểm C đối xứng với A qua (Oxz) . Suy ra $C(-1; -3; 4)$.

Khi đó $MA + MB$ nhỏ nhất khi và chỉ khi $MC + MB$ nhỏ nhất. Suy ra M là giao điểm của đường thẳng BC với mặt phẳng (Oxz) .

$$\text{Đường thẳng } BC : \begin{cases} x = -1 + t \\ y = -3 + t, (t \in \mathbb{R}) \\ z = 4 - t \end{cases}$$

$$\text{Tọa độ điểm } M(x; y; z) \text{ là nghiệm của hệ: } \begin{cases} x = -1 + t \\ y = -3 + t \\ z = 4 - t \\ y = 0 \end{cases} \Leftrightarrow -3 + t = 0 \Leftrightarrow t = 3.$$

$$\Rightarrow M(2; 0; 1) \Rightarrow x_0 = 2.$$

Câu 28. Chọn A

Vì \overline{MN} cùng hướng với \vec{a} nên $\exists t > 0: \overline{MN} = t\vec{a}$.

Hơn nữa, $MN = 5\sqrt{2} \Leftrightarrow t \cdot |\vec{a}| = 5\sqrt{2} \Leftrightarrow t = 5$. Suy ra $\overline{MN} = (5; -5; 0)$.

$$\text{Gọi } A'(x'; y'; z') \text{ là điểm sao cho } \overline{AA'} = \overline{MN} \Leftrightarrow \begin{cases} x' + 4 = 5 \\ y' - 7 = -5 \\ z' - 3 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x' = 1 \\ y' = 2 \\ z' = 3 \end{cases} \Rightarrow A'(1; 2; 3).$$

Để thấy các điểm A', B đều nằm cùng phía so với mặt phẳng (Oxy) vì chúng đều có cao độ

đương. Hơn nữa vì cao độ của chúng khác nhau nên đường thẳng $A'B$ luôn cắt mặt phẳng (Oxy) tại một điểm cố định.

Từ $\overline{AA'} = \overline{MN}$ suy ra $AM = A'N$ nên $|AM - BN| = |A'N - BN| \leq A'B$ dấu bằng xảy ra khi N là giao điểm của đường thẳng $A'B$ với mặt phẳng (Oxy) .

Do đó $\max |AM - BN| = A'B = \sqrt{(4-1)^2 + (4-2)^2 + (5-3)^2} = \sqrt{17}$, đạt được khi

$$N = A'B \cap (Oxy).$$

Câu 29. Chọn C

Cách 1: Gọi $M(a;b;c) \in (S)$, ta có $(a+1)^2 + (b-4)^2 + c^2 = 8 \Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 = -2a + 8b - 9$

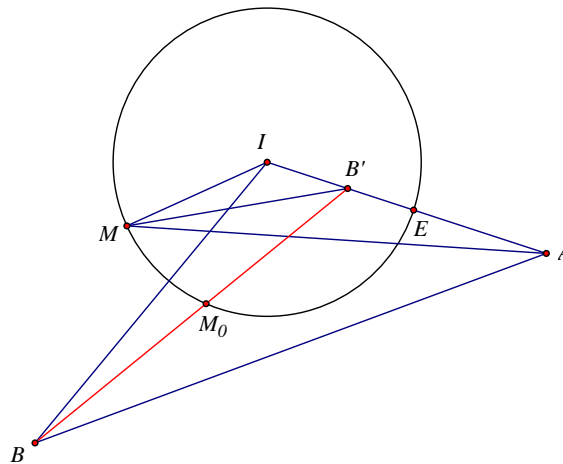
$$\text{Do đó } MA = \sqrt{(a-3)^2 + b^2 + c^2} = \sqrt{4(a^2 + b^2 + c^2) - 3(a^2 + b^2 + c^2) - 6a + 9}$$

$$2\sqrt{a^2 + b^2 + c^2 - 6b + 9} = 2\sqrt{a^2 + (b-3)^2 + c^2} = 2MB' \text{ với } B'(0;3;0).$$

Để thấy B' nằm trong mặt cầu, B nằm ngoài mặt cầu nên $MA + 2MB = 2(MB' + MB)$ nhỏ nhất khi B', M, B thẳng hàng.

Vậy, giá trị nhỏ nhất của biểu thức $MA + 2MB$ là $2BB' = 6\sqrt{2}$.

Cách 2:

Ta có $IA = 4\sqrt{2}$, với I là tâm mặt cầu.

Gọi $E(1;2;0), B'(0;3;0)$ lần lượt là trung điểm của IA và IE .

+ M là điểm nằm trên đường thẳng IA ta có $MB' = \frac{1}{2}MA$.

+ M là điểm không nằm trên đường thẳng IA ta có $\Delta IMB' \sim \Delta IAM$ nên $\frac{MB'}{MA} = \frac{IM}{IA} = \frac{1}{2}$,

$$\text{ta có } MB' = \frac{1}{2}MA.$$

Để thấy B' nằm trong mặt cầu, B nằm ngoài mặt cầu nên $MA + 2MB = 2(MB' + MB)$ nhỏ nhất khi B', M, B thẳng hàng. $M \equiv M_0$

Vậy, giá trị nhỏ nhất của biểu thức $MA + 2MB$ là $2BB' = 6\sqrt{2}$.

Câu 30. Chọn D

Ta có $OA = a, OB = b, OC = c; AB = \sqrt{a^2 + b^2}, BC = \sqrt{b^2 + c^2}, CA = \sqrt{c^2 + a^2}$.

$$V_{OABC} = \frac{1}{6}OA \cdot OB \cdot OC = \frac{1}{6}a \cdot b \cdot c.$$

$$OA + OB + OC + AB + BC + CA = 1 + \sqrt{2} \Leftrightarrow a + b + c + \sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{b^2 + c^2} + \sqrt{c^2 + a^2} = 1 + \sqrt{2}.$$

Áp dụng bất đẳng thức Côsi ta có: $a + b + c \geq 3\sqrt[3]{abc}$,

$$\sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{b^2 + c^2} + \sqrt{c^2 + a^2} \geq 3\sqrt[6]{(a^2 + b^2)(b^2 + c^2)(c^2 + a^2)} \geq 3\sqrt[6]{2ab \cdot 2bc \cdot 2ac} = 3\sqrt{2} \cdot \sqrt[3]{abc}.$$

$$\text{Suy ra } a + b + c + \sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{b^2 + c^2} + \sqrt{c^2 + a^2} \geq 3\sqrt[3]{abc} + 3\sqrt{2} \cdot \sqrt[3]{abc}$$

$$\Leftrightarrow 1 + \sqrt{2} \geq 3\sqrt[3]{abc}(1 + \sqrt{2}) \Leftrightarrow \sqrt[3]{abc} \leq \frac{1}{3} \Leftrightarrow abc \leq \frac{1}{27} \Leftrightarrow \frac{1}{6}abc \leq \frac{1}{162} \Leftrightarrow V_{OABC} \leq \frac{1}{162}.$$

$$\text{Dấu bằng xảy ra } \Leftrightarrow \begin{cases} a > 0; b > 0; c > 0 \\ a = b = c \\ a + b + c + \sqrt{a^2 + b^2} + \sqrt{b^2 + c^2} + \sqrt{c^2 + a^2} = 1 + \sqrt{2} \end{cases} \Leftrightarrow a = b = c = \frac{1}{3}.$$

Vậy giá trị lớn nhất của V_{OABC} bằng $\frac{1}{162}$.

Câu 31. Chọn D

Ta có $M(a; b; c) \in (Oxy)$ nên $c = 0$. Do đó $M(a; b; 0)$.

$$\overrightarrow{MA} = (1 - a; -1 - b; 2), \overrightarrow{MB} = (-2 - a; -b; 3), \overrightarrow{MC} = (-a; 1 - b; -2)$$

$$\overrightarrow{MA} \cdot \overrightarrow{MB} = (1 - a)(-2 - a) + (-1 - b)(-b) + 6 = a^2 + a + b^2 + b + 4$$

$$\overrightarrow{MB} \cdot \overrightarrow{MC} = (-2 - a)(-a) + (-b)(1 - b) - 6 = a^2 + 2a + b^2 - b - 6$$

$$\overrightarrow{MC} \cdot \overrightarrow{MA} = (-a)(1 - a) + (1 - b)(-1 - b) - 4 = a^2 - a + b^2 - 5$$

Suy

$$S = a^2 + a + b^2 + b + 4 + 2(a^2 + 2a + b^2 - b - 6) + 3(a^2 - a + b^2 - 5) = 6a^2 + 2a + 6b^2 - b - 23$$

$$S = 6\left(a + \frac{1}{6}\right)^2 + 6\left(b - \frac{1}{12}\right)^2 - \frac{557}{24} \geq -\frac{557}{24}.$$

Do đó S đạt giá trị nhỏ nhất là $-\frac{557}{24}$ khi $a = -\frac{1}{6}$ và $b = \frac{1}{12}$

$$\text{Khi đó } T = 12a + 12b + c = 12 \cdot \left(-\frac{1}{6}\right) + 12 \cdot \frac{1}{12} + 0 = -1.$$

Câu 32. Chọn C

$$\text{Ta có } (S): x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 4y - 4z - 7 = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-2)^2 = 16.$$

$$\text{Vì điểm } M \in (S) \Leftrightarrow (a-1)^2 + (b-2)^2 + (c-2)^2 = 16. (*)$$

$$\text{Xét } T = 2a + 3b + 6c = 2(a-1) + 3(b-2) + 6(c-2) + 20$$

$$\leq \sqrt{(2^2 + 3^2 + 6^2) \left((a-1)^2 + (b-2)^2 + (c-2)^2 \right)} + 20 = 7.4 + 20 = 48.$$

$$\text{Đấu bằng xảy ra khi } \frac{a-1}{2} = \frac{b-2}{3} = \frac{c-2}{6} = t > 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 1 + 2t \\ b = 2 + 3t \\ c = 2 + 6t \end{cases}, \text{ thay vào phương trình } (*) \text{ ta}$$

$$\text{được: } 4t^2 + 9t^2 + 36t^2 = 16 \Rightarrow t = \frac{4}{7}.$$

$$\text{Do đó } M \left(\frac{15}{7}; \frac{26}{7}; \frac{38}{7} \right) \text{ và } P = 2a - b + c = 2 \cdot \frac{15}{7} - \frac{26}{7} + \frac{38}{7} = 6.$$

Câu 33. Chọn C

$$\text{Mặt cầu } (S): (x+1)^2 + y^2 + (z-4)^2 = 12 \text{ có tâm } I(-1; 0; 4), \text{ bán kính } R = \sqrt{12}.$$

Gọi $C(0; -1; 3)$ là trung điểm của AB .

$$\begin{aligned} \text{Ta có } \overline{MA} \cdot \overline{MB} &= (\overline{IA} - \overline{IM})(\overline{IB} - \overline{IM}) = \overline{IA} \cdot \overline{IB} + \overline{IM}^2 - \overline{IM}(\overline{IA} + \overline{IB}) = \overline{IA} \cdot \overline{IB} + R^2 - 2\overline{IM} \cdot \overline{IC} \\ &= \overline{IA} \cdot \overline{IB} + R^2 - 2 \cdot R \cdot IC \cdot \cos(\overline{IM}, \overline{IC}). \end{aligned}$$

Vì I, A, B, R, C không đồng phẳng nên $\overline{MA} \cdot \overline{MB}$ nhỏ nhất khi $\cos(\overline{IM}, \overline{IC}) = 1$ lớn nhất hay hai vectơ $\overline{IM}, \overline{IC}$ cùng hướng.

Cách 1: Đường thẳng IC có vectơ chỉ phương $\overline{IC} = (1; -1; -1)$

$$\text{Phương trình đường thẳng } IC: \begin{cases} x = -1 + t \\ y = -t \\ z = 4 - t \end{cases}$$

$$\text{Điểm } M \text{ thuộc đường thẳng } IC \text{ nên } M = (-1 + t; -t; 4 - t)$$

$$\text{Điểm } M \text{ thuộc mặt cầu nên } (-1 + t + 1)^2 + (-t)^2 + (4 - t - 4)^2 = 12 \Leftrightarrow 3t^2 = 12 \Leftrightarrow \begin{cases} t = 2 \\ t = -2 \end{cases}$$

Khi $t = -2$ thì $M(-3; 2; 6)$ và $\overline{IM} = (-2; 2; 2) \Rightarrow \overline{IM} = -2\overline{IC}$ nên hai vectơ $\overline{IM}, \overline{IC}$ không cùng hướng.

Khi $t = 2$ thì $M(1; -2; 2)$ và $\overline{IM} = (2; -2; -2) \Rightarrow \overline{IM} = 2\overline{IC}$ nên hai vectơ $\overline{IM}, \overline{IC}$ cùng hướng.

$$\text{Vậy } M(1; -2; 2) \text{ hay } a + b + c = 1.$$

Cách 2: $IC = \sqrt{3}$, $IM = R = 2\sqrt{3}$ và hai vectơ $\overline{IM}, \overline{IC}$ cùng hướng nên $\overline{IM} = 2\overline{IC}$ (Tổng quát $\overline{IM} = \frac{IM}{IC} \overline{IC}$) hay C là trung điểm của đoạn thẳng IM . Suy ra $M(1; -2; 2)$ hay $a + b + c = 1$.

Bình luận: Bài toán cũng có thể ra ở dạng Điểm $M(a; b; c)$ thuộc mặt cầu (S) sao cho $\overline{MA} \cdot \overline{MB}$ lớn nhất, tính $a + b + c$.

Câu 34. Chọn C

• Gọi $H(x; y; z)$ là điểm thỏa mãn: $2\overline{HA} + 3\overline{HB} = \vec{0}$.

$$\Rightarrow \begin{cases} 2(2-x) + 3(-3-x) = 0 \\ 2(2-y) + 3(3-y) = 0 \\ 2(4-z) + 3(-1-z) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = 1 \\ z = 1 \end{cases} \Rightarrow H(-1; 1; 1)$$

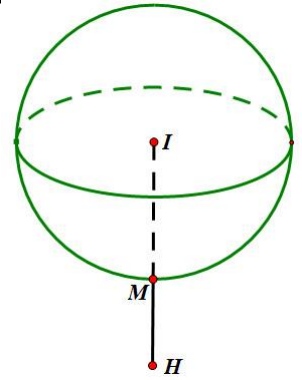
$$\begin{aligned} \bullet \text{ Xét } P &= 2MA^2 + 3MB^2 = 2(\overline{MH} + \overline{HA})^2 + 3(\overline{MH} + \overline{HB})^2 \\ &= 2(MH^2 + HA^2 + 2\overline{MH} \cdot \overline{HA}) + 3(MH^2 + HB^2 + 2\overline{MH} \cdot \overline{HB}) \\ &= 5MH^2 + 2HA^2 + 3HB^2 + \overline{MH} \cdot (2\overline{HA} + 3\overline{HB}) = 5MH^2 + 2HA^2 + 3HB^2 \quad (\text{vì } 2\overline{HA} + 3\overline{HB} = \vec{0}) \\ &= 5MH^2 + 90 \end{aligned}$$

Đề $P = 5MH^2 + 90$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow MH$ nhỏ nhất.

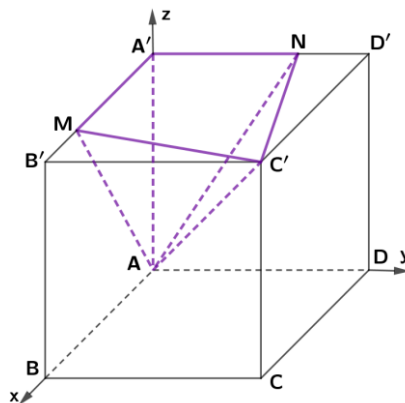
• Mặt cầu (S) có tâm $I(1; 3; 3)$, bán kính $R = \sqrt{3}$.

$IH = 2\sqrt{3} > R$ nên điểm H nằm ngoài mặt cầu (S) .

Khi đó: $MH_{\min} = |IH - R| = |2\sqrt{3} - \sqrt{3}| = \sqrt{3}$. Vậy $P_{\min} = 5 \cdot 3 + 90 = 105$.

Câu 35. Chọn C

Chọn hệ trục tọa độ $Axyz$ như hình vẽ, ta có: $A(0; 0; 0)$, $A'(0; 0; 1)$, $C'(1; 1; 1)$.

$M(t; 0; 1) \in A'B'$, $t \in [0; 1]$, $N(0; m; 1) \in A'D'$, $m \in [0; 1]$. (M, N lần lượt thuộc đoạn $A'B'$, $A'D'$)

$$\begin{cases} \overline{AM} = (t; 0; 1) \\ \overline{AC'} = (1; 1; 1) \end{cases} \Rightarrow (AMC') \text{ có một vectơ pháp tuyến là } \vec{n}_1 = [\overline{AM}; \overline{AC'}] = (-1; 1-t; t).$$

$$\begin{cases} \overrightarrow{AN} = (0; m; 1) \\ \overrightarrow{AC'} = (1; 1; 1) \end{cases} \Rightarrow (ANC') \text{ có một vector pháp tuyến là } \vec{n}_2 = [\overrightarrow{AN}; \overrightarrow{AC'}] = (m-1; 1; -m).$$

$$(MAC') \perp (NAC') \Leftrightarrow \vec{n}_1 \cdot \vec{n}_2 = 0 \Leftrightarrow m+t+mt=2 \Rightarrow 2 = m+t+mt \stackrel{\text{Cauchy}}{\leq} m+t + \frac{(m+t)^2}{4}$$

$$\Rightarrow \frac{(m+t)^2}{4} + m+t - 2 \geq 0 \Rightarrow m+t \geq 2\sqrt{3}-2 \text{ vì } m, t \in [0; 1].$$

$$\text{Dấu "=" xảy ra khi } \begin{cases} t = m \\ t+m = 2\sqrt{3}-2 \end{cases} \Rightarrow t = m = \sqrt{3}-1.$$

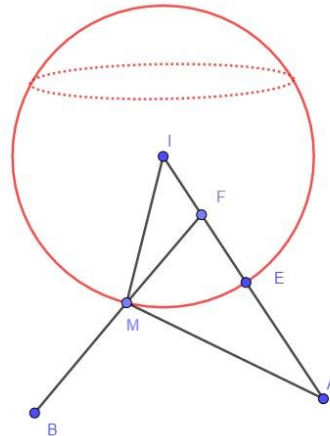
$$S_{\Delta B'MC'} = \frac{1}{2} B'M \cdot B'C' = \frac{1}{2}(1-t), \quad S_{\Delta D'NC'} = \frac{1}{2} D'N \cdot D'C' = \frac{1}{2}(1-m), \quad S_{A'B'C'D'} = 1.$$

$$S_{A'MC'N} = S_{A'B'C'D'} - S_{\Delta B'MC'} - S_{\Delta D'NC'} = \frac{1}{2}(m+t).$$

$$V_{A.A'MC'N} = \frac{1}{3} AA' \cdot S_{A'MC'N} = \frac{1}{6}(m+t) \geq \frac{\sqrt{3}-1}{3}.$$

Vậy giá trị nhỏ nhất của thể tích khối chóp $A.A'MC'N$ là $\frac{\sqrt{3}-1}{3}$.

Câu 36. Chọn D

Nhận xét: điểm A, B nằm ngoài mặt cầu (S) . Mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 4; 0), R = 2\sqrt{2}$.

Ta có: $IA = 4\sqrt{2} = 2R, E = IA \cap (S) \Rightarrow E(1; 2; 0)$ (Do E là trung điểm của IA).

Gọi F là trung điểm của $IE \Rightarrow F(0; 3; 0)$.

Tam giác IFM và IMA có AIM chung và $\frac{IF}{IM} = \frac{1}{2} = \frac{IM}{IA} \Rightarrow \Delta AIM \sim \Delta MIF$.

Suy ra $\frac{MA}{FM} = \frac{AI}{MI} = 2 \Rightarrow MA = 2MF$.

Ta có: $MA + 2MB = 2(MF + MB) \geq 2FB = 6\sqrt{2}$.

Vì F nằm trong (S) và B nằm ngoài (S) nên dấu "=" xảy ra khi $M = BF \cap (S)$.

Câu 37. Chọn C

Ta có: $\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OB} = 0$ nên

$$\overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{AP} + \overrightarrow{OP} \cdot \overrightarrow{BP} + \overrightarrow{AP} \cdot \overrightarrow{BP} = 3 \Leftrightarrow \overrightarrow{OP} \cdot (\overrightarrow{OP} - \overrightarrow{OA}) + \overrightarrow{OP} \cdot (\overrightarrow{OP} - \overrightarrow{OB}) + (\overrightarrow{OP} - \overrightarrow{OA}) \cdot (\overrightarrow{OP} - \overrightarrow{OB}) = 3$$

$$\Leftrightarrow 3OP^2 = 3 + 2\overrightarrow{OP} \cdot [\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB}] \quad (1).$$

Giả sử $P(x; y; z)$ thì phương trình (1) trở thành

$$3(x^2 + y^2 + z^2) = 3 + 2t(2x + 2y + z) \leq 3 + 2t\sqrt{(4+4+1)(x^2 + y^2 + z^2)}$$

$$\text{Hay } 3OP^2 \leq 3 + 6tOP \Leftrightarrow OP^2 - 2tOP - 1 \leq 0 \Rightarrow t - \sqrt{t^2 + 1} \leq OP \leq t + \sqrt{t^2 + 1}$$

Từ giả thiết suy ra $t + \sqrt{t^2 + 1} = 3 \Leftrightarrow t = \frac{4}{3}$. Vậy $Q = 2a + b = 11$.

Câu 38. Chọn B

Phương trình mặt phẳng (ABC) là $\frac{x}{3} + \frac{y}{2} + \frac{z}{6} = 1 \Leftrightarrow 2x + 3y + z - 6 = 0$.

Để thấy $D \in (ABC)$. Gọi H, K, I lần lượt là hình chiếu của A, B, C trên Δ .

Do Δ là đường thẳng đi qua D nên $AH \leq AD, BK \leq BD, CI \leq CD$.

Vậy để khoảng cách từ các điểm A, B, C đến Δ là lớn nhất thì Δ là đường thẳng đi qua D và

vuông góc với (ABC) . Vậy phương trình đường thẳng Δ là $\begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = 1 + 3t \\ z = 1 + t \end{cases} (t \in \mathbb{R})$. Kiểm tra ta thấy

điểm $M(5; 7; 3) \in \Delta$.

Câu 39. Chọn C

Gọi $M(x; y; z)$, suy ra

$$MA^2 - MB^2 = 9 \Leftrightarrow (x-2)^2 + (y-3)^2 + (z-5)^2 - [(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z-4)^2] = 9$$

$$\Leftrightarrow x + y + z - 4 = 0$$

Suy ra: Tập các điểm $M(x; y; z)$ thỏa mãn $MA^2 - MB^2 = 9$ là mặt phẳng $(P): x + y + z - 4 = 0$

Trên (S_m) tồn tại điểm M sao cho $MA^2 - MB^2 = 9$ khi và chỉ khi (S_m) và (P) có điểm chung

$$\Leftrightarrow d(I; (P)) \leq R \Leftrightarrow \frac{|1+1+m-4|}{\sqrt{1+1+1}} \leq \frac{|m|}{2} \Leftrightarrow 2|m-2| \leq \sqrt{3}|m|$$

$$\Leftrightarrow m^2 - 16m + 16 \leq 0 \Leftrightarrow 8 - 4\sqrt{3} \leq m \leq 8 + 4\sqrt{3}$$

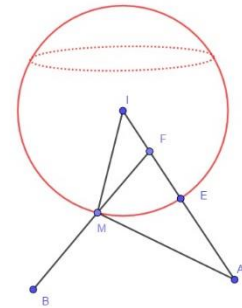
Vậy giá trị nhỏ nhất của m là $8 - 4\sqrt{3}$.

Câu 40. Chọn D

Nhận xét: điểm A, B nằm ngoài mặt cầu (S) . Mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 4; 0), R = 2\sqrt{2}$.

Ta có: $IA = 4\sqrt{2} = 2R, E = IA \cap (S) \Rightarrow E(1; 2; 0)$ (Do E là trung điểm của IA).

Gọi F là trung điểm của $IE \Rightarrow F(0; 3; 0)$.

Tam giác IFM và IMA có AIM chung và $\frac{IF}{IM} = \frac{1}{2} = \frac{IM}{IA} \Rightarrow \Delta AIM \sim \Delta MIF$.

Suy ra $\frac{MA}{FM} = \frac{AI}{MI} = 2 \Rightarrow MA = 2MF$.

Ta có: $MA + 2MB = 2(MF + MB) \geq 2FB = 6\sqrt{2}$.

Vì F nằm trong (S) và B nằm ngoài (S) nên dấu "=" xảy ra khi $M = BF \cap (S)$.

Câu 41. Chọn A

Chọn $I(a; b; c)$ thỏa $\vec{OI} + 2\vec{IA} + 3\vec{IB} = \vec{0} \Rightarrow I\left(\frac{1}{2}; \frac{-1}{4}; \frac{-5}{4}\right)$.

Ta có: $|\vec{OM} + 2\vec{MA} + 3\vec{MB}| = |\vec{OI} + 2\vec{IA} + 3\vec{IB} + 4\vec{MI}| = 4|\vec{MI}|$.

$\Rightarrow |\vec{OM} + 2\vec{MA} + 3\vec{MB}|$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow 4|\vec{MI}|$ nhỏ nhất $\Leftrightarrow MI \perp (Oxz)$.

Lúc đó $4|\vec{MI}| = 4d(I; (Oxz)) = 1$.

Câu 42. Chọn D

Mặt cầu (S_1) có tâm $I(1; -2; 1)$ và bán kính là $R_1 = 2$. Mặt cầu (S_2) cũng có tâm $I(1; -2; 1)$ nhưng bán kính là $R_2 = \sqrt{10}$.

Gọi a, b lần lượt là khoảng cách từ tâm I đến hai đường thẳng AB, CD .

Ta có $AB = 2\sqrt{R_1^2 - a^2} = 2\sqrt{4 - a^2}$, $CD = 2\sqrt{R_2^2 - b^2} = 2\sqrt{10 - b^2}$

và $d(AB, CD) \leq d(I, AB) + d(I, CD) = a + b$. Thêm nữa: $\sin(AB, CD) \leq 1$.

Ta có $V_{ABCD} = \frac{1}{6} AB \cdot CD \cdot d(AB, CD) \cdot \sin(AB, CD) \leq \frac{2}{3} (a + b) \sqrt{4 - a^2} \sqrt{10 - b^2}$.

Ta có: $a + b = a + \sqrt{2} \frac{b}{\sqrt{2}} \leq \sqrt{3} \sqrt{a^2 + \frac{b^2}{2}}$

và $\left(a^2 + \frac{b^2}{2}\right) (4 - a^2) \left(5 - \frac{b^2}{2}\right) \leq \left(\frac{a^2 + \frac{b^2}{2} + 4 - a^2 + 5 - \frac{b^2}{2}}{3}\right)^3 = 27$.

Vậy $V_{ABCD} \leq \frac{2\sqrt{3}}{3} \cdot \sqrt{2} \cdot \sqrt{27} = 6\sqrt{2}$.

Dấu bằng đạt được tại $a = 1, b = 2$ và hai đường AB, CD vuông góc với nhau

DẠNG 5**Hệ trục tọa độ trong đề thi của BGD&ĐT****I. PHẦN ĐỀ BÀI**

- Câu 1:** Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(2; -4; 3)$ và $B(2; 2; 7)$. Trung điểm của đoạn thẳng AB có tọa độ là
- A. $(1; 3; 2)$ B. $(2; 6; 4)$ C. $(2; -1; 5)$ D. $(4; -2; 10)$
- Câu 2:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho điểm $A(2; 2; 1)$. Tính độ dài đoạn thẳng OA .
- A. $OA = 3$ B. $OA = 9$ C. $OA = \sqrt{5}$ D. $OA = 5$
- Câu 3:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(3; -2; 3)$ và $B(-1; 2; 5)$. Tìm tọa độ trung điểm I của đoạn thẳng AB .
- A. $I(-2; 2; 1)$. B. $I(1; 0; 4)$. C. $I(2; 0; 8)$. D. $I(2; -2; -1)$.
- Câu 4:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho hai vecto $\vec{a}(2; 1; 0)$, $\vec{b}(-1; 0; -2)$. Tính $\cos(\vec{a}, \vec{b})$
- A. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{2}{25}$. B. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = -\frac{2}{5}$.
C. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = -\frac{2}{25}$. D. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{2}{5}$.
- Câu 5:** Trong không gian $Oxyz$, mặt cầu $(S): x^2 + (y-1)^2 + z^2 = 9$ có bán kính bằng
- A. 9. B. 3. C. 81. D. 6.
- Câu 6:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+3)^2 = 9$. Tâm của (S) có tọa độ là
- A. $(-1; -2; 3)$. B. $(-2; -4; 6)$. C. $(1; 2; -3)$. D. $(2; 4; -6)$.
- Câu 7:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z+3)^2 = 4$. Tâm của (S) có tọa độ là
- A. $(-1; 2; 3)$. B. $(2; -4; -6)$. C. $(-2; 4; 6)$. D. $(1; -2; -3)$.
- Câu 8:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 9$. Tâm của (S) có tọa độ là:
- A. $(-2; -4; 6)$. B. $(2; 4; -6)$. C. $(-1; -2; 3)$. D. $(1; 2; -3)$.
- Câu 9:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y-2)^2 + (z+3)^2 = 4$. Tâm của (S) có tọa độ là:
- A. $(-1; 2; -3)$. B. $(2; -4; 6)$. C. $(1; -2; 3)$. D. $(-2; 4; -6)$.
- Câu 10:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 16$. Bán kính của (S) bằng:
- A. 4. B. 32. C. 16. D. 8.
- Câu 11:** Trong không gian $Oxyz$. Cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 16$. Bán kính của (S) bằng

A. $I(-1; 2; -4), R = 5\sqrt{2}$

B. $I(-1; 2; -4), R = 2\sqrt{5}$

C. $I(1; -2; 4), R = 20$

D. $I(1; -2; 4), R = 2\sqrt{5}$

Câu 24: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 = 9$. Tìm tọa độ tâm I và tính bán kính R của (S)

A. $I(-1; 2; 1)$ và $R = 3$

B. $I(1; -2; -1)$ và $R = 3$

C. $I(-1; 2; 1)$ và $R = 9$

D. $I(1; -2; -1)$ và $R = 9$

Câu 25: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 3; 0)$ và bán kính bằng 2. Phương trình của mặt cầu (S) là:

A. $(x-1)^2 + (y+3)^2 + z^2 = 2$.

B. $(x-1)^2 + (y+3)^2 + z^2 = 4$.

C. $(x+1)^2 + (y-3)^2 + z^2 = 4$.

D. $(x+1)^2 + (y-3)^2 + z^2 = 2$.

Câu 26: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(0; 1; -2)$ và bán kính bằng 3. Phương trình của (S) là:

A. $x^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 9$.

B. $x^2 + (y+1)^2 + (z-2)^2 = 9$.

C. $x^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 3$.

D. $x^2 + (y+1)^2 + (z-2)^2 = 3$.

Câu 27: Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu (S) có tâm $I(0; -2; 1)$ và bán kính bằng 2. Phương trình của (S) là:

A. $x^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 2$.

B. $x^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 2$.

C. $x^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 4$.

D. $x^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 4$.

Câu 28: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(1; -4; 0)$ và bán kính bằng 3. Phương trình của (S) là:

A. $(x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 9$.

B. $(x-1)^2 + (y+4)^2 + z^2 = 9$.

C. $(x-1)^2 + (y+4)^2 + z^2 = 3$.

D. $(x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 3$.

Câu 29: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + (y+2)^2 + (z-2)^2 = 8$. Tính bán kính R của (S) .

A. $R = 8$.

B. $R = 4$.

C. $R = 2\sqrt{2}$.

D. $R = 64$.

Câu 30: Trong không gian $Oxyz$, điểm nào dưới đây là hình chiếu vuông góc của điểm $A(3; 4; 1)$ trên mặt phẳng (Oxy) ?

A. $Q(0; 4; 1)$.

B. $P(3; 0; 1)$.

C. $M(0; 0; 1)$.

D. $N(3; 4; 0)$.

Câu 31: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(3; -1; 1)$. Hình chiếu vuông góc của điểm A trên mặt phẳng (Oyz) là điểm

A. $M(3; 0; 0)$

B. $N(0; -1; 1)$

C. $P(0; -1; 0)$

D. $Q(0; 0; 1)$

Câu 41: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(2;1;1)$ và mặt phẳng $(P): 2x + y + 2z + 2 = 0$. Biết mặt phẳng (P) cắt mặt cầu (S) theo giao tuyến là một đường tròn có bán kính bằng 1. Viết phương trình của mặt cầu (S)

- A. $(S): (x+2)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 8$ B. $(S): (x+2)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 10$
 C. $(S): (x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 8$ D. $(S): (x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 10$

Câu 42: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 9$ và điểm $A(2;3;-1)$. Xét các điểm M thuộc (S) sao cho đường thẳng AM tiếp xúc với (S) , M luôn thuộc mặt phẳng có phương trình là

- A. $6x + 8y + 11 = 0$ B. $3x + 4y + 2 = 0$ C. $3x + 4y - 2 = 0$ D. $6x + 8y - 11 = 0$

Câu 43: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, phương trình nào dưới đây là phương trình mặt cầu đi qua ba điểm $M(2;3;3)$, $N(2;-1;-1)$, $P(-2;-1;3)$ và có tâm thuộc mặt phẳng $(\alpha): 2x + 3y - z + 2 = 0$.

- A. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 2y - 2z - 10 = 0$. B. $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2y - 6z - 2 = 0$.
 C. $x^2 + y^2 + z^2 + 4x - 2y + 6z + 2 = 0$. D. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 2y - 2z - 2 = 0$.

Câu 44: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, xét các điểm $A(0;0;1)$, $B(m;0;0)$, $C(0;n;0)$, $D(1;1;1)$ với $m > 0$; $n > 0$ và $m + n = 1$. Biết rằng khi m, n thay đổi, tồn tại một mặt cầu cố định tiếp xúc với mặt phẳng (ABC) và đi qua D . Tính bán kính R của mặt cầu đó?

- A. $R = 1$. B. $R = \frac{\sqrt{2}}{2}$. C. $R = \frac{3}{2}$. D. $R = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

Câu 45: Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(1;2;1)$, $B(3;-1;1)$ và $C(-1;-1;1)$. Gọi (S_1) là mặt cầu có tâm A , bán kính bằng 2; (S_2) và (S_3) là hai mặt cầu có tâm lần lượt là B, C và bán kính đều bằng 1. Hỏi có bao nhiêu mặt phẳng tiếp xúc với cả ba mặt cầu $(S_1), (S_2), (S_3)$.

- A. 5 B. 7 C. 6 D. 8

Câu 46: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 5$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a;b;c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) đi qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau.

- A. 12. B. 16. C. 20. D. 8

Câu 47: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z+1)^2 = 5$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a;b;c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) đi qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau?

- A. 20. B. 8. C. 12. D. 16.

- Câu 48:** Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z - \sqrt{2})^2 = 3$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a; b; c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau?
- A. 12. B. 4. C. 8. D. 16.
- Câu 49:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 9$, điểm $M(1; 1; 2)$ và mặt phẳng $(P): x + y + z - 4 = 0$. Gọi Δ là đường thẳng đi qua M , thuộc và cắt tại hai điểm A, B sao cho AB nhỏ nhất. Biết rằng Δ có một vector chỉ phương là $\vec{u} = (1; a; b)$. Tính $t = a - b$
- A. $T = -2$ B. $T = 1$ C. $T = -1$ D. $T = 0$
- Câu 50:** Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): x - 2y + 2z - 3 = 0$ và mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 4y - 2z + 5 = 0$. Giả sử $M \in (P)$ và $N \in (S)$ sao cho \overline{MN} cùng phương với vector $\vec{u}(1; 0; 1)$ và khoảng cách giữa M và N lớn nhất. Tính MN .
- A. $MN = 3$ B. $MN = 1 + 2\sqrt{2}$ C. $MN = 3\sqrt{2}$ D. $MN = 14$

II. PHẦN HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

Câu 1: Trong không gian $Oxyz$, cho hai điểm $A(2; -4; 3)$ và $B(2; 2; 7)$. Trung điểm của đoạn thẳng AB có tọa độ là

- A. $(1; 3; 2)$ B. $(2; 6; 4)$ C. $(2; -1; 5)$ D. $(4; -2; 10)$

Lời giải

Chọn C

Gọi I là trung điểm của AB , ta có tọa độ điểm I là

$$\begin{cases} x_I = \frac{x_A + x_B}{2} = 2 \\ y_I = \frac{y_A + y_B}{2} = -1 \\ z_I = \frac{z_A + z_B}{2} = 5 \end{cases}$$

Vậy $I(2; -1; 5)$.

Câu 2: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho điểm $A(2; 2; 1)$. Tính độ dài đoạn thẳng OA .

- A. $OA = 3$ B. $OA = 9$ C. $OA = \sqrt{5}$ D. $OA = 5$

Lời giải

Chọn A

$$OA = \sqrt{2^2 + 2^2 + 1^2} = 3.$$

Câu 3: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(3; -2; 3)$ và $B(-1; 2; 5)$. Tìm tọa độ trung điểm I của đoạn thẳng AB .

- A. $I(-2; 2; 1)$. B. $I(1; 0; 4)$. C. $I(2; 0; 8)$. D. $I(2; -2; -1)$.

Lời giải

Chọn B

Tọa độ trung điểm I của đoạn AB với $A(3; -2; 3)$ và $B(-1; 2; 5)$ được tính bởi

$$\begin{cases} x_I = \frac{x_A + x_B}{2} = 1 \\ y_I = \frac{y_A + y_B}{2} = 0 \Rightarrow I(1; 0; 4) \\ z_I = \frac{z_A + z_B}{2} = 4 \end{cases}$$

Câu 4: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho hai vecto $\vec{a}(2; 1; 0)$, $\vec{b}(-1; 0; -2)$. Tính $\cos(\vec{a}, \vec{b})$

- A. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{2}{25}$. B. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = -\frac{2}{5}$.
C. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = -\frac{2}{25}$. D. $\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{2}{5}$.

Lời giải

Chọn B

Mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 16$ có bán kính bằng $R = 4$.

- Câu 11:** Trong không gian $Oxyz$. Cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 16$. Bán kính của (S) bằng
- A. 32. B. 8. C. 4. D. 16.

Lời giải

Chọn C

Bán kính của (S) bằng $R = \sqrt{16} = 4$.

- Câu 12:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + (y-2)^2 + z^2 = 9$. Bán kính mặt cầu (S) bằng
- A. 6. B. 18. C. 3. D. 9.

Lời giải

Chọn C

Áp dụng phép cộng số phức ta có bán kính mặt cầu trên bằng 3.

- Câu 13:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z+2)^2 = 9$. Bán kính của (S) bằng
- A. 6. B. 18. C. 9. D. 3.

Lời giải

Chọn D

Mặt cầu $(S): (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$ có tâm $I(a;b;c)$ và bán kính R .

Vậy mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z+2)^2 = 9$ có tâm $I(0;0;-2)$ và bán kính $R = 3$.

- Câu 14:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-2)^2 + (y+4)^2 + (z-1)^2 = 9$. Tâm của (S) có tọa độ là
- A. $(-2;4;-1)$. B. $(2;-4;1)$. C. $(2;4;1)$. D. $(-2;-4;-1)$.

Lời giải

Chọn B

Tâm của mặt cầu (S) có tọa độ là $(2;-4;1)$.

- Câu 15:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-3)^2 = 16$. Tâm của (S) có tọa độ là
- A. $(-1;-2;-3)$. B. $(1;2;3)$. C. $(-1;2;-3)$. D. $(1;-2;3)$.

Lời giải

Chọn D

- Câu 16:** Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2y + 2z - 7 = 0$. Bán kính của mặt cầu đã cho bằng
- A. 9. B. 3. C. 15. D. $\sqrt{7}$.

Lời giải

Chọn B

Ta có: $x^2 + y^2 + z^2 - 2y + 2z - 7 = 0 \Leftrightarrow x^2 + (y-1)^2 + (z+1)^2 = 9$.

$\Rightarrow (S)$ có bán kính $R = \sqrt{9} = 3$.

Chọn A

Phương trình mặt cầu tâm $I(a; b; c)$ bán kính $R : (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$.

(S) có tâm: $I(5; 1; -2)$; $R = 3$.

Câu 23: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, tìm tọa độ tâm I và bán kính R của mặt cầu $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-4)^2 = 20$.

A. $I(-1; 2; -4), R = 5\sqrt{2}$ **B.** $I(-1; 2; -4), R = 2\sqrt{5}$

C. $I(1; -2; 4), R = 20$ **D.** $I(1; -2; 4), R = 2\sqrt{5}$

Lời giải**Chọn D**

Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, mặt cầu (S): $(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$ có tâm $I(a; b; c)$ và bán kính R .

Nên mặt cầu $(x-1)^2 + (y+2)^2 + (z-4)^2 = 20$ có tâm và bán kính là $I(1; -2; 4), R = 2\sqrt{5}$.

Câu 24: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu (S): $(x+1)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 = 9$. Tìm tọa độ tâm I và tính bán kính R của (S)

A. $I(-1; 2; 1)$ và $R = 3$ **B.** $I(1; -2; -1)$ và $R = 3$

C. $I(-1; 2; 1)$ và $R = 9$ **D.** $I(1; -2; -1)$ và $R = 9$

Lời giải**Chọn A**

Mặt cầu (S): $(x+1)^2 + (y-2)^2 + (z-1)^2 = 9$ có tâm $I(-1; 2; 1)$ và bán kính $R = 3$.

Câu 25: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 3; 0)$ và bán kính bằng 2. Phương trình của mặt cầu (S) là:

A. $(x-1)^2 + (y+3)^2 + z^2 = 2$.

B. $(x-1)^2 + (y+3)^2 + z^2 = 4$.

C. $(x+1)^2 + (y-3)^2 + z^2 = 4$.

D. $(x+1)^2 + (y-3)^2 + z^2 = 2$.

Lời giải**Chọn C**

Phương trình mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 3; 0)$ và bán kính bằng $R = 2$ có dạng:

$$(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2 \Leftrightarrow (x+1)^2 + (y-3)^2 + z^2 = 4.$$

Câu 26: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(0; 1; -2)$ và bán kính bằng 3. Phương trình của (S) là:

A. $x^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 9$.

B. $x^2 + (y+1)^2 + (z-2)^2 = 9$.

C. $x^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 3$.

D. $x^2 + (y+1)^2 + (z-2)^2 = 3$.

Lời giải**Chọn A**

Phương trình của mặt cầu (S) có tâm $I(0;1;-2)$ và bán kính bằng 3 là:

$$(x-0)^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 3^2 \Leftrightarrow x^2 + (y-1)^2 + (z+2)^2 = 9.$$

Câu 27: Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu (S) có tâm $I(0;-2;1)$ và bán kính bằng 2. Phương trình của (S) là:

A. $x^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 2.$

B. $x^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 2.$

C. $x^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 4.$

D. $x^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 4.$

Lời giải

Chọn D

Phương trình mặt cầu tâm $I(a;b;c)$ và bán kính bằng R : $(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2.$

Vậy phương trình mặt cầu (S) có tâm $I(0;-2;1)$ và bán kính bằng 2 là:

$$x^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 4.$$

Câu 28: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(1;-4;0)$ và bán kính bằng 3. Phương trình của (S) là:

A. $(x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 9.$

B. $(x-1)^2 + (y+4)^2 + z^2 = 9.$

C. $(x-1)^2 + (y+4)^2 + z^2 = 3.$

D. $(x+1)^2 + (y-4)^2 + z^2 = 3.$

Lời giải

Chọn B

Mặt cầu có tâm $I(1;-4;0)$ và bán kính bằng 3 là $(x-1)^2 + (y+4)^2 + z^2 = 9.$

Câu 29: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu (S) : $x^2 + (y+2)^2 + (z-2)^2 = 8.$ Tính bán kính R của $(S).$

A. $R = 8.$

B. $R = 4.$

C. $R = 2\sqrt{2}.$

D. $R = 64.$

Lời giải

Chọn C

Phương trình mặt cầu tổng quát: $(x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2 \Rightarrow R = 2\sqrt{2}.$

Câu 30: Trong không gian $Oxyz$, điểm nào dưới đây là hình chiếu vuông góc của điểm $A(3; 4; 1)$ trên mặt phẳng (Oxy) ?

A. $Q(0; 4; 1).$

B. $P(3; 0; 1).$

C. $M(0; 0; 1).$

D. $N(3; 4; 0).$

Lời giải

Chọn D

Hình chiếu vuông góc của điểm $A(3; 4; 1)$ trên mặt phẳng (Oxy) là điểm $N(3; 4; 0).$

Câu 31: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $A(3;-1;1)$. Hình chiếu vuông góc của điểm A trên mặt phẳng (Oyz) là điểm

A. $M(3;0;0)$

B. $N(0;-1;1)$

C. $P(0;-1;0)$

D. $Q(0;0;1)$

Lời giải

Chọn B

Khi chiếu vuông góc một điểm trong không gian lên mặt phẳng (Oyz) , ta giữ lại các thành phần tung độ và cao độ nên hình chiếu của $A(3; -1; 1)$ lên (Oyz) là điểm $N(0; -1; 1)$.

Câu 32: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho các điểm $A(3; -4; 0)$, $B(-1; 1; 3)$, $C(3, 1, 0)$. Tìm tọa độ điểm D trên trục hoành sao cho $AD = BC$.

A. $D(-2; 1; 0)$, $D(-4; 0; 0)$

B. $D(0; 0; 0)$, $D(-6; 0; 0)$

C. $D(6; 0; 0)$, $D(12; 0; 0)$

D. $D(0; 0; 0)$, $D(6; 0; 0)$

Lời giải**Chọn D**

Gọi $D(x; 0; 0) \in Ox$

$$AD = BC \Leftrightarrow \sqrt{(x-3)^2 + 16} = 5 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 6 \end{cases}$$

Câu 33: Trong không $Oxyz$, cho các vectơ $\vec{a} = (1; 0; 3)$ và $\vec{b} = (-2; 2; 5)$. Tích vô hướng $\vec{a} \cdot (\vec{a} + \vec{b})$ bằng

A. 25

B. 23.

C. 27.

D. 29.

Lời giải**Chọn B**

Ta có $\vec{a} + \vec{b} = (-1; 2; 8) \Rightarrow \vec{a} \cdot (\vec{a} + \vec{b}) = 1(-1) + 0 \cdot 2 + 3 \cdot 8 = 23$

Câu 34: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho ba điểm $M(2; 3; -1)$, $N(-1; 1; 1)$ và $P(1; m-1; 2)$. Tìm m để tam giác MNP vuông tại N .

A. $m = -6$.

B. $m = 0$.

C. $m = -4$.

D. $m = 2$.

Lời giải**Chọn B**

$$\overrightarrow{MN} = (-3; -2; 2); \overrightarrow{NP} = (2; m-2; 1)$$

Tam giác MNP vuông tại $N \Leftrightarrow \overrightarrow{MN} \cdot \overrightarrow{NP} = 0 \Leftrightarrow -6 - 2(m-2) + 2 = 0 \Leftrightarrow m-2 = -2 \Leftrightarrow m = 0$.

Câu 35: Trong không gian $Oxyz$, mặt cầu có tâm là gốc tọa độ $O(0; 0; 0)$ và đi qua điểm $M(0; 0; 2)$ có phương trình là

A. $x^2 + y^2 + z^2 = 2$.

B. $x^2 + y^2 + z^2 = 4$.

C. $x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 4$.

D. $x^2 + y^2 + (z-2)^2 = 2$.

Lời giải**Chọn B**

Ta có mặt cầu có tâm là gốc tọa độ $O(0; 0; 0)$ và đi qua điểm $M(0; 0; 2)$ nên bán kính $R = MO = 2$

Vậy phương trình mặt cầu là mặt cầu là $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ Vậy đường thẳng AB đi qua điểm $A(1; 2; -1)$ có VTCP $\vec{u} = (1; -3; 2)$ nên phương trình

Câu 36: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(0; 0; -3)$ và đi qua điểm $M(4; 0; 0)$. Phương trình của (S) là

A. $x^2 + y^2 + (z+3)^2 = 25.$

B. $x^2 + y^2 + (z+3)^2 = 5.$

C. $x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 25.$

D. $x^2 + y^2 + (z-3)^2 = 5.$

Lời giải

Chọn A

Bán kính mặt cầu $r = IM = \sqrt{4^2 + 0^2 + (-3)^2} = 5.$

Phương trình mặt cầu là: $x^2 + y^2 + (z+3)^2 = 25.$

Câu 37: Trong không gian Oxyz, cho hai điểm $I(1;1;1)$ và $A(1;2;3)$. Phương trình của mặt cầu có tâm I và đi qua A là

A. $(x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 29.$

B. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 5.$

C. $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 25.$

D. $x+1^2 + y+1^2 + (z+1)^2 = 5.$

Lời giải

Chọn B

Do mặt cầu (S) có tâm $I(1;1;1)$ và đi qua $A(1;2;3)$ nên bán kính của mặt cầu (S) là $R = IA = \sqrt{5}$. Vậy phương trình mặt cầu (S) là: $(x-1)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 5.$

Câu 38: Trong không gian hệ tọa độ Oxyz, tìm tất cả các giá trị của m để phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 4z + m = 0$ là phương trình của một mặt cầu.

A. $m > 6$

B. $m \geq 6$

C. $m \leq 6$

D. $m < 6$

Lời giải

Chọn D

Phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2x - 2y - 4z + m = 0$ là một phương trình mặt cầu

$\Leftrightarrow 1^2 + 1^2 + 2^2 - m > 0 \Leftrightarrow m < 6.$

Câu 39: Trong không gian với hệ tọa độ Oxyz, cho điểm $M(1;-2;3)$. Gọi I là hình chiếu vuông góc của M trên trục Ox. Phương trình nào dưới đây là phương trình mặt cầu tâm I , bán kính IM ?

A. $(x-1)^2 + y^2 + z^2 = 13$

B. $(x+1)^2 + y^2 + z^2 = 13$

C. $(x-1)^2 + y^2 + z^2 = \sqrt{13}$

D. $(x+1)^2 + y^2 + z^2 = 17$

Lời giải

Chọn A

I là hình chiếu vuông góc của M lên trục Ox $\Rightarrow I(1;0;0)$

$\Rightarrow \overline{IM} = (0; -2; 3) \Rightarrow IM = \sqrt{13}$

(S) tâm I , bán kính IM : $(x-1)^2 + y^2 + z^2 = \sqrt{13}^2$

Câu 40: Trong không gian với hệ tọa độ Oxyz, phương trình nào dưới đây là phương trình mặt cầu có tâm $I(1;2;-1)$ và tiếp xúc với mặt phẳng $(P): x - 2y - 2z - 8 = 0$?

A. $(x+1)^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 3$

B. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 3$

C. $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$

D. $(x+1)^2 + (y+2)^2 + (z-1)^2 = 9$

Lời giải

Chọn C

Gọi mặt cầu cần tìm là (S) .

Ta có (S) là mặt cầu có tâm $I(1; 2; -1)$ và bán kính R .

Vì (S) tiếp xúc với mặt phẳng $(P): x - 2y - 2z - 8 = 0$ nên ta có

$$R = d(I; (P)) = \frac{|1 - 2 \cdot 2 - 2 \cdot (-1) - 8|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2 + (-2)^2}} = 3.$$

Vậy phương trình mặt cầu cần tìm là: $(x-1)^2 + (y-2)^2 + (z+1)^2 = 9$.

Câu 41: (Đề minh họa BGD&ĐT năm 20016-20017) Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu (S) có tâm $I(2; 1; 1)$ và mặt phẳng $(P): 2x + y + 2z + 2 = 0$. Biết mặt phẳng (P) cắt mặt cầu (S) theo giao tuyến là một đường tròn có bán kính bằng 1. Viết phương trình của mặt cầu (S)

A. $(S): (x+2)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 8$ **B.** $(S): (x+2)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 10$

C. $(S): (x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 8$ **D.** $(S): (x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 10$

Lời giải**Chọn D**

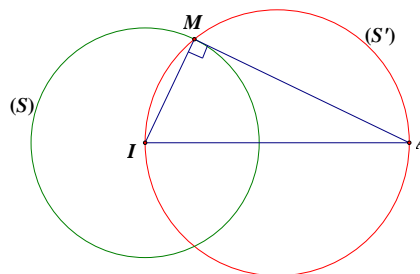
Gọi R, r lần lượt là bán kính của mặt cầu (S) và đường tròn giao tuyến

$$\text{Ta có } R^2 = r^2 + (d(I, (P)))^2 = 1 + \left(\frac{|2 \cdot 2 + 1 \cdot 1 + 2 \cdot 1 + 2|}{\sqrt{2^2 + 1 + 2^2}} \right)^2 = 10$$

Mặt cầu (S) tâm $I(2; 1; 1)$ bán kính $R = \sqrt{10}$ là $(x-2)^2 + (y-1)^2 + (z-1)^2 = 10$.

Câu 42: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): (x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 9$ và điểm $A(2; 3; -1)$. Xét các điểm M thuộc (S) sao cho đường thẳng AM tiếp xúc với (S) , M luôn thuộc mặt phẳng có phương trình là

A. $6x + 8y + 11 = 0$ **B.** $3x + 4y + 2 = 0$ **C.** $3x + 4y - 2 = 0$ **D.** $6x + 8y - 11 = 0$

Lời giải**Chọn C**

mặt cầu (S) có tâm $I(-1; -1; -1)$.

$$(S') \text{ là mặt cầu đường kính } AI \Rightarrow (S'): \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 + (y-1)^2 + (z+1)^2 = \frac{25}{4}.$$

Vì AM tiếp xúc (S) tại M nên $AM \perp IM \Rightarrow \angle AMI = 90^\circ$

M thuộc giao hai mặt cầu là

mặt cầu (S) và mặt cầu (S') .

ó $\begin{cases} M \in (S) \\ M \in (S') \end{cases} \Rightarrow$ Tọa độ của M thỏa hệ phương trình:

$$\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + (y-1)^2 + (z+1)^2 = \frac{25}{4} \quad (1) \stackrel{(1)-(2)}{\Rightarrow} 6x+8y-11=-7.$$

$$(x+1)^2 + (y+1)^2 + (z+1)^2 = 9 \quad (2)$$

$$M \in (P): 3x+4y-2=0.$$

Câu 43: Trong không gian với hệ trục tọa độ $Oxyz$, phương trình nào dưới đây là phương trình mặt cầu đi qua ba điểm $M(2;3;3)$, $N(2;-1;-1)$, $P(-2;-1;3)$ và có tâm thuộc mặt phẳng $(\alpha): 2x+3y-z+2=0$.

A. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 2y - 2z - 10 = 0.$

B. $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2y - 6z - 2 = 0.$

C. $x^2 + y^2 + z^2 + 4x - 2y + 6z + 2 = 0.$

D. $x^2 + y^2 + z^2 - 2x + 2y - 2z - 2 = 0.$

Lời giải

Chọn B

Giả sử phương trình mặt cầu (S) có dạng $x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 3by - 2cz + d = 0$.

Điều kiện: $a^2 + b^2 + c^2 - d > 0(*)$

Vì mặt cầu (S) đi qua 3 điểm $M(2;3;3)$, $N(2;-1;-1)$, $P(-2;-1;3)$ và có tâm I thuộc

$$mp(P) \text{ nên ta có hệ phương trình } \begin{cases} 4a+6b+6c-d=22 \\ 4a-2b-2c-d=6 \\ 4a+2b-6c+d=-14 \\ 2a+3b-c=-2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a=2 \\ b=-1 \\ c=3 \\ d=-2 \end{cases} : T/m(*)$$

Vậy phương trình mặt cầu là: $x^2 + y^2 + z^2 - 4x + 2y - 6z - 2 = 0$.

Câu 44: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, xét các điểm $A(0;0;1)$, $B(m;0;0)$, $C(0;n;0)$, $D(1;1;1)$ với $m > 0$; $n > 0$ và $m+n=1$. Biết rằng khi m, n thay đổi, tồn tại một mặt cầu cố định tiếp xúc với mặt phẳng (ABC) và đi qua D . Tính bán kính R của mặt cầu đó?

A. $R = 1.$

B. $R = \frac{\sqrt{2}}{2}.$

C. $R = \frac{3}{2}.$

D. $R = \frac{\sqrt{3}}{2}.$

Lời giải

Chọn A

Gọi $I(1;1;0)$ là hình chiếu vuông góc của D lên mặt phẳng (Oxy)

Ta có: Phương trình theo đoạn chắn của mặt phẳng (ABC) là: $\frac{x}{m} + \frac{y}{n} + z = 1$

Suy ra phương trình tổng quát của (ABC) là $nx + my + mnz - mn = 0$

$$\text{Mặt khác } d(I; (ABC)) = \frac{|1-mn|}{\sqrt{m^2+n^2+m^2n^2}} = 1 \text{ (vì } m+n=1) \text{ và } ID = 1 = d(I; (ABC)).$$

Nên tồn tại mặt cầu tâm I (là hình chiếu vuông góc của D lên mặt phẳng Oxy) tiếp xúc với (ABC) và đi qua D . Khi đó $R = 1$.

Câu 45: Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(1;2;1)$, $B(3;-1;1)$ và $C(-1;-1;1)$. Gọi (S_1) là mặt cầu có tâm A , bán kính bằng 2; (S_2) và (S_3) là hai mặt cầu có tâm lần lượt là B , C và bán kính đều bằng 1. Hỏi có bao nhiêu mặt phẳng tiếp xúc với cả ba mặt cầu (S_1) , (S_2) , (S_3) .

A. 5

B. 7

C. 6

D. 8

Lời giải**Chọn B**

Gọi phương trình mặt phẳng (P) tiếp xúc với cả ba mặt cầu đã cho có phương trình là:
 $ax + by + cz + d = 0$.

$$\text{Khi đó ta có hệ điều kiện sau: } \begin{cases} d(A;(P)) = 2 \\ d(B;(P)) = 1 \\ d(C;(P)) = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{|a + 2b + c + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} = 2 \\ \frac{|3a - b + c + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} = 1 \\ \frac{|-a - b + c + d|}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} = 1 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} |a + 2b + c + d| = 2\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \\ |3a - b + c + d| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \\ |-a - b + c + d| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \end{cases}$$

$$\text{Khi đó ta có: } |3a - b + c + d| = |-a - b + c + d| \Leftrightarrow \begin{cases} 3a - b + c + d = -a - b + c + d \\ 3a - b + c + d = a + b - c - d \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a - b + c + d = 0 \end{cases}$$

$$\text{với } a = 0 \text{ thì ta có } \begin{cases} |2b + c + d| = 2\sqrt{b^2 + c^2} \\ |2b + c + d| = 2|-b + c + d| \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} |2b + c + d| = 2\sqrt{b^2 + c^2} \\ 4b - c - d = 0 \\ c + d = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} c + d = 0 \Rightarrow c = d = 0, b \neq 0 \\ c + d = 4b, c = \pm 2\sqrt{2}b \end{cases} \text{ do đó có 3 mặt phẳng.}$$

$$\text{Với } a - b + c + d = 0 \text{ thì ta có } \Leftrightarrow \begin{cases} |3b| = 2\sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \\ |2a| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} |3b| = 4|a| \\ |2a| = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} |b| = \frac{4}{3}|a| \\ |c| = \frac{\sqrt{11}}{3}|a| \end{cases}$$

do đó có 4 mặt phẳng thỏa mãn bài toán. Vậy có 7 mặt phẳng thỏa mãn bài toán.

Câu 46: Trong không gian $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z-1)^2 = 5$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a;b;c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) đi qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau.

A. 12.

B. 16.

C. 20.

D. 8

Lời giải

Chọn C

Do $A(a;b;c) \in (Oxy) \Rightarrow c = 0$. Gọi I là tâm mặt cầu.

Từ A kẻ được hai tiếp tuyến nên ta có $IA \geq R = \sqrt{5}$. Gọi hai tiếp điểm của hai tiếp tuyến là M, N do hai tiếp tuyến vuông góc với nhau nên

$$MN = AM\sqrt{2} = \sqrt{2(IA^2 - R^2)} \leq \sqrt{2}R \Leftrightarrow IA \leq R\sqrt{2}$$

Từ đó ta có $\sqrt{5} \leq IA \leq \sqrt{10} \Leftrightarrow 5 \leq a^2 + b^2 + 1 \leq 10 \Leftrightarrow 4 \leq a^2 + b^2 \leq 9$.

Các cặp số nguyên $(a;b)$ thỏa mãn là:

$$(0;\pm 2), (0;\pm 3), (\pm 2;0), (\pm 1;\pm 2), (\pm 2;\pm 1), (\pm 2;\pm 2), (\pm 3;0)$$

Vậy 20 điểm A thỏa mãn điều kiện đã cho.

Câu 47: Trong không gian Oxyz, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z+1)^2 = 5$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a;b;c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) đi qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau?

A. 20.

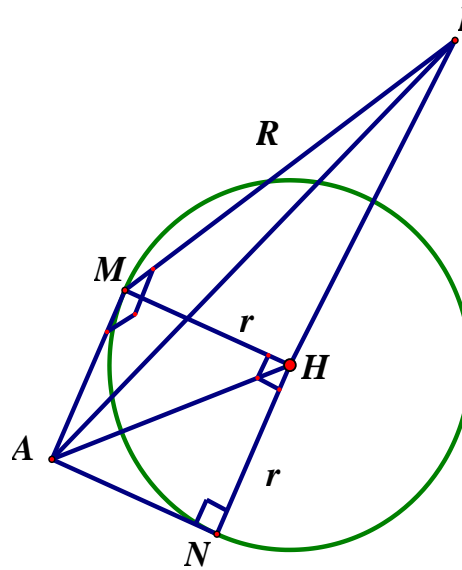
B. 8.

C. 12.

D. 16.

Lời giải

Chọn A

Gọi M, N là tiếp điểm, H là tâm của đường tròn giao tuyến giữa mặt phẳng (AMN) và mặt cầu (S) , r là bán kính của đường tròn giao tuyến.

Ta có: $AM = MH = r$.

$$\text{Để thấy: } IM^2 + MA^2 = AI^2 \Rightarrow R^2 + r^2 = AI^2.$$

$$\text{Do } 0 \leq r \leq R \Rightarrow R^2 \leq AI^2 \leq 2R^2$$

Với giả thiết bài toán, ta có $I(0;0;-1), R = \sqrt{5}, A(a;b;0)$, ta có

$$5 \leq a^2 + b^2 + 1 \leq 10 \Rightarrow 4 \leq a^2 + b^2 \leq 9$$

$$\text{Do đó: } \begin{cases} a = 0 \\ b = \pm 2 \end{cases}; \begin{cases} b = 0 \\ a = \pm 2 \end{cases}; \begin{cases} a = \pm 2 \\ b = \pm 2 \end{cases}; \begin{cases} a = \pm 1 \\ b = \pm 2 \end{cases}; \begin{cases} a = \pm 2 \\ b = \pm 1 \end{cases}; \begin{cases} a = 0 \\ b = \pm 3 \end{cases}; \begin{cases} b = 0 \\ a = \pm 3 \end{cases}.$$

KL: có 20 điểm thỏa mãn bài toán.

Câu 48: Trong không gian $Oxyz$ cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + (z - \sqrt{2})^2 = 3$. Có tất cả bao nhiêu điểm $A(a; b; c)$ (a, b, c là các số nguyên) thuộc mặt phẳng (Oxy) sao cho có ít nhất hai tiếp tuyến của (S) qua A và hai tiếp tuyến đó vuông góc với nhau?

A. 12.

B. 4.

C. 8.

D. 16.

Lời giải

Chọn A

Mặt cầu (S) có tâm $I(0; 0; \sqrt{2})$, bán kính $R = \sqrt{3}$.

Dễ thấy (S) cắt mặt phẳng (Oxy) nên từ một điểm A bất kỳ thuộc mặt phẳng (Oxy) và nằm ngoài (S) kẻ tiếp tuyến tới (S) thì các tiếp tuyến đó nằm trên một mặt nón đỉnh A , các tiếp điểm nằm trên một đường tròn được xác định. Còn nếu A thuộc (S) thì ta kẻ các tiếp tuyến đó sẽ thuộc một mặt phẳng tiếp diện của (S) tại điểm A .

Để có ít nhất hai tiếp tuyến qua A thỏa mãn bài toán khi và chỉ khi

+ Hoặc A thuộc $(S) \Leftrightarrow IA = R = \sqrt{3}$.

+ Hoặc các tiếp tuyến tạo thành mặt nón và góc ở đỉnh của mặt nón là $MAN \geq 90^\circ \Leftrightarrow MAI \geq 45^\circ$

suy ra $\sin MAI \geq \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \frac{IM}{IA} \geq \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{IA} \geq \frac{\sqrt{2}}{2} \Leftrightarrow IA \leq \sqrt{6}$.

Vậy điều kiện bài toán là $\sqrt{3} \leq IA \leq \sqrt{6} \Leftrightarrow 3 \leq IA^2 \leq 6$.

Vì $A \in (Oxy) \Rightarrow A(a; b; 0)$. Ta có $3 \leq IA^2 \leq 6 \Leftrightarrow 3 \leq a^2 + b^2 + 2 \leq 6 \Leftrightarrow 1 \leq a^2 + b^2 \leq 4$ (*).

Do $A(a; b; c)$ có tọa độ nguyên nên ta có điểm thỏa mãn (*) là

$A(0; 2; 0), A(0; -2; 0), A(0; 1; 0), A(0; -1; 0),$

$A(2; 0; 0), A(-2; 0; 0), A(1; 0; 0), A(-1; 0; 0),$

$A(1; 1; 0), A(1; -1; 0), A(-1; 1; 0), A(-1; -1; 0).$

Vậy có 12 điểm thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu 49: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 = 9$, điểm $M(1; 1; 2)$ và mặt phẳng $(P): x + y + z - 4 = 0$. Gọi Δ là đường thẳng đi qua M , thuộc và cắt tại hai điểm A, B sao cho AB nhỏ nhất. Biết rằng Δ có một vectơ chỉ phương là $\vec{u} = (1; a; b)$. Tính $t = a - b$

A. $T = -2$

B. $T = 1$

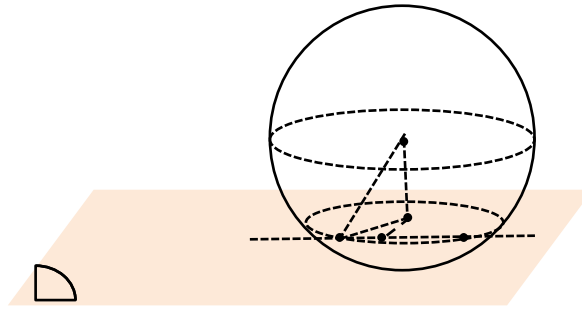
C. $T = -1$

D. $T = 0$

Lời giải

Chọn C

(S) có tâm $O(0; 0; 0)$, bán kính $R = 3$

$$M \in (P) \Rightarrow d(O; (P)) = \frac{4}{\sqrt{3}} < R = 3$$

$\Rightarrow (P)$ cắt (S) theo giao tuyến là đường tròn (C) có tâm H và bán kính $HA = HB$

$+ AB_{\min} \Leftrightarrow d(H, AB)_{\max}$ Dựng $HI \perp AB \Leftrightarrow \Delta HIM \perp$ tại I $\Leftrightarrow HI \leq HM = \text{const}$

Dấu “=” xảy ra $\Leftrightarrow M \equiv I \Rightarrow \begin{cases} AB \perp HM \\ AB \subset (P) \end{cases} \Rightarrow \vec{u}_{AB} = [\vec{HM}, \vec{n}_{(P)}] = (-1; 1; 0) \nearrow \swarrow (1; -1; 0)$

Mà Δ có 1 VTCP: $\vec{u} = (1; a; b)$

Suy ra $T = a - b = -1 - 0 = -1$

Câu 50: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho mặt phẳng $(P): x - 2y + 2z - 3 = 0$ và mặt cầu $(S): x^2 + y^2 + z^2 + 2x - 4y - 2z + 5 = 0$. Giả sử $M \in (P)$ và $N \in (S)$ sao cho \overline{MN} cùng phương với vectơ $\vec{u}(1; 0; 1)$ và khoảng cách giữa M và N lớn nhất. Tính MN .

A. $MN = 3$

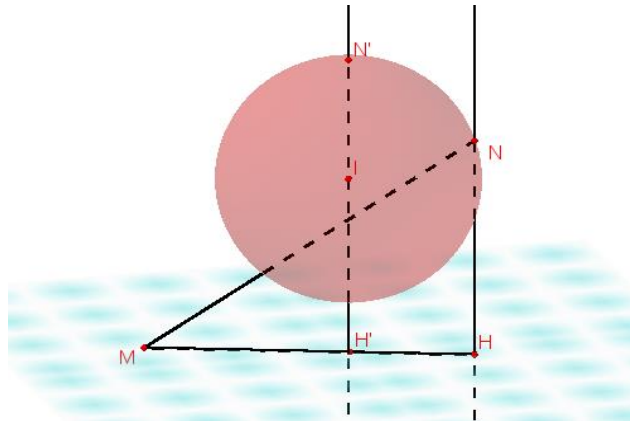
B. $MN = 1 + 2\sqrt{2}$

C. $MN = 3\sqrt{2}$

D. $MN = 14$

Lời giải

Chọn C

Mặt phẳng (P) có vtpt $\vec{n} = (1; -2; 2)$. Mặt cầu (S) có tâm $I(-1; 2; 1)$ và bán kính $r = 1$. Nhận thấy rằng góc giữa \vec{u} và \vec{n} bằng 45° . Vì $d(I; (P)) = 2 > 1 = r$ nên (P) không cắt (S) .

Gọi H là hình chiếu của N lên (P) thì $NMH = 45^\circ$ và $MN = \frac{NH}{\sin 45^\circ} = NH\sqrt{2}$ nên MN lớn nhất khi và chỉ khi NH lớn nhất. Điều này xảy ra khi $N \equiv N'$ và $H \equiv H'$ với N' là giao điểm của đường thẳng d qua I , vuông góc (P) và H' là hình chiếu của I lên (P) .

Lúc đó $NH_{\max} = N'H' = r + d(I; (P)) = 3$ và $MN_{\max} = \frac{NH_{\max}}{\sin 45^\circ} = 3\sqrt{2}$.